

155.2

ม 445 ก

ร.3

การสร้างเครื่องมือวัดบุคลิกภาพผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรส

ปริญญานิพนธ์

ของ

มาลาภรณ์ บุตรเมฆ

ร. 8 อ.ค. 2541

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาพัฒนาการ

สิงหาคม 2540

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ท 111232

การสร้างเครื่องมือวัดบุคลิกภาพผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรส

บทคัดย่อ
ของ
มาลาภรณ์ บุตรเมฆ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาพัฒนาการ
สิงหาคม 2540

การศึกษานี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างเครื่องมือวัดบุคลิกภาพผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรสที่มีคุณภาพ และเพื่อพิสูจน์ทฤษฎีความคล้ายคลึงกลุ่มตัวอย่างแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือได้แก่ ข้าราชการและพนักงานที่ทำงานอยู่ในกระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงการคลัง องค์การเภสัชกรรม การประปานครหลวง (สามเสน) ธนาคารกสิกรไทย (สำนักพลโยธิน) และห้างสรรพสินค้าโรบินสัน (อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ) จำนวน 1,037 คน โดยวิธีสุ่มแบบหลายขั้นตอน กลุ่มที่ 2 ใช้ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างด้วยวิธีเทคนิคกลุ่มรู้จักอยู่แล้ว ได้แก่ คู่สมรสที่ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรสจำนวน 22 คู่ และคู่สมรสที่ไม่ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรสจำนวน 17 คู่ โดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีดังนี้คือ 1.แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพตามแนวของแกทเทล 2.แบบทดสอบวัดคุณภาพชีวิตสมรส

ผลการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 คุณภาพของเครื่องมือวัดบุคลิกภาพผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรส

1. ความเที่ยงตรงของแบบทดสอบ ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบทดสอบทั้งหมด 4 วิธี คือ

1.1 ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้องของข้อความที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นกับนิยามปฏิบัติการตามแนวของแกทเทล ได้ค่า I.O.C อยู่ระหว่าง 0.60-1.00

1.2 ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างแบบ Internal Consistency โดยหาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนเป็นรายชื่อของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพตามแนวของแกทเทลกับคะแนนรวมของแบบทดสอบวัดคุณภาพชีวิตสมรสมีค่าอยู่ระหว่าง 0.20-0.44

1.3 ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง โดยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบได้องค์ประกอบของบุคลิกภาพผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรส 4 องค์ประกอบ คือ 1.ด้านความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ 2.ด้านความประนีประนอม 3.ด้านความรับผิดชอบ 4.ด้านการพึ่งตนเอง มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.30-0.61

1.4 ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างโดยวิธีเทคนิคกลุ่มรู้จักอยู่แล้ว ผลปรากฏว่ามีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบแต่ละข้อสามารถจำแนกได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบในแต่ละด้านมีค่าอยู่ระหว่าง .05977-0.8101 และค่าความเชื่อมั่นรวมทั้งฉบับมีค่า 0.8589

4. เกณฑ์ปกติของแบบทดสอบพบว่าองค์ประกอบด้านความเอื้อเพื่อแผ้วแผ้วมีช่วงคะแนนที่-ปกติอยู่ระหว่าง 0-92 คะแนน ด้านความประนีประนอมมีช่วงคะแนนที่-ปกติอยู่ระหว่าง 0-87 คะแนน ด้านความรับผิดชอบมีช่วงคะแนนที่-ปกติอยู่ระหว่าง 0-83 คะแนน ด้านการพึ่งตนเองมีช่วงคะแนนที่-ปกติอยู่ระหว่าง 0-72 คะแนน และค่าที่-ปกติของแบบทดสอบความทุกองค์ประกอบมีค่าอยู่ระหว่าง 0-100 คะแนน

ตอนที่ 2 พิสูจน์ทฤษฎีความคล้ายคลึง

ได้ผลการทดสอบเป็นไปตามทฤษฎีความคล้ายคลึง นั่นคือ กลุ่มสมรรถที่ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรมีบุคลิกภาพที่คล้ายคลึงกัน โดยมีคะแนนเฉลี่ยของบุคลิกภาพผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรมทั้งชายและหญิงอยู่ในระดับสูง ส่วนกลุ่มสมรรถที่ไม่ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรมแต่ไม่ได้หย่าร้างกันมีบุคลิกภาพที่คล้ายคลึงกัน โดยมีคะแนนเฉลี่ยของบุคลิกภาพผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรมทั้งชายและหญิงอยู่ในระดับต่ำ ส่วนกลุ่มสมรรถที่ไม่ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรม และหย่าร้างกันมีบุคลิกภาพที่แตกต่างกัน

**A CONSTRUCTION OF A PERSONALITY INSTRUMENT
FOR THE MARITAL SUCCESS**

**AN ABSTRACT
BY
MALAPORN BUNMAKE**

**Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master Education degree in Developmental Psychology
of Srinakharinwirot University
August 1997**

The purposes of this study were to construct a qualified and appropriate Marital Success Test and approve Homogamy Theory. The samples consisted of 2 groups. The first group were 1037 officers from The Ministry of Industry, The Ministry of Financial, The Government Pharmaceutical Organization, The Metropolitan Water Works Authority (Samsen), Thai Farmers Bank (Phaholyothin) and Robinson Department Store (Victory Monument). These samples who were randomized by multistage random sampling used to find out quality of this test. The second group were 22 spouses who are successful in their married life and 17 spouses who are unsuccessful in their married life. These samples who were randomized by purposive sampling used to find the construct validity of the test using Known Group Technique and approve Homogamy Theory. The instruments composed of two test: 1.The Personality Test, being constructed following Cattell's definition and 2.Test of Marital Quality

The results of this study were consisted of 2 parts

Part I The quality of Marital Success Test:

1. The Validity of this test were consisted of 4 steps.

1.1 The experts who investigated the correlation between items which, being constructed by the researcher and Cattell's definition were I.O.C ranged from 0.60-1.00

1.2 Investigated the construct validity by using the internal consistency. The correlation between the scores of each item of the Personality Test and the total scores of Marital Quality Test ranged from 0.20-0.44

1.3 Investigated the construct validity by using factors analysis technique. The result of this study was that the Personality of the Marital Success included four factors as following 1.Generosity 2.Compromise 3.Responsibility 4. Self-Sufficiency, and the factor loading ranged from 0.30-0.61

1.4 Investigated the construct validity by using Known Group Technique which was highly significant at the .01 level.

2. The discriminating power of the test items was significant at the .01 level

3. The reliability of four factors, calculated by coefficient alpha ranged from 0.5977-0.8101, and the whole test was 0.8589

4. The norms used from Generosity having the normalized T-score from 0-92, from 0.87 for Compromise, from 0-83 for Responsibility, from 0-72 for Self-Sufficiency and from 0-100 for the whole factors.

Part II Approved Homogamg Theory

The result agreed with the Homogamy theory which found that spouses who are the successful in thier married life had similar personality and the testing scores of them were high, the spouses who are the unsucessful in their married life but not divorced had similar personality and the testing scores of them were low and the spouses, who are unsucessful in their married life and divorced had different personality.

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.ดวงเดือน ศาสตรภักดิ์ รองศาสตราจารย์ อังคณา สายยศ อาจารย์ผู้ควบคุมปริญญานิพนธ์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร กรรมการสอบปริญญานิพนธ์ที่ได้กรุณาตรวจสอบและให้คำแนะนำให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านที่ได้ถ่ายทอดวิชาความรู้ และให้คำแนะนำในการทำวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณท่านผู้เชี่ยวชาญที่ช่วยเหลือในการพิจารณาข้อทดสอบ แนะนำและแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ

ขอกราบขอบพระคุณอีกครั้งสำหรับ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร จากสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ที่ให้คำปรึกษา และความช่วยเหลือในการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ด้วยความเต็มใจยิ่ง

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์ และความร่วมมือ อย่างดียิ่งจากหัวหน้าหน่วยงาน ข้าราชการและพนักงานที่ทำงานอยู่ใน กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงการคลัง องค์การเภสัชกรรม การประปานครหลวง (สามเสน) ธนาคารกสิกรไทย (สำนักพลโยธิน) ห้างสรรพสินค้าโรบินสัน (อนุสาวรีย์) ที่ได้ให้ความช่วยเหลือและสละเวลาทำชุดทดสอบให้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี ผู้วิจัยขอขอบพระคุณมา ณ ที่นี้

ขอขอบคุณพี่ๆ น้องๆ เพื่อนๆ และรุ่นพี่ ทั้งจากภาควิชาจิตวิทยาพัฒนาการ และหอผู้ป่วยจิตเวช โสต นาสิก ลาริงซ์ (พิเศษ) ที่ได้ให้กำลังใจและให้ความช่วยเหลือตลอดมา

ขอขอบคุณผู้ที่พิมพ์ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ให้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยดี

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ได้รับทุนอุดหนุน การวิจัยจากทุนพัฒนานิสิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างยิ่งสำหรับคุณแม่ คุณพ่อ น้องสาว และคุณมโนทัย ต้นประดิษฐ์ ที่ได้ให้กำลังใจ ในการศึกษาและสามารถทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยดี

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า.....	3
ความสำคัญในการศึกษาค้นคว้า.....	3
ขอบเขตในการศึกษาค้นคว้า.....	3
นิยามปฏิบัติการ.....	5
นิยามคำศัพท์เฉพาะ.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
ความหมายของบุคลิกภาพ.....	8
โครงสร้างของบุคลิกภาพ.....	10
การวัดบุคลิกภาพ.....	11
ทฤษฎีบุคลิกภาพ.....	17
การพัฒนาแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ.....	21
มโนทัศน์พื้นฐานเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตสมรส.....	30
ทฤษฎีความคล้ายคลึง.....	35
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	38
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	56
ประชากร.....	56
กลุ่มตัวอย่าง.....	56
วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือ.....	59
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	61
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	66
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	66

4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	70
สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	70
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	70
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	71
ตอนที่ 1 ผลการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างนิยามปฏิบัติการ ตามแนวของแททเทลกกับข้อความของแบบทดสอบ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น.....	71
ตอนที่ 2 การทดสอบครั้งที่ 1 เพื่อหาค่าสหสัมพันธ์ระหว่าง คะแนนเป็นรายชื่อของแบบทดสอบวัดคุณลักษณะ ตามแนวของแททเทลกกับคะแนนรวมของ แบบทดสอบวัดคุณลักษณะชีวิตสมรส.....	73
ตอนที่ 3 การทดสอบครั้งที่ 2	
3.1 วิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะผู้ประสบความสำเร็จ ในชีวิตสมรส และเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรง เชิงโครงสร้างของข้อความแต่ละข้อใน แต่ละองค์ประกอบ.....	75
3.2 หาค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของ แบบทดสอบในแต่ละองค์ประกอบและรวม ทุกองค์ประกอบ.....	81
ตอนที่ 4 การทดสอบครั้งที่ 3 เพื่อหาเกณฑ์ปกติของ แบบทดสอบและค่าสถิติพื้นฐาน.....	82
ตอนที่ 5 การทดสอบครั้งที่ 4 เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรง เชิงโครงสร้างโดยใช้วิธีการเทคนิคกลุ่มผู้เชี่ยวชาญแล้ว และพิสูจน์ทฤษฎีความคล้ายคลึง.....	87
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	91
จุดมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า.....	91
กลุ่มตัวอย่าง.....	91

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	รายชื่อองค์การ หน่วยงาน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง และครั้งที่ใช้ในการทดสอบ.....	58
2	ผลการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างนิยามปฏิบัติตามแนวของ เกณฑ์เทียบกับข้อความของแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น.....	72
3	ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนเป็นรายชื่อของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ ตามแนวของเกณฑ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น กับคะแนนรวมของแบบทดสอบ วัดคุณภาพชีวิตสมรส.....	74
4	ชื่อองค์ประกอบ และน้ำหนักองค์ประกอบของแบบทดสอบ วัดบุคลิกภาพผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรส.....	75
5	ค่าอำนาจจำแนก ของข้อความแต่ละข้อ โดยใช้ t-test และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบในแต่ละองค์ประกอบ และรวมทุกองค์ประกอบของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ ผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรส.....	81
6	เกณฑ์ปกติขององค์ประกอบด้านความเอื้อเพื่อเผื่อแผ่ในรูป ของคะแนนมาตรฐาน ที-ปกติ.....	82
7	เกณฑ์ปกติขององค์ประกอบด้านความประนีประนอมในรูป ของคะแนนมาตรฐานที-ปกติ.....	83
8	เกณฑ์ปกติขององค์ประกอบด้านความรับผิดชอบ ในรูป ของคะแนนมาตรฐานที-ปกติ.....	84
9	เกณฑ์ปกติขององค์ประกอบด้านการพึ่งตนเอง ในรูป ของคะแนนมาตรฐานที-ปกติ.....	84
10	เกณฑ์ปกติของคะแนนรวมของแบบทดสอบทั้งฉบับ ในรูป ของคะแนนมาตรฐานที-ปกติ.....	85
11	ค่าสถิติพื้นฐานของแบบทดสอบในแต่ละองค์ประกอบและ รวมทุกองค์ประกอบ.....	87

12	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างบุคลิกภาพคู่สมรสที่ ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรสกับบุคลิกภาพ ของคู่สมรสที่ไม่ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรส.....	88
13	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างบุคลิกภาพของคู่สามีและภรรยา ที่ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรส.....	89
14	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคู่สามีและภรรยาที่ไม่ประสบ ความสำเร็จในชีวิตสมรสและไม่ได้หย่าร้างกัน.....	89
15	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างบุคลิกภาพของคู่สามีและภรรยา ที่ไม่ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรสและมีการหย่าร้าง.....	90

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 ตัวอย่างแสดงการจัดระบบระดับชั้นของบุคลิภาพ.....	20
2 แสดงลำดับขั้นการสร้างแบบทดสอบ.....	59

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ชายหญิงไม่ว่าจะเป็นชาติใด ภาษาใด กรันถึงวัยอันสมควรก็จะมีครอบครัวด้วยการสมรสและครองชีวิตร่วมกันฉันท์สามีภรรยา อันเป็นวิถีการที่จะนำไปสู่การสืบเผ่าพันธุ์ การถ่ายทอดวัฒนธรรมทางสังคม ตลอดจนเป็นการตอบสนองความต้องการทางเพศอย่างถูกต้องตามกฎหมาย และประเพณีวัฒนธรรมของตน (Fawcett. 1976:161) การที่ฝ่ายหญิงและฝ่ายชายต่างตกลงปลงใจรักหรือยินยอมที่จะเป็นคู่ครองกันแล้วทั้งสองฝ่ายต่างก็ต้องการให้ชีวิตคู่ของตนประสบความสำเร็จ ซึ่งเป็นการสะท้อนให้เห็นคุณภาพชีวิตสมรส (เสาวณีย์ ตะนะคุลย์. 2533:2; อ้างอิงมาจาก Retting and Bulbalg. 1983; Willams 1988)

คุณภาพชีวิตสมรสเป็นการแสดงถึงคุณค่าและการประเมินความสัมพันธ์ของการสมรส ที่แสดงถึงลักษณะต่างๆ ของการปฏิสัมพันธ์และการทำหน้าที่ของคู่สมรสที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวในชีวิตสมรส ความพึงพอใจในชีวิตสมรส ความสุขในชีวิตสมรส ความขัดแย้งในชีวิตสมรส ซึ่งเรนวอเตอร์ (Rainwater) พบว่า คุณภาพชีวิตสมรสจะชี้ให้เห็นถึงความสำเร็จในชีวิตสมรส (บุญประครอง ภานุรัตน์. 2534:26; อ้างอิงมาจาก Rainwater. 1965)

ชีวิตสมรสที่ประสบความสำเร็จ หมายถึง สามีภรรยาต่างมีความรัก ความอบอุ่น ความรับผิดชอบ การเสียสละ ความอดทน ความมานะพยายามต่อกัน นอกจากนี้ยังรวมถึงการปรับสภาพจิตใจทางเพศให้เข้ากันได้ดี ชีวิตสมรสที่ได้รับความสำเร็จย่อมจะต้องประกอบด้วยความคิด ความรู้สึกสร้างสรรค์ร่วมกัน ไม่ลืมที่จะระลึกถึงความสัมพันธ์ที่นับจากวันที่รู้จักกันใหม่ๆ ซึ่งเริ่มทำความเข้าใจ ศึกษานิสัย จนเกิดความรัก ความผูกพันทางจิตใจ เมื่อแต่งงานแล้วก็เริ่มเรียนรู้สิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นในครอบครัว เรียนรู้นิสัยที่แท้จริงของแต่ละฝ่ายเพื่อรับทราบความต้องการ ขอมรับความรู้สึกซึ่งกันและกันเพื่อปรับปรุงและพัฒนาความสัมพันธ์ให้มีความหมายต่อชีวิตให้มากยิ่งขึ้น เมื่อมีบุตรคู่สมรสก็จะรู้สึกเกิดความเปลี่ยนแปลงร่วมกัน นั่นคือ ความรู้สึกที่เป็นการกระตุ้นท้าทายให้เกิดความรับผิดชอบที่จะเตรียมตัวเป็นพ่อและแม่ที่ดีของลูก คู่สมรสจะต้องทะนุถนอมสายสัมพันธ์ในชีวิตครอบครัวให้เหนียวแน่น และมั่นคง (Landis. 1968:531-532)

อย่างไรก็ตาม สามิภรรยาทุกคู่ไม่อาจประสบความสำเร็จในชีวิตสมรสได้เสมอไป ผู้ที่แต่งงานแล้วไม่ประสบความสำเร็จนั้น เท่ากับเป็นการบั่นทอนชีวิตของตนเอง และสมาชิกในครอบครัว และในที่สุดครอบครัวต้องประสบความแตกร้าง สามิภรรยาบางคู่ต้องหย่าร้างกัน

สาเหตุของการหย่าร้างมีหลายสาเหตุด้วยกัน แต่สาเหตุประการหนึ่งเนื่องมาจากบุคลิกภาพพื้นฐาน นิสัยเจตคติที่ได้รับการปลูกฝังมาอันเป็นนิสัยติดตัว ถ้าไม่สามารถปรับตัวหรือตกลงเข้าใจกันได้ย่อมก่อให้เกิดการทะเลาะเบาะแว้ง บาดหมางใจกันเป็นรอยร้าวที่เกิดขึ้นในชีวิตสมรส (Foster. 1980:128) เช่นเดียวกับสุริย์ กาญจนวงศ์ (2523:1) ได้กล่าวว่าบุคลิกภาพ (Personality) เป็นปัจจัยอย่างหนึ่งที่จะเอื้ออำนวยให้ชีวิตสมรสประสบความสำเร็จได้ ทั้งนี้เนื่องจากชีวิตสมรสเป็นการเรียนรู้บุคลิกภาพที่แท้จริงของกันและกัน สังเกตได้ว่าหนุ่มสาวเมื่อเกิดความรัก จะพูดถึงเรื่องที่ตนเองชอบเป็นส่วนใหญ่ หรือการเลือกคู่ครองก็นิยมเลือกคนที่มีลักษณะเหมือนกับตนเองดังนั้นชีวิตสมรสจึงเป็นความสัมพันธ์ทางบุคลิกภาพอย่างลึกซึ้ง ซึ่งความสัมพันธ์แบบนี้จะเกิดขึ้นได้ยากกับชายหญิงที่ไม่สมรส (Bell. 1971:274-280) บุคคลจะแต่งงานกับคนที่เหมือนเขา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านบุคลิกภาพทางสังคม อีกทั้งคู่สมรสที่มีความคล้ายคลึงกัน (Homogamous Pair) มักจะประสบความสำเร็จในการแต่งงาน (Landis. 1975:177) และจากการศึกษาบุคลิกภาพของคู่รักและคู่สมรสก็พบเช่นเดียวกันว่า คู่สมรสที่มีความสุขมีบุคลิกภาพที่คล้ายคลึงกันมากกว่าคู่สมรสที่ไร้ความสุข และคู่สมรสที่มั่นคง มีบุคลิกภาพต่างๆ คล้ายคลึงกันมากกว่าคู่สมรสที่คลอนแคลน (นวลลออ สุภาพล. 2535:11) การที่จะทำให้ชีวิตมีความสุขนั้น คู่สมรสควรให้คุณค่าแก่ลักษณะทางบุคลิกภาพ 5 ประการคือ ความรักและความเสน่หา (Love and Affection) ความซาบซึ้งใจ (Romantic Fulfillment) ความเป็นเพื่อน (Companionship) การปลอบประโลมใจ (Emotional Support) และความรู้สึกละเอียด (Emotional Security) (Benson. 1952:276-280)

จะเห็นได้ว่าบุคลิกภาพมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในชีวิตสมรส แต่ยังไม่มียทฤษฎีหรืองานวิจัยยืนยันได้แน่นอนว่า ผู้ที่ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรสนั้น ประกอบด้วยบุคลิกภาพด้านใดบ้าง อีกทั้งยังไม่มีเครื่องมือชนิดใดที่สามารถวัดความสำเร็จในชีวิตสมรสได้ ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาและสร้างเครื่องมือวัดบุคลิกภาพผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรส โดยอาศัยทฤษฎีบุคลิกภาพของเกทเทิล เพื่อใช้วัดแนวโน้มของความสำเร็จในชีวิตสมรส

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อสร้างเครื่องมือวัดบุคลิกภาพของผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรส
2. เพื่อตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่สร้างขึ้นเกี่ยวกับความเชื่อมั่น และความเที่ยงตรง
3. เพื่อสร้างเกณฑ์ปกติ (Norm) สำหรับตีความหมายคะแนน จากผลการสอบวัดบุคลิกภาพของผู้ที่ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรส
- ✓ 4. เพื่อพิสูจน์ทฤษฎีความคล้ายคลึง (Homogamy Theory)

ความสำคัญในการศึกษาค้นคว้า

สิ่งที่พบจากงานวิจัย คือ จะได้เครื่องมือวัดบุคลิกภาพผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรสที่มีคุณภาพ อันจะเป็นประโยชน์อย่างมากแก่บุคคลทั่วไปที่จะได้ทราบถึงแนวโน้มของบุคลิกภาพ ของความสำเร็จในชีวิตสมรส_หาคัดลสินใจที่จะเริ่มชีวิตสมรส อีกทั้งยังจะเป็นประโยชน์ในการให้แนวทางแก่ผู้ที่ทำงานเกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาด้านชีวิตสมรส แก่ผู้ที่มารับบริการขอคำปรึกษาเมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับการแต่งงานว่าสมควรที่จะแต่งงานหรือไม่ หรือแต่งงานแล้วโอกาสที่จะมีปัญหาเกิดขึ้นในภายหลังจนถึงขั้นแยกทางกันหรือไม่ เป็นต้น

งานวิจัยฉบับนี้อาจเป็นส่วนหนึ่งของการป้องกันปัญหาการหย่าร้าง ซึ่งนับว่าเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการสร้างเยาวชนรุ่นต่อไปให้เติบโตขึ้นมาในครอบครัวที่พ่อ แม่ มีชีวิตสมรสที่ดี มีความสุข และสามารถคงสภาพครอบครัวให้มั่นคง เป็นแกนหลักในการพัฒนาสังคมต่อไป

ขอบเขตในการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ประชากรที่ทำงานอยู่ในเขต ซึ่งเป็นที่ตั้งของกระทรวงต่างๆ ได้แก่ เขตพระนคร เขตราชเทวี เขตพญาไท เขตบางซื่อและเป็นผู้ที่ทำงานในหน่วยงานภาครัฐบาล รัฐวิสาหกิจ และภาคเอกชน
2. กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม

กลุ่มที่ 1 นำมาใช้ในการหาคุณภาพของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรส ได้แก่ ผู้ที่ทำงานอยู่ในเขตราชเทวี และเขตพญาไท จำนวน 1,037 คน โดยวิธีสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi Stage Random Sampling) ดังมีรายละเอียดตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. สุ่มเขตการปกครองในกรุงเทพมหานครโดยวิธีสุ่มอย่างง่ายจาก 4 เขต คือ เขตพระนคร เขตราชเทวี เขตพญาไท และเขตบางซื่อ ได้ 2 เขต คือเขตราชเทวี และเขตพญาไท

2. สุ่มองค์การแบบแบ่งชั้น โดยมีเขตที่สุ่มได้ในขั้นที่ 1 เป็นชั้น (Strata) และมีองค์การของภาครัฐบาล รัฐวิสาหกิจ และเอกชน เป็นหน่วยการสุ่ม ซึ่งจะได้องค์การทั้งหมด 6 องค์การดังนี้

2.1 เขตราชเทวี สุ่มได้ กระทรวงอุตสาหกรรม (ภาครัฐบาล) องค์การเภสัชกรรม (ภาครัฐวิสาหกิจ) ห้างสรรพสินค้าโรบินสันอนุสาวรีย์ฯ (ภาคเอกชน)

2.2 เขตพญาไท สุ่มได้ กระทรวงการคลัง (ภาครัฐบาล) การประปานครหลวงสามเสน (ภาครัฐวิสาหกิจ) ธนาคารกสิกรไทย สำนักพหลโยธิน (ภาคเอกชน)

3. เลือกหน่วยงานในองค์การต่างๆ ทั้ง 6 องค์การที่สุ่มได้ในขั้นที่ 2 แบบเจาะจง (Purposive) มาองค์การละ 1 หน่วยงาน จะได้หน่วยงานทั้งหมด 6 หน่วยงาน กลุ่มตัวอย่างจะต้องเป็นบุคคลที่สมรสแล้ว โดยจดทะเบียนหรือไม่ก็ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 240 คน เพื่อใช้ในการทดสอบครั้งที่ 1

4. เลือกหน่วยงานที่เหลือจากข้อ 3 ในองค์การต่างๆ ทั้ง 6 องค์การแบบเจาะจง มาองค์การละ 1 หน่วยงาน จะได้หน่วยงานทั้งหมด 6 หน่วยงาน กลุ่มตัวอย่างจะเป็นบุคคลที่สมรสแล้วหรือไม่ก็ได้จำนวน 417 คน เพื่อใช้ในการทดสอบครั้งที่ 2

5. เลือกหน่วยงานที่เหลือจากข้อ 4 ในองค์การต่างๆ ทั้ง 6 องค์การแบบเจาะจง มาองค์การละ 1 หน่วยงาน จะได้หน่วยงานทั้งหมด 6 หน่วยงาน กลุ่มตัวอย่างจะเป็นบุคคลที่สมรสแล้วหรือไม่ก็ได้จำนวน 380 คน เพื่อใช้ในการทดสอบครั้งที่ 3

กลุ่มที่ 2 นำมาใช้ในการพิสูจน์ทฤษฎีความคล้ายคลึงและเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างด้วยวิธีเทคนิคกลุ่มรู้จักอยู่แล้ว (Known Group Technique) โดยเลือกคู่สมรสที่ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรสจำนวน 22 คู่ และคู่สมรสที่ไม่ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรสจำนวน 17 คู่ จากการสังเกตพฤติกรรมโดยบุคคลใกล้ชิดแบ่งเป็นคู่ที่

ไม้หย่าร้างจำนวน 11 คู่ จากคู่สามีและภรรยาที่ยังอยู่ด้วยกัน และคู่ที่หย่าร้าง จำนวน 6 คู่ จากสามีและภรรยาที่เห็นได้ชัดว่าแยกกันอยู่

นิยามปฏิบัติการ

1. ความสำเร็จในชีวิตสมรส หมายถึง การที่สามีภรรยาต่างมีความรัก ความอบอุ่น ความรับผิดชอบ การเสียสละ ความอดทน นอกจากนี้ยังรวมถึงการปรับสภาพจิตใจให้เข้ากันได้ดี และอยู่ร่วมกันตลอดมา ซึ่งวัดได้จากคุณภาพชีวิตสมรส โดยผู้ที่มีคุณภาพชีวิตสมรสสูงจะประสบความสำเร็จในชีวิตสมรสมากกว่าผู้ที่มีคุณภาพชีวิตสมรสต่ำกว่า

2. บุคลิกภาพผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรส หมายถึง คุณลักษณะ และพฤติกรรมของบุคคล เมื่อแสดงออกมาแล้วจะบอกถึงระดับการปรับตัว และการแสดงต่อสิ่งแวดล้อมที่ตนอยู่ ได้แก่ ทักษะ ทักษะ ทักษะ ความเชื่อ ความสนใจ ครอบคลุมไปถึงลักษณะทางอารมณ์ สังคม และสติปัญญา ซึ่งประกอบไปด้วยข้อคำถามตามแนวทฤษฎีบุคลิกภาพของแคทเทิลที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตสมรส และได้ทำการวิเคราะห์องค์ประกอบแล้ว

3. บุคลิกภาพตามแนวของแคทเทิล หมายถึง คุณลักษณะและพฤติกรรมของบุคคลเมื่อแสดงออกมาแล้วจะบอกถึงระดับการปรับตัว และการแสดงต่อสิ่งแวดล้อมที่ตนอยู่ ได้แก่ ทักษะ ทักษะ ทักษะ ความเชื่อ ความสนใจ ครอบคลุมไปถึงลักษณะทางอารมณ์ สังคมและสติปัญญา ซึ่งประกอบไปด้วยองค์ประกอบบุคลิกภาพ 16 ด้านดังนี้

3.1 การชอบสังคม หมายถึง บุคคลที่มีลักษณะชอบเข้าสังคม ชอบทำตัวเด่น ปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ง่าย ให้ความร่วมมือ และเป็นมิตรกับผู้อื่น

3.2 สติปัญญา หมายถึง บุคคลที่มีลักษณะเฉลียวฉลาด มีวิจารณญาณในการแก้ปัญหา มีความรอบคอบ ทำกิจกรรมต่างๆ อย่างมีระเบียบแบบแผนตรวจสอบสภาพความพร้อม แสดงออกตามความคิดที่ถนัดแล้ว รวบรวมรายละเอียดของข้อมูลก่อนการตัดสินใจ สามารถปฏิบัติภารกิจต่างๆ ได้เป็นเวลานานโดยไม่เกิดความรู้สึกเบื่อหน่ายทอดทิ้งแม้จะต้องเผชิญปัญหาความยุ่งยากเพียงใดก็ตาม

3.3 ความมั่นคงทางจิตใจ หมายถึง บุคคลที่มีความสามารถ ในการควบคุมอารมณ์หรือพฤติกรรมของตนเองให้เป็นไปตามที่ตนมุ่งหวัง (มีวุฒิภาวะทางอารมณ์) สุขุมเยือกเย็น หนักแน่นไม่หวั่นไหว ยอมรับความเป็นจริงของชีวิตปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม

3.4 ความเชื่อมั่นในตนเอง หมายถึง ความมั่นใจที่จะกระทำการใดๆ อย่างองอาจ ซึ่งถ้าตั้งใจจะกระทำสิ่งใดแล้วจะไม่มีกังวลหรือหวั่นวิตกในความสามารถของตนเอง และไม่มีการหวั่นไหว กลัวว่าจะถูกติเตียน แม้ว่าจะมีอุปสรรคมาขัดขวางก็ไม่เปลี่ยนความตั้งใจ

3.5 ความร่าเริง หมายถึง บุคคลที่มีลักษณะนิสัยร่าเริง สนุกสนานช่างพูด สามารถพูดคุยกับคนได้ทุกประเภท มองโลกในแง่ดี และเปิดเผย

3.6 ความรับผิดชอบ หมายถึง ลักษณะของบุคคลที่แสดงออกมาโดยการปฏิบัติหน้าที่ที่จะต้องกระทำด้วยความสุกพัน ไม่ทอดทิ้ง มีความปรารถนาที่จะทำกิจกรรมต่างๆ ให้เป็นไปอย่างดีที่สุด ยอมรับในสิ่งที่ตนเองกระทำลงไปทั้งในด้านที่เป็นผลดีและผลเสีย

3.7 ความกล้าเสี่ยง หมายถึง บุคคลที่มีลักษณะกล้าเผชิญกับเหตุการณ์ต่างๆ โดยไม่หวั่นไหว ชอบกิจกรรมที่ตื่นเต้น กล้าเสี่ยง ชอบผจญภัย แม้จะมีอันตรายเกิดขึ้นก็ตาม

3.8 จิตใจอ่อนไหว หมายถึง บุคคลที่มีลักษณะอ่อนไหวง่าย ขาดวุฒิภาวะทางอารมณ์ ต้องการให้ผู้อื่นสนใจหรือเกิดความสงสารในตนเอง ขาดความกระตือรือร้นในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ

3.9 ความหวาดระแวง หมายถึง บุคคลที่มีลักษณะหวาดระแวง ไม่ไว้วางใจผู้อื่น ไม่เชื่อใครง่าย ถือความคิดตนเองเป็นใหญ่ และขี้อิจฉา

3.10 อิศระเสรี หมายถึง บุคคลที่มีลักษณะไม่มีระเบียบ ก้าวร้าว ไม่สนใจต่อกฎเกณฑ์หรือขนบธรรมเนียมประเพณี ไม่ชอบถูกบังคับหรือดูแลอย่างใกล้ชิด ชอบการแข่งขัน มีความทะเยอทะยาน และมีเอกลักษณ์ของตนเอง

3.11 ความใจกว้าง หมายถึง ลักษณะที่บุคคลแสดงออกมาโดยพร้อมที่จะรับความคิดใหม่ๆ หรือแนวทางในการแก้ปัญหาอื่นๆ การรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่างจากตน ให้อภัยในข้อผิดพลาดที่มีได้เป็นไปโดยเจตนาของผู้อื่น และเสียสละเมื่อเกิดความขัดแย้ง

3.12 ความวิตกกังวล หมายถึง บุคคลที่มีลักษณะหวาดกลัวในสิ่งที่ไม่มีความเป็นเหตุเป็นผล กังวลใจ กระวนกระวายใจ ตื่นเต้นตกใจง่าย ย้ำคิดย้ำทำ เชื่อโชคลาง

3.13 ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ หมายถึง บุคคลที่ชอบแสวงหาความรู้ใหม่ๆ มีความอยากรู้อยากเห็น ชอบสิ่งแปลกๆ ใหม่ๆ มีความคิดสร้างสรรค์ชอบทำกิจกรรมต่างๆ หลากรูปแบบ ไม่ชอบกิจกรรมที่ซ้ำๆ กัน

3.14 การพึ่งตนเอง หมายถึง บุคคลที่เป็นตัวของตัวเอง กระทำสิ่งใดไม่ว่าจะยากหรือง่ายด้วยตนเอง ไม่ขอความช่วยเหลือจากผู้อื่น

3.15 ความซื่อสัตย์ หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออกซึ่งการไม่ทุจริต ประพฤติมิชอบ การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ การไม่หลอกลวง ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น

3.16 ความเครียด หมายถึง บุคคลที่มีลักษณะอารมณ์เสื่อง่าย อารมณ์ไม่คงที่ เปลี่ยนแปลงง่าย ขาดความอดทน หงุดหงิด ใจร้อน

นิยามคำศัพท์เฉพาะ

1. ความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือ หมายถึง คุณสมบัติของเครื่องมือที่สามารถวัดคุณลักษณะของผู้ตอบได้คงที่แน่นอน ซึ่งคำนวณค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธี α -Coefficient

2. ความเที่ยงตรง (Validity) ของเครื่องมือ หมายถึง ประสิทธิภาพของเครื่องมือที่สามารถวัดสิ่งที่ต้องการวัดได้ตรงตามจุดมุ่งหมาย ซึ่งในการวิจัยนี้หาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างโดยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis)

3. เกณฑ์ปกติ (Norms) หมายถึง ข้อเท็จจริงทางสถิติที่บรรยายการแจกแจงของคะแนนตัวแทนประชากรที่นิยามไว้ดีแล้ว ซึ่งได้จากการสอบเครื่องมือวัดคุณลักษณะที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยแสดงเป็นคะแนนมาตรฐานที่ปกติ (Normalized T-score) เพื่อบอกระดับของพฤติกรรมในแต่ละบุคคลว่าอยู่ในระดับใดของกลุ่มประชากร

4. ผู้เชี่ยวชาญ หมายถึง ผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป ประกอบด้วย นักจิตวิทยา จำนวน 3 ท่าน และนักวัดผล จำนวน 2 ท่าน

บทที่ 2

เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการวิจัยเรื่องการสร้างเครื่องวัดบุคลิกภาพผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรส ผู้วิจัยจะนำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ความหมายของบุคลิกภาพ
2. โครงสร้างของบุคลิกภาพ
3. การวัดบุคลิกภาพ
4. ทฤษฎีบุคลิกภาพ
5. การพัฒนาแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ
6. มโนทัศน์พื้นฐานเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตสมรส
7. ทฤษฎีความคล้ายคลึง
8. ผลงานที่วิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ความหมายของบุคลิกภาพ (Personality)

คำว่า บุคลิกภาพ ตามความหมายและความเข้าใจของบุคคลทั่วไป หมายถึง ลักษณะ ท่าทาง การวางตัว ความรู้สึกที่เรามีต่อผู้อื่นผู้ใด ผู้ที่มีบุคลิกดี ก็จะทำให้ตัวได้ถูกต้องตามกาลเทศะ เป็นที่ยกย่องในสังคม ซึ่งนักจิตวิทยาต่างก็ได้ให้ความหมายในลักษณะต่างๆ ดังนี้

ม.ล.ต้อย ชุมสาย (2508:348) กล่าวว่า บุคลิกภาพ คือกระสวนแห่งการรวมหน่วยอันหนึ่ง อันประกอบขึ้นด้วย รูปร่าง ลักษณะและพฤติกรรมซึ่งเป็นเครื่องส่งนิสัยของคนหนึ่ง และซึ่งทำให้คนอื่นกำหนดคุณค่าของคนนั้นด้วยอาวศ ไม่ใช่ด้วยพุทธิปัญญาหรือเขาวน ปัญญา

สุชา จันทน์เอม (2517:79) กล่าวว่า บุคลิกภาพ หมายถึง คุณลักษณะต่างๆ ที่รวมกันในตัวบุคคลและวิธีการแสดงออกทางพฤติกรรม ไม่จำเป็นว่าพฤติกรรมหรือคุณลักษณะเหล่านั้น จะต้องดีหรือไม่ดี ผิดหรือถูก

เดโช สวานานนท์ (2519:118) ได้สรุปความหมายของบุคลิกภาพว่า บุคลิกภาพเป็นผลรวมของอาการตอบสนองต่างๆ ของร่างกาย และเป็นการพัฒนาในระยะยาว มีความแตกต่างกันออกไปตามแต่ละบุคคล

สรียา นิยมธรรม (2520:35) ได้กล่าวว่า บุคลิกภาพเป็นคุณลักษณะของแต่ละบุคคลเป็นแนวทางของพฤติกรรม และวิธีการปรับตัวของแต่ละบุคคลต่อสิ่งแวดล้อม

ชม ภูมิภาค (2523:42) ได้ให้ความหมายว่า บุคลิกภาพคือการจัดระเบียบของแนวโน้มต่างๆ ได้แก่ ทักษะ ทักษะ ความเชื่อถือ ค่านิยม อุดมคติ ความรู้ และทักษะ ตลอดจนการทำงานของร่างกายส่วนต่างๆ ด้วย

สวนา พรพัฒน์กุล (2525:295) ให้ความหมายบุคลิกภาพ ว่าเป็นลักษณะโดยส่วนรวมทั้งหมดของบุคคลแต่ละคน ที่สามารถมองเห็นจากภายนอก และซ่อนเร้นอยู่ภายใน เช่น รูปร่าง หน้าตา ท่าทาง อากัปกริยา การพูด ความสนใจ ทักษะ

ฮิลการ์ด (Hilgard. 1962:447) กล่าวว่าบุคลิกภาพคือแบบแห่งลักษณะของบุคคล และวิธีการแสดงออกซึ่งกำหนดการปรับตัวตามแบบฉบับของแต่ละบุคคล

แอลพอร์ต (Allport. 1967:263) ได้ให้ความหมายของบุคลิกภาพว่าเป็นหมวดหมู่ของระบบทางจิตที่มีพลังในตัวบุคคลและเป็นตัวกำหนดการปรับตัวของแต่ละบุคคล

คิงเมเยอร์ (Dinkmeyer. 1967:309-310) กล่าวว่า บุคลิกภาพ มีความหมายครอบคลุมถึงสภาวะทุกอย่าง อันประกอบขึ้นเป็นตัวบุคคล นับตั้งแต่สภาวะทางความสามารถทางปัญญา ตลอดจนความสำเร็จ บุคลิกภาพมีความหมายครอบคลุมถึงสภาวะที่บุคคลเป็นอยู่ในปัจจุบัน รวมทั้งที่หวังไว้ในอนาคต ที่สำคัญคือ บุคลิกภาพนั้นครอบคลุมถึงวิธีการที่บุคคลนั้นเกี่ยวข้องกับบุคคลอื่นๆ รวมทั้งปฏิกิริยาโต้ตอบที่เขาต้องเผชิญด้วย กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ การปรับตัวของแต่ละบุคคลในการเผชิญปัญหา หรือความคับข้องใจที่เกิดขึ้นในทุกสถานการณ์ของชีวิต นับว่าเป็นส่วนหนึ่งของบุคลิกภาพด้วย

อานาสตาซี (Anastasi. 1968:11) มีความเห็นสอดคล้องกับ มูน (Munn. 1966:258) ว่าบุคลิกภาพของแต่ละบุคคลเป็นผลรวมของพันธุกรรม และสิ่งแวดล้อม

เบอร์นาร์ด (Bernard. 1970:502) กล่าวว่า บุคลิกภาพ หมายถึง ผลรวมทั้งหมดของลักษณะทางร่างกาย พฤติกรรม ตลอดจนความโน้มเอียงต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งและศักยภาพในการกระทำสิ่งต่างๆ ของบุคคลใด บุคคลหนึ่ง

แคทเทล (Cattell. 1970:2-3) ได้ให้ความหมายบุคลิกภาพว่า เป็นสิ่งช่วยในการทำนายได้ว่า บุคคลจะทำอะไรในสถานการณ์ที่กำหนดให้ บุคลิกภาพ เป็นเรื่องพฤติกรรมทั้งหมดของบุคคลทั้งที่เปิดเผยและซ่อนเร้นอยู่ภายใน

แมคคอมเนล (McConnell. 1974:610) กล่าวว่า บุคลิกภาพเป็นลักษณะนิสัยที่บุคคลคิดและแสดงออก เพื่อใช้ในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม เช่น ค่านิยม แรงงูใจ ทักษะ อารมณ์ ความสามารถด้านต่างๆ และเชาวน์ปัญญา

มันซิงเกอร์ (Munsinger. 1975:413) กล่าวว่า บุคลิกภาพเป็นผลจากการเชื่อมโยงทางพันธุกรรม พัฒนาการทางร่างกายกับการปะทะสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมทางสังคม แต่ผลส่วนใหญ่มาจากพันธุกรรม ยีนส์จะเป็นตัวกำหนดพัฒนาการทางเพศ อารมณ์ และความก้าวร้าว

มอร์แกน (Morgan. 1979:652) กล่าวว่า บุคลิกภาพ หมายถึง รูปแบบที่แตกต่างกันไปของพฤติกรรมและความคิดซึ่งเป็นคุณลักษณะประจำของแต่ละบุคคล

มอร์ริส (Morris. 1979:618) กล่าวว่า บุคลิกภาพ หมายถึง รูปแบบของลักษณะต่างๆ (Traits) ประจำตัวของบุคคลที่เกี่ยวกับพฤติกรรม อารมณ์ แรงจูงใจ ความคิดและทัศนคติ

เวอร์นอน (บึงอร ภูภิรมย์ขวัญ. 2526: 2; อ้างอิงมาจาก Vernon. 1980:569) ให้ความหมายของบุคลิกภาพว่า หมายถึง โครงสร้างสมมติ (Hypothetical Structure) ภายใต้พฤติกรรมที่เกิดขึ้นบ่อยๆ หลายๆ พฤติกรรม และเป็นแบบแผนคุณลักษณะ (Characteristic Pattern) ของการกระทำต่างๆ ของแต่ละบุคคล

จากความหมายของบุคลิกภาพที่กล่าวมาข้างต้น พอสรุปได้ว่า บุคลิกภาพมิได้หมายถึง รูปร่างลักษณะ หน้าตา ท่าทาง ทรวดทรง หรือ การแต่งกายเท่านั้น แต่หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่คนเราแสดงออกทางกิริยา ท่าทาง ตลอดจนลักษณะที่บ่งบอกถึงสภาพอารมณ์และจิตใจ ด้านความรู้สึก ความคิดที่แสดงออกทางการกระทำ ทั้งที่เปิดเผย และซ่อนเร้น อันเป็นผลเนื่องมาจากพันธุกรรม การเรียนรู้และสิ่งแวดล้อม

2. โครงสร้างของบุคลิกภาพ

โครงสร้างของบุคลิกภาพโดยทั่วไป ประกอบด้วยโครงสร้างใหญ่ๆ ดังนี้ (เชดสคี้ โฆวาลินธุ์. 2520:4-5)

1. สติปัญญาหรือความสามารถพิเศษ (Intelligence or Ability) เป็นคุณสมบัติทางสมองเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งเป็นเครื่องชี้ให้เห็นว่าบุคคลแต่ละคนสามารถทำอะไรได้บ้างถ้าบุคคลนั้นพยายามจะกระทำแยกได้เป็นสองประเภทใหญ่ ๆ คือ

1.1 ความถนัดทางธรรมชาติ เป็นการปฏิบัติที่แสดงถึงขีดความสามารถของบุคคลที่จะกระทำกิจกรรมต่างๆ เพื่อไปปฏิบัติงานในระยะต่อไป ซึ่งกิจกรรมต่างๆ เหล่านั้นอาจเป็นผลเนื่องมาจากการเรียนรู้หรือการฝึกทักษะ

1.2 ความสัมฤทธิ์ผล เป็นการปฏิบัติงานที่แสดงให้เห็นว่าบุคคลผู้นั้นได้เรียนรู้อะไรไปบ้างแล้วในการปฏิบัติงาน

2. อารมณ์ (Temperament) เป็นคุณสมบัติที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึกของจิตใจที่ได้ตอบสนองสิ่งแวดล้อม เช่น ความรู้สึกหงุดหงิด ความรู้สึกมั่นใจ ความรู้สึกเกร็งเป็นต้น

3. แรงจูงใจ (Drive or Motive) คุณสมบัติที่เกี่ยวกับแรงจูงใจนี้ กิลฟอร์ด (Guildford) ได้แบ่งไว้ 3 ด้าน คือ

3.1 ด้านความต้องการ (Need) เป็นความปรารถนาอย่างถาวรในสภาวะหรือเงื่อนไขเฉพาะอย่างของบุคคล เช่น ต้องการเป็นจุดเด่น ต้องการเป็นที่ยอมรับของสังคม ต้องการความสะดวกสบาย เป็นต้น

3.2 ด้านความสนใจ (Interest) เป็นความปรารถนาของบุคคลที่จะติดตามสิ่งเร้าบางอย่าง เช่น การสนทนา งานฝีมือ เป็นต้น

3.3 ด้านเจตคติ (Attitude) เป็นคุณลักษณะภายในของบุคคลที่พร้อมจะตอบสนองต่อสภาพแวดล้อมของเขาไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง ซึ่งจะปรากฏให้เห็นได้ชัดเจนในกรณีที่มีเป้าหมายหรือนโยบายทางสังคมเข้ามาเกี่ยวข้อง เช่น เจตคติต่อการคุมกำเนิด เพศศึกษา การเดินขบวน เป็นต้น ซึ่งเจตคติของบุคคลนี้มักจะเป็นตัวกำหนดทิศทางการกระทำของบุคคล

4. พฤติกรรมหรือการแสดงออก (Behavior) เป็นการตอบสนองของบุคคลที่มีต่อสิ่งเร้าบางอย่าง ไม่ว่าสิ่งเร้านั้นจะเกิดภายในหรือภายนอกกายมาจูงใจ หรือก่อให้เกิดความเครียดอันเป็นผลให้มนุษย์เกิดภาวะที่เตรียมพร้อมเสมอที่จะแสดงพฤติกรรม

3. การวัดบุคลิกภาพ

การวัดบุคลิกภาพเป็นเรื่องที่วัดได้ยากและซับซ้อน เมื่อเทียบกับการวัดในสิ่งอื่นๆ นักจิตวิทยาได้พยายามสร้างเครื่องมือขึ้นมาเพื่อวัดบุคลิกภาพ ซึ่งสามารถใช้วัดบุคลิกภาพตามลักษณะที่ต้องการจะวัดเป็นมาตรฐาน ถูกต้องแม่นยำและเชื่อถือได้ วิธีการวัดบุคลิกภาพมีหลายวิธีด้วยกัน จิตรียา ไชยศรีพรหม (2527:10) กล่าวว่า วิธีการวัดบุคลิกภาพที่ใช้กันแพร่หลายคือ การใช้แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพซึ่งเป็นการรายงานตนเองและ ทวี ท่อแก้ว (2517:121) กล่าวว่า ถ้าจะให้ได้ผลที่มีความเที่ยงตรงสูง ก็ควรจะใช้หลายๆ วิธีประกอบกัน ซึ่งพอสรุปวิธีการวัดบุคลิกภาพทั่วไปได้มี 5 วิธีดังนี้

1. วิธีการสังเกต การสังเกตเป็นรากฐานของวิทยาศาสตร์ทุกแขนง ตั้งแต่ประสบการณ์อันซ้ำซ้อน อย่างเช่นพฤติกรรมของคนเป็นสิ่งที่ต้องสังเกต พิจารณาให้ได้ เรื่องราวละเอียดถี่ถ้วนได้ยาก เราต้องเลือกสังเกตเพียงปฏิกริยาอันใดอันหนึ่งเป็นคราวๆ ไป ดังนั้นการสังเกตพฤติกรรมและลักษณะทั่วไปที่บุคคลแสดงออกมีอยู่ 2 แบบด้วยกันคือการสังเกตแบบควบคุมเป็นการสังเกตการแสดงพฤติกรรมของบุคคลในสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่งที่จัดไว้โดยเฉพาะ อีกแบบหนึ่งคือการสังเกตทั่วไปในชีวิตประจำวันที่บุคคลแสดงออกทั้งสองแบบนี้ต้องมีการบันทึกผลตรงตามที่เห็น โดยไม่นำความรู้สึกส่วนตัวเข้าไปเกี่ยวข้องและผู้สังเกตจะต้องฝึกฝนเป็นพิเศษจึงจะได้ผล

2. วิธีการทดสอบ เป็นวิธีการที่นิยมใช้กันมาก การทดสอบประกอบด้วยข้อความต่างๆ หลายสิบข้อที่ผู้ทดสอบตั้งขึ้น โดยถือเอาปกติวิสัยของคนทั่วไปเป็นมาตรฐาน และหัวข้อคำถามหรือสถานการณ์ที่สร้างขึ้นมักจะเกี่ยวข้องกับความรู้สึกที่เกี่ยวกับผู้ถูกทดสอบเอง หรือสิ่งแวดล้อม หรือ พฤติกรรมที่ทำอยู่เสมอๆ เมื่อตกอยู่ในสภาพนั้นๆ เช่น คำถามเกี่ยวกับความกลัว ความวิตกกังวล ความนิยมในลัทธิการเมืองหรือเศรษฐกิจ ความสนใจในสิ่งต่างๆ หรือปฏิกริยาที่คนทำอยู่เสมอ เป็นต้น ผู้ถูกทดสอบต้องร่วมมือร่วมใจกับผู้ทดสอบในการตอบคำถามต่างๆ เพื่อให้การสอบได้ผลตามวัตถุประสงค์

3. วิธีการรายงานตนเอง มี 2 แบบคือ

3.1. การวิเคราะห์ตนเอง คือ การประมาณค่าตัวเอง แบบวิเคราะห์ตัวเองจะเป็นคำถามแบบปรนัยจะมีประโยชน์ในการเลือกอาชีพให้เหมาะสมกับบุคลิกภาพ

3.2. การสัมภาษณ์ หมายถึงการสนทนาระหว่างบุคคลสองคนอย่างมีจุดหมาย โดยผู้สัมภาษณ์เตรียมคำถามมา และจดบันทึกประมาณค่า ผู้ถูกสัมภาษณ์จะไม่วัดว่าถูกทดสอบบุคลิกภาพ การสัมภาษณ์นี้มีหลักการคล้ายๆ กับการวิเคราะห์ตนเองต่างกันที่ผู้สัมภาษณ์มาตั้งคำถามให้เราคิดตามเพื่อวิเคราะห์ตัวเอง ผู้สัมภาษณ์เป็นผู้จดบันทึกและประมาณค่าบุคลิกภาพ

4. วิธีการฉายภาพจิต (Projective Techniques) เป็นวิธีที่ผู้วัดได้จัดสิ่งเร้าขึ้นมาให้บุคคลแสดงพฤติกรรมตอบสนอง เช่น เล่าเรื่องจากรูปที่นำมาให้ดู ตัวอย่าง ได้แก่แบบทดสอบโรชาร์ท และรูปภาพที่เกิดจากหยดหมึก ให้สร้างความสัมพันธ์ต่อเนื่องจากคำที่กำหนดให้เติมข้อความที่ไม่สมบูรณ์ ให้แสดงออกโดยการวาดรูป เป็นต้น แต่ต้องใช้ผู้ทดสอบที่ได้รับการฝึกมาอย่างดี

5. วิธีการศึกษาความเห็นจากคนอื่น เป็นวิธีการที่ผู้วัดสร้างแบบสอบถามขึ้น เพื่อถามบุคคลอื่นว่ามีความรู้สึกเกี่ยวกับบุคคลนั้นๆ อย่างไร เช่น ครู เพื่อน ผู้ปกครอง เป็นต้น

ตามที่ได้กล่าวมา จะเห็นได้ว่าการวัดบุคลิกภาพทำได้หลายวิธี ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมเกี่ยวกับผู้ที่ต้องการจะวัด และสิ่งที่วัดหรือศึกษาสำหรับการวิจัยเรื่องนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีวัดโดยวิธีการทดสอบ ซึ่งถือเป็นวิธีที่เป็นปรนัยมากกว่าวิธีอื่น การนำไปใช้ก็สะดวก ประหยัด ทั้งแรงงาน และเวลา การตรวจสอบเมื่อแปลผลก็มีข้ออ้างอิง

ประเภทของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ

จากการสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพของนักจิตวิทยาและนักวัดผลที่ผ่านมา พอจะรวบรวมเป็นประเภทได้ 3 ประเภท คือ แบบทดสอบประเภทให้รายงานตัว (Self Report Test of Questionnaires) แบบทดสอบประเภทการฉายภาพหรือวิธีการฉายภาพจิต (Projective Test หรือ Projective Technique) แบบทดสอบประเภทที่ให้พิจารณาจากสถานการณ์ต่างๆ (Situational Test) แต่ละประเภทมีรายละเอียดดังนี้ (สถิติ วงษ์สวรรค์. 2523:262)

1. แบบทดสอบให้รายงานตัว (Self Report Test of Questionnaires) หรือเรียกว่า แบบทดสอบบุคลิกภาพประกอบด้วยชุดของข้อคำถาม หรือมีข้อความให้ผู้รับการทดสอบต้องอ่าน แล้วเขียนข้อความเพื่อแสดงบุคลิกภาพของตนออกมา เป็นการรายงานลักษณะของตนเอง จำแนกออกเป็นชนิดต่างๆ ตามรูปแบบของการถาม คือแบบสำรวจรายการ (Checklists) แบบสำรวจ (Inventory) และแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ดังต่อไปนี้

1.1 แบบสำรวจรายการ (Checklists) เป็นชุดของข้อความที่ทำเป็นบัญชีรายการเกี่ยวกับบุคลิกภาพหรือการกระทำของบุคคล เรียงเอาไว้ให้ผู้ตอบตรวจสอบตัวเองดูว่าลักษณะตรงกับข้อใดในรายการนั้นบ้าง ถ้ามีความรู้สึกข้อใดตรงกับบุคลิกภาพลักษณะของตน ก็กาเครื่องหมายลงที่ข้อความนั้น เช่น แบบตรวจสอบปัญญาของ มูนนี่ (The Mooney Problem Checklists) (Mooney. 1950)

1.2 แบบสำรวจ (Inventory) เป็นชุดของข้อความที่มีคำตอบให้เลือกตอบได้ 2 ตัวเลือก เช่น จริง-ไม่จริง ใช่-ไม่ใช่ อาจจะมี 3 ตัวเลือกบ้าง เช่น เพิ่มคำว่าตัดสินใจไม่ได้ และในบางแบบสำรวจสร้างในรูปของบังคับให้ตอบ (Forced Choice) โดยจัดข้อความไว้เป็นคู่ๆ เพื่อให้ผู้ตอบพิจารณาข้อความแต่ละคู่ว่าข้อความใดตรงกับลักษณะของตนมากที่สุด

สุด ซึ่งผู้ตอบต้องเลือกเอาข้อความใดข้อความหนึ่ง ถึงแม้ว่าข้อความทั้งคู่ไม่ตรงกับลักษณะของเขาก็ต้องเลือกข้อความที่ไม่ตรงกับเขาน้อยที่สุด ตัวอย่างของแบบทดสอบบุคลิกภาพ เช่น ของมินเนโซตา หรือ Minnesota Multiphasic Personality Inventory)

1.3 แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) เป็นแบบที่คัดแปลงมาจากแบบตรวจสอบรายการ โดยคัดแปลงรูปแบบคำตอบที่ให้ตอบเพียง ใช่-ไม่ใช่ ชอบ-ไม่ชอบ จริง-ไม่จริง มาเป็นคำตอบที่มีน้ำหนักของการตอบ โดยมีการจำแนกความมากน้อยในการแสดงพฤติกรรมของคนได้เช่นแบบสำรวจลักษณะนิสัยและเจตคติทางการเรียนของบราวน์และฮอลต์ซมาน (Brown and Holtzman, 1966) หรือ SSHA (The Survey of Study Habits and Attitude)

2. แบบทดสอบประเภทการฉายภาพหรือกลวิธีให้บุคคลระบายความในใจ (Projective Technique) เป็นกลวิธีทดสอบเพื่อหารายละเอียดเกี่ยวกับบุคลิกภาพของบุคคล โดยใช้เครื่องกระตุ้นหรือเร้า ทำให้บุคคลระบายความรู้สึกที่แท้จริงออกมาแล้วแปลความหมายจากคำตอบ จำแนกได้ 3 ประเภท คือ ประเภทที่ใช้รูปภาพ (Pictorial Technique) ประเภทที่ใช้ภาษา (Verbal Technique) ประเภทที่ใช้การแสดงออก (Expressive Technique)

2.1 ประเภทที่ใช้รูปภาพ (Pictorial Technique) คือ สมมุติสถานการณ์ขึ้นให้ผู้ถูกทดสอบอธิบายออกมาตามที่ตนเห็นเป็นสิ่งที่เร้าที่ไม่ให้ความหมายแจ่มแจ้ง อาจจะจินตนาการไปได้นานาประการ อาจจะแปลความหมายได้มากกว่าหนึ่งอย่าง (Ambiguous) ดังนั้นการเปิดโอกาสให้ผู้ถูกทดสอบแสดงออกซึ่งความรู้สึกและสิ่งต่างๆ ออกมานั้นเป็นการแสดงให้เห็นบุคลิกลักษณะของเขา เช่น แบบทดสอบภาพหยดหมึกของโรชารด์ (The Rorschach Ink Blot Test) และแบบทดสอบการเล่าเรื่องหรือการบรรยายภาพที่มองเห็นของเมอร์เรย์ (Murray, 1943) ที่เรียกชื่อว่า TAT (Thematic Apperception Test)

2.2 ประเภทที่ใช้ภาษา (Verbal Technique) เป็นแบบทดสอบที่ใช้การเขียนตอบและตอบปากเปล่า ที่ใช้ภาษาโดยตรงมี 2 ชนิด

2.2.1 ชนิดของคำสัมพันธ์ (Free Association) คือ การให้คำมา 1 คำ และให้ผู้ตอบหาคำมาสัมพันธ์กับคำ ๆ นั้น เช่น ต้นไม้ เพื่อน ใต้ เกล็ด ฯลฯ

2.2.2 ชนิดเติมประโยคให้สมบูรณ์ (Sentence Completion) เป็นการเขียนประโยคที่ยังไม่ครบข้อความให้ได้ใจความสมบูรณ์

2.3 ประเภทที่ใช้การแสดงออก (Expression Technique) คือการให้ผู้ถูกวัดแสดงออกในรูปของการวาดรูป การเล่น หรือการแสดงละคร

3. แบบทดสอบประเภทให้พิจารณาจากสถานการณ์ต่างๆ (Situation Test) แบบทดสอบประเภทนี้นักจิตวิทยาหลายท่านจัดรวมไว้ในประเภทที่สองคือแบบการฉายภาพ (Projective Technique) แต่นักจิตวิทยาและนักวัดผลหลายท่านให้เหตุผลว่าแบบทดสอบประเภทฉายภาพเป็นกลวิธีที่ให้ผู้ถูกทดสอบบรรยายภาพและข้อความที่คลุมเครือ ภาพต่างๆ ก็มีแค่ภาพเฉยๆ ไม่มีความหมายชัดเจน ผู้ตอบต้องจินตนาการและสามารถแปลความหมายได้มากกว่าหนึ่งอย่าง (Ambiguous) แต่แบบทดสอบวัดจากสถานการณ์ต่างๆ เป็นการกำหนดสถานการณ์ และตัวละคร ให้ผู้ถูกทดสอบอ่านแล้ววัดโดยให้เขาแสดงความรู้สึกออกมาว่า ภายใต้สถานการณ์นั้นเขามีความรู้สึกเช่นไร โดยให้เขาตอบในฐานะบุคคลที่ปรากฏในเรื่องมี 2 ชนิด ดังนี้

3.1 สถานการณ์แบบรูปภาพ เป็นการกำหนดตัวละครในรูปภาพ อาจมีคำพูดหรือการบรรยายภาพประกอบบ้างเล็กน้อย แต่จะไม่เล่าเรื่องหรือบรรยายภาพทั้งหมด

3.2 สถานการณ์แบบข้อความ เป็นการกำหนดตัวละคร โดยการเขียนบรรยายหรือเขียนเล่าเรื่องอย่างสั้นๆ เป็นการใช้ภาษาเขียนหรือตัวหนังสือ

จากประเภทของแบบทดสอบวัดลักษณะนิสัยทั้ง 3 ประเภทดังกล่าว มีวิธีการฉายภาพจิต (Projective Technique) นิยมใช้ทางด้านจิตวิทยา ส่วนทางด้านการศึกษาก็ใช้ประเภทให้รายงานตัว (Self Report Test of Questionnaires) และแบบทดสอบให้พิจารณาจากสถานการณ์ต่างๆ (Situation Test)

จุดมุ่งหมายในการวัดบุคลิกภาพ

เฟอร์กูสัน (เชคคิกค์ โจนวสันท์, 2520:5; อ้างอิงมาจาก Ferguson, 1952) ได้แบ่งจุดมุ่งหมายในการวัดไว้ 3 ประการด้วยกันคือ

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมของบุคคลเพียงคนเดียว (Individual Behavior) เป็นการศึกษาที่พยายามจะอธิบาย ทำนาย และควบคุมพฤติกรรมของบุคคลเพียงคนเดียว
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมรายกลุ่ม (Group Behavior) เป็นการศึกษาที่พยายามอธิบาย ทำนาย และควบคุมพฤติกรรมของบุคคลเป็นรายกลุ่ม เช่น พฤติกรรมหรือบุคลิกภาพของคนไทย คนจีน หรือชาวอเมริกัน เป็นต้น
3. เพื่อศึกษาพฤติกรรมอันเนื่องมาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และกลุ่ม (Individual Group Interaction) ซึ่งอาจแยกศึกษาได้ 2 แนวทาง ดังนี้คือ การศึกษาพฤติกรรมของบุคคลอันเนื่องมาจากกลุ่ม (Effect of Group on Individual) และการศึกษาพฤติกรรมของกลุ่มที่เนื่องมาจากบุคคลที่เป็นสมาชิก (Effect of Individual on Group)

ตามจุดมุ่งหมายที่ เฟอร์กูสันเสนอไว้นั้นเป็นการตั้งจุดมุ่งหมายตามลักษณะของผู้ที่ นักจิตวิทยาต้องการศึกษา (Subjects) แต่ ไคลท์มันท์ (Kleinmuntz, 1967:14-15) ได้จัดแบ่ง จุดมุ่งหมายของการวัดบุคลิกภาพตามลักษณะการประยุกต์ไว้ 4 แนวทางไว้ด้วยกัน คือ

1. เพื่อวินิจฉัยโรค (Clinical Diagnosis) เป็นการวัดเพื่อจัดประเภทบุคลิกภาพออกตามลักษณะของโรคจิต แบบต่างๆ
2. เพื่อการแนะแนวและจิตบำบัด (Counseling and Psychotherapy) เป็นการประเมินบุคลิกภาพทั้งก่อน ระหว่างและ/หรือภายหลังที่มีการแนะแนวแล้ว ทั้งนี้เพื่อที่จะแก้ไขปรับปรุงบุคลิกภาพที่มีปัญหา หรือพัฒนาบุคลิกภาพให้มีการปรับตัวดีขึ้น
3. เพื่อเลือกสรรบุคคลเข้าทำงาน เป็นการวัดเพื่อคัดเลือกบุคคลให้ได้ทำงาน หรือฝึกงานที่เหมาะสมกับตนเองมากที่สุด เป็นการจัดคนให้ตรงกับงาน เพื่อให้ได้ผลงานที่ดีที่สุด
4. เพื่อการวิจัยทางบุคลิกภาพ การสอบวัดตามจุดมุ่งหมายนี้มักจะกระทำก่อนและหลังการทดลอง เพื่อเป็นการประเมินผลของการฝึกหรือการทดลองว่าส่งผลต่อบุคลิกภาพเช่นไรตลอดจนเป็นการประเมินเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลด้วยว่าดีมาก-น้อยเพียงใด นอกจากนี้การวิจัยทางบุคลิกภาพยังช่วยให้ได้ความรู้ที่ถูกต้อง เชื่อถือได้มารวบรวมสร้างเป็นทฤษฎี ความรู้ใหม่ ๆ ได้ดียิ่งขึ้น

วิธีสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ

ในการสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพนั้น เชดส์กี้ ไชวาสินธุ์ (2520:13-17) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการสร้างไว้ ดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการวัด การวางแผนในขั้นนี้ เป็นการวางโครงการล่วงหน้าว่าในการวิจัย หรือการสอบวัดนั้นต้องการจะวัดตัวแปร (คุณลักษณะ) ใด จะสอบวัดกับใคร วัดเพื่ออะไร หรือ อาจกล่าวได้ว่าเป็นการวางโครงร่างของการวิจัยก็ได้ กล่าวคือ ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยจะต้องกำหนดขอบเขตของการวัดและอธิบายคุณลักษณะของตัวแปรให้แจ่มแจ้งว่าพฤติกรรมหรือตัวแปรที่จะวัดนั้นมีองค์ประกอบเช่นไร และจะสร้างนิยามปฏิบัติการได้เช่นไร
2. กำหนดลักษณะของแบบทดสอบ หรือ เครื่องมือการวางแผน ในขั้นตอนนี้ เป็นการวางแผน เพื่อกำหนดรูปแบบของเครื่องมือหรือแบบทดสอบที่จะนำไปใช้วัดหรือเร้าให้บุคคล แสดงพฤติกรรมออกมาโดยต้องกำหนดให้สอดคล้องกับคุณลักษณะหรือพฤติกรรม และจุดมุ่งหมายของการวิจัยนั้นๆ ว่า ควรใช้แบบทดสอบประเภทใด จะวัดได้ผล

ตามที่มุ่งหวังได้ ตลอดจนต้องกำหนดขอบเขตของแบบทดสอบว่า ควรจะมีจำนวนข้อหรือสเกลมากน้อยเพียงใดจึงจะครอบคลุมและจะใช้วิธีดำเนินการสอบเช่นไร เป็นการสอบกลุ่มหรือรายบุคคล จำกัดเวลาในการตอบ หรือไม่จำกัด

3. การสร้างแบบทดสอบ จากการกำหนดรูปแบบของแบบทดสอบ จะทำให้ทราบลักษณะของข้อคำถามว่าจะเป็นในลักษณะใด ในการสร้างแบบทดสอบทางจิตวิทยาส่วนใหญ่จะมุ่งวัดพฤติกรรมที่แอบแฝงของบุคคล ดังนั้นคุณลักษณะต่างๆ ที่ต้องการวัดจึงควรที่จะผ่านการวิจัยมาแล้วว่ามีลักษณะย่อยอะไรบ้าง หรืออย่างน้อยก็ควรจะมีการวิจารณ์มาบ้างว่ามีองค์ประกอบใด ในการสร้างแบบทดสอบพึงระลึกว่าตัวข้อสอบนั้นเป็นแต่เพียงตัวอย่างพฤติกรรมเท่านั้น มิได้หมายความว่า จะเป็นพฤติกรรมทั้งหมดของตัวแปรนั้น แบบทดสอบทางบุคลิกภาพนั้นควรเลือกใช้พฤติกรรมที่มีลักษณะเด่น หรือคาดว่าเป็นองค์ประกอบของตัวแปรนั้นและถ้าในกรณีที่เป็นข้อสอบวัดสมรรถภาพทางสมองนั้นเนื้อหาและพฤติกรรมควรผ่านการวิเคราะห์หรือวิจัยมาก่อน นอกจากนี้ผู้สร้างแบบทดสอบยังต้องคำนึงถึงคุณภาพและข้อจำกัดที่จะเกิดขึ้นกับเครื่องมือที่ใช้นั้นเสมอ

นอกจากคุณภาพดังกล่าวมานั้นแล้ว แบบทดสอบทางจิตวิทยายังบางประเภทอาจต้องการคุณภาพด้านอื่นๆ อีก เช่น อำนาจการจำแนก การนำแบบทดสอบไปใช้ หรือประโยชน์ของแบบทดสอบนั้นมีมากน้อยเพียงใด แต่คุณภาพของแบบทดสอบบางประการ เช่น ความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่นนั้น ถึงแม้ว่านักวิจัยบางคนอาจต้องการตัวเลขทางสถิติมาสนับสนุน แต่แบบทดสอบบางประเภทก็อาจจะหาตัวเลขมาสนับสนุนไม่ได้ก็มี ดังนั้นหน้าที่ของนักวิจัยก็คือ ต้องอาศัยเหตุผลมาอนุมานให้เป็นที่เชื่อถือได้ว่าเครื่องมือหรือแบบทดสอบมีคุณภาพในเรื่องนั้นจริงๆ

4. ทฤษฎีบุคลิกภาพ

ทฤษฎีบุคลิกภาพเป็นความพยายามที่จะอธิบายและสรุปลักษณะโครงสร้าง และการพัฒนาบุคลิกภาพของบุคคลให้เป็นระบบ มีแบบแผนรัดกุม เข้าใจได้ แต่ละทฤษฎีจะมีหลักการ เหตุผลและความเชื่อเป็นของตนเองแตกต่างกันไป ทำให้การจัดประเภทของทฤษฎีบุคลิกภาพมีหลายแบบขึ้นอยู่กับเกณฑ์ที่จะใช้ในการจัดประเภท ในที่นี้ผู้วิจัยจะเสนอทฤษฎีบุคลิกภาพเพียงบางส่วนเท่านั้น ดังต่อไปนี้

กลุ่มที่เชื่อในการแยกประเภทของบุคลิกภาพ

กลุ่มที่เชื่อในการแยกประเภทของบุคลิกภาพ (Type Theory) ได้แก่

1. ทฤษฎีจิตวิทยาวิเคราะห์ (Analytical Psychology) ของ จุง (Samuel 1981:56; citing Jung. n.d.) ได้แบ่งบุคลิกภาพของบุคคลออกเป็น 2 ประเภทคือ

1.1 ประเภทเก็บตัว (Introvert) คือ มีลักษณะเกรงครัด มีหลักเกณฑ์ เชื่อตนเอง ไม่ชอบยุ่งเกี่ยวกับบุคคลอื่น

1.2 ประเภทแสดงตัว (Extrovert) คือ มีลักษณะเปิดเผย ชอบการสังคม สนุกสนาน ช่างพูด และสามารถปรับตัวให้เข้ากับทุกสถานการณ์

2. ทฤษฎีโครงสร้างของมนุษย์ (Constitutional Theory) ของเชลคอน (Belkin and Skydell. 1979: 299-301; citing Sheldon. 1924) ได้แบ่งบุคลิกภาพของบุคคลตามรูปร่างลักษณะออกเป็น 3 ประเภทคือ

2.1 ประเภทอ้วน (Endomorphy) เป็นพวกที่มีรูปร่างอ้วน กลมป้อม ชอบความสบาย ชอบรับประทานอาหาร สนุกสนาน สังคมดี

2.2 ประเภทสมส่วน (Mesomorphy) เป็นพวกที่มีรูปร่างไม่อ้วน ไม่ผอม จนเกินไป ร่างกายแข็งแรง ชอบออกกำลังกาย เล่นกีฬา กระฉับกระเฉง ชอบผจญภัย ตรงไปตรงมา

2.3 ประเภทผอมบาง (Ectomorphy) เป็นพวกที่มีรูปร่างบอบบาง ผอม ไม่ชอบสังคม อารมณ์อ่อนไหว ชอบคิด อ่อนแอ และชอบอิสระเสรี

กลุ่มที่เชื่อในการแบ่งบุคลิกภาพตามลักษณะ

กลุ่มที่เชื่อในการแบ่งบุคลิกภาพตามลักษณะ (Trait Theory) ได้แก่

1. ทฤษฎีจิตวิทยาของแต่ละบุคคล (Psychology of the Individual) ของ ออลพอร์ต (Gillmer. 1970:77-78; citing Allport. n.d.) ได้แบ่งบุคลิกภาพของบุคคลออกเป็น 2 ลักษณะคือ

1.1 ลักษณะทั่วไป (Common Trait) เป็นลักษณะนิสัยที่สามารถเปรียบเทียบกันได้ เช่น ค่านิยมทางสังคม การเมือง ศาสนา เศรษฐกิจ

1.2 ลักษณะเฉพาะบุคคล (Personal Disposition) เป็นลักษณะที่ไม่สามารถนำมาเปรียบเทียบกันได้ อันเป็นผลทำให้บุคคลมีบุคลิกภาพที่แตกต่างกัน

2. ทฤษฎีพื้นผิวและแหล่งของลักษณะต่างๆ (Surface and Source Trait Theory) ของแคทเทด (Hall and Lindzey. 1978:396-411; citing Cattell. 1957) ได้แบ่งบุคลิกภาพของบุคคลออกเป็น 2 ลักษณะคือ

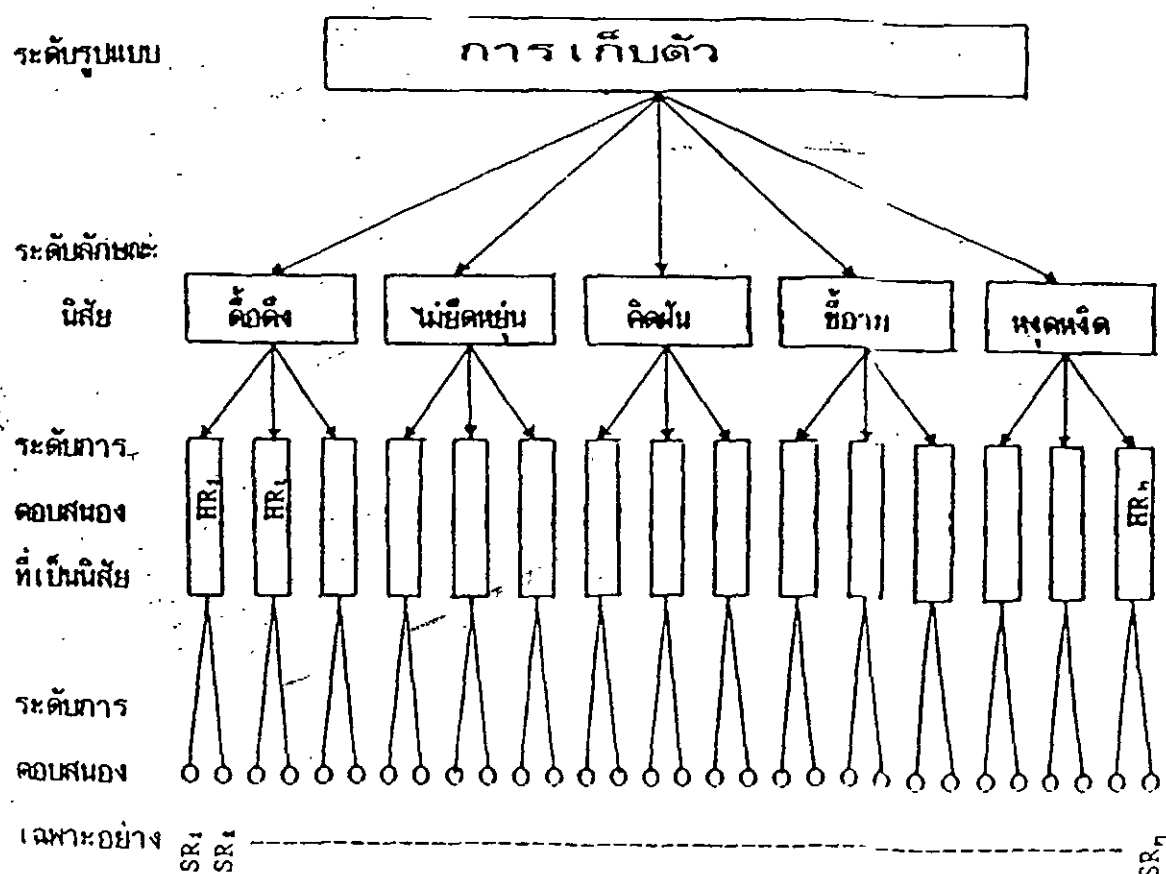
2.1 ลักษณะพื้นผิว (Surface Traits) หมายถึง ลักษณะที่เป็นตัวแทนของกลุ่มตัวแปรที่แสดงพฤติกรรมออกมาให้เราสังเกตได้

2.2 ลักษณะต้นตอ (Source Traits) หมายถึง ลักษณะที่เป็นตัวแทนของตัวแปรต่างๆ ที่ซ่อนอยู่ภายใน และมีอิทธิพลต่อการแสดงออกของลักษณะพื้นผิว ซึ่งถือว่าลักษณะต้นตอนี้เป็นโครงสร้างทางจิต และเป็นพื้นฐานของบุคลิกภาพ แบ่งย่อยออกเป็น 2 ชนิด คือ

2.2.1 ลักษณะแม่บท (Constitutional Traits) คือ ลักษณะที่แสดงให้เห็นถึงผลสะท้อนของพันธุกรรม

2.2.2 ลักษณะที่สิ่งแวดล้อมบ่มปั้น (Environment-Mold Traits) คือ ลักษณะที่เป็นผลสะท้อนของสภาวะต่าง ๆ ที่เป็นเงื่อนไขทางสังคม

3. ทฤษฎีของไอแซก (Eysenck.1970:13-15) ได้อธิบายว่า บุคลิกภาพประกอบด้วยลักษณะพฤติกรรม 4 ระดับ ซึ่งจัดระบบตามชั้นจากระดับต่ำสุดถึงระดับสูงสุด โดยเริ่มจากระดับการตอบสนองเฉพาะอย่างหลายๆ แบบที่คล้ายกัน จะรวมกลุ่มขึ้นเป็นระดับการตอบสนองที่เป็นนิสัย แล้วการตอบสนองที่เป็นนิสัยที่คล้ายๆ กันจะรวมกลุ่มเป็นลักษณะนิสัย ระดับสุดท้ายคือลักษณะนิสัยที่รวมกลุ่มจนเป็นบุคลิกภาพแบบต่างๆ ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 ตัวอย่างแสดงการจัดระบบระดับชั้นของบุคลิกภาพ

ระดับต่ำสุด คือ ระดับการตอบสนองเฉพาะอย่าง (Specific Responses) ใช้สัญลักษณ์ $SR_1, SR_2, \dots, SR_n$ พฤติกรรมในระดับนี้คือการแสดงออก (Acts) ต่างๆ เช่น การตอบสนองต่อการทดสอบในการทดลองต่างๆ การตอบสนองต่อประสบการณ์ หรือ เหตุการณ์ต่างๆ ในชีวิตประจำวัน พฤติกรรมนี้สามารถสังเกตได้ อาจเป็นลักษณะ (Characteristic) ของบุคคลหรือไม่ก็ได้

ระดับที่สอง คือ ระดับการตอบสนองที่เป็นนิสัย (Habitual Responses) ใช้สัญลักษณ์ $HR_1, HR_2, \dots, HR_n$ พฤติกรรมในระดับนี้คือการตอบสนองเฉพาะอย่าง ซึ่งมีแนวโน้มที่จะเกิดซ้ำภายใต้เหตุการณ์ที่คล้ายคลึงกัน เช่น เมื่อทำการทดสอบซ้ำ การตอบ

สนองของบุคคลจะคล้ายคลึงกับการตอบสนองเดิม หรือถ้าสถานการณ์ในชีวิตเกิดขึ้นซ้ำเดิม บุคคลจะแสดงปฏิกิริยาในลักษณะคล้ายคลึงกับปฏิกิริยาเดิม

ระดับที่สาม คือ ระดับลักษณะนิสัย (Traits) เป็นปัจจัยที่มีระเบียบ และมีความคงเส้นคงวาอันดับแรก (First Order Factors) ลักษณะนิสัยนี้เกิดจากการจัดระบบของการตอบสนองที่เป็นนิสัยหลายๆ กลุ่มที่แสดงนิสัยแบบเดียวกัน เช่น คีตติง ไม่ยึดหยุ่น ขี้อาย หงุดหงิด เป็นต้น

ระดับสูงสุด คือ ระดับรูปแบบของบุคลิกภาพ (Types) เป็นแบบของบุคลิกภาพของบุคคลแบบต่างๆ ซึ่งจัดระบบมาจากลักษณะนิสัยหลายๆ ลักษณะนิสัยที่รวมกลุ่มกันในตัวบุคคล ทำให้เขามีบุคลิกภาพแบบใดแบบหนึ่งตามตัวแปรในภาพประกอบ 1 รูปแบบของบุคลิกภาพคือ การเก็บตัวที่จัดระบบมาจากลักษณะนิสัย

ตามทฤษฎีของไอเซนเบิร์กจะเห็นว่าพฤติกรรมที่เกิดขึ้นซ้ำๆ กันของบุคคลจะก่อรูปขึ้นเป็นบุคลิกภาพของบุคคลผู้นั้น และปรากฏให้บุคคลอื่นสังเกตเห็นได้

เห็นได้ว่าทฤษฎีบุคลิกภาพมีหลักการยึดมั่นแตกต่างกันในรายละเอียดที่เน้นหนักเล็กซึ่งไปในด้านต่างๆ กัน ทำให้ไม่อาจกล่าวได้ว่าทฤษฎีใดทฤษฎีหนึ่งสามารถอธิบายลักษณะบุคลิกภาพของบุคคลได้อย่างครอบคลุมชัดเจน และเป็นสิ่งที่ท้าทายให้นักจิตวิทยาและนักการศึกษาอีกจำนวนมากสนใจที่จะศึกษาค้นคว้าต่อมาจนถึงปัจจุบัน

5. การพัฒนาแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ

เครื่องมือในการวัดบุคลิกภาพมีอยู่หลายแบบ เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การรายงานตนเอง การจินตนาการ การศึกษาประวัติ และการวัดทางสรีระวิทยา เป็นต้น แต่ในที่นี้จะกล่าวถึงเครื่องมือวัดแบบรายงานตนเอง เท่านั้น ได้มีการพัฒนาแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแบบรายงานตนเองให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยอาศัยหลักการสร้างอยู่ 3 วิธี (ล้วนสายยศ. 2535:18-19)

1. โดยยึดทฤษฎีเป็นฐาน (Theoretical Approach)
2. โดยยึดการจำแนกสิ่งที่รู้ชัด (Empirical Approach)
3. โดยยึดความคงเส้นคงวภายใน (Internal Consistency Approach)

1. โดยยึดทฤษฎีเป็นฐาน (Theoretical Approach) วิธีการแบบนี้ต้องเริ่มจากนิยามบุคลิกภาพให้เห็นชัดตามทฤษฎีที่ยึดถือ หรือลักษณะบุคคลที่ต้องการจะวัด เมื่อนิยามสิ่งที่วัดชัดเจนแล้ว เขียนข้อสอบถามสิ่งที่นิยามไว้ อาจจะเป็นข้อความ สถานการณ์หรือ

ภาพก็ได้ แล้วแต่ผู้ออกข้อสอบจะสนใจ เมื่อเขียนเสร็จแล้วนำไปศึกษาคุณภาพแล้วสามารถใช้สอบวัดทางบุคลิกภาพได้ ตัวอย่างแบบทดสอบที่สร้างตามวิธีนี้ ได้แก่

วูดเวิร์ท เพอร์ซันนอล คาตา ชีท (Woodworth Personal Data Sheet) ซึ่งได้พัฒนาขึ้นใช้ในระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 1 โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อที่จะปรับปรุงการสัมภาษณ์ทางจิตเวชให้ได้มาตรฐาน และคัดแปลงวิธีการเพื่อใช้ทดสอบคนเป็นกลุ่มวูดเวิร์ทจึงได้รวบรวมข้อความเกี่ยวกับอาการของโรคประสาท และอาการเริ่มแรกของโรคประสาทจากเอกสารทางจิตเวช และจากการประชุมของจิตแพทย์ คำถามในแบบทดสอบนี้จะถามเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ผิดปกติ เช่น ความกลัวที่ผิดปกติ และอาการกลัวต่างๆ การฝันร้ายและอาการอื่นๆ ในเวลานอนหลับความเหน็ดเหนื่อยมากเกินไป เป็นต้นในการเลือกข้อความขั้นสุดท้าย วูดเวิร์ทได้ใช้การตรวจสอบทางสถิติที่น่าเชื่อถือ กล่าวคือ เขาจะไม่เก็บข้อความเอาไว้ ถ้าคนใดในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นคนปกติร้อยละ 25 หรือมากกว่า ตอบไปในทางที่ไม่น่าพึงปรารถนา โดยให้เหตุผลว่าลักษณะพฤติกรรมใดที่เกิดขึ้นในกลุ่มคนปกติบ่อยครั้งเช่นนั้น ไม่สามารถจะเป็นเครื่องบ่งชี้ถึงความผิดปกติได้ วิธีการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่มก็ได้นำมาใช้ในการเลือกข้อความเช่นกัน การที่พวกโรคประสาทตอบบ่อยอย่างน้อยเป็นสองเท่าของกลุ่มคนปกติเท่านั้นที่จะเก็บเอาไว้ในแบบทดสอบจะเห็นได้ว่าสิ่งที่เน้นขึ้นต้นในหลักการสร้างและใช้แบบทดสอบนี้คือ ความเที่ยงตรงตามเนื้อหาที่ได้จากแหล่งข้อมูลต่างๆ แล้วนำมาเขียนเป็นข้อความ ตลอดจนความเข้าใจอันดีเกี่ยวกับพฤติกรรมบางอย่างของการปรับตัวไม่ดี (Anastasi, 1969:438-440) วิธีดำเนินการสร้างแบบทดสอบวูดเวิร์ท เพอร์ซันนอล คาตา ชีท (เชคส์คี้ โฆวาสินรุ. 2520:86-87)

1) สร้างข้อคำถามประมาณ 200 ข้อ โดยรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับอาการ และอาการแรกเริ่มของโรคประสาท จากตำราต่างๆ ทางจิตเวช ตลอดจนข้อเสนอแนะจากคนอื่นๆ

2) นำข้อคำถามไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างกลุ่มเล็ก โดยวูดเวิร์ทนำไปทดสอบกับนิสิตมหาวิทยาลัยโคลัมเบีย

3) พิจารณาคำตอบที่กลุ่มตัวอย่างตอบ เพื่อคัดข้อคำถามที่ไม่ดีทิ้ง โดยตั้งเกณฑ์ไว้ว่า ถ้า 25 เปอร์เซ็นต์ของกลุ่มตัวอย่างตอบคำถามข้อนั้นไปในทางที่บอกลักษณะของการเป็นโรคประสาทจะตัดทิ้ง ทั้งนี้เพราะวูดเวิร์ทมีข้อดกลงเบื้องต้นว่า ข้อคำถามใดที่ผู้ตอบหรือกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งถือได้ว่าเป็นคนปกติโดยทั่วไป หรือส่วนใหญ่ให้คำตอบที่มีแนวโน้มไปในทางโรคประสาทแล้ว ไม่ควรจะนำมาพิจารณาเพื่อตัดสินอาการของคนเป็นโรคประสาทอีก ซึ่งเมื่อวูดเวิร์ทคัดเลือกแล้วคงเหลือข้อคำถาม 179 ข้อ

4) นำข้อคำถามที่ได้ไปทดสอบใหม่กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นคนปกติจำนวน 1,000 คน และทดสอบกับทหารที่คาดว่าจะมีอาการทางโรคจิตอีกจำนวนหนึ่ง เพื่อหาเกณฑ์และความเที่ยงตรงของข้อคำถาม

5) ปรับปรุงข้อคำถามในขั้นสุดท้ายเหลือคำถาม 116 ข้อ ซึ่งมีเกณฑ์ว่าผู้มีอาการทางโรคจิตหรือโรคประสาท จะให้คำตอบที่เกี่ยวกับโรคจิต-ประสาท ประมาณ 30-40 คำตอบ โดยเฉลี่ย ส่วนคนปกติธรรมดาจะให้คำตอบเกี่ยวกับโรคจิตประมาณ 10 คำตอบ

ในการคัดเลือกคำถามขั้นสุดท้าย วูดเวอร์ทได้ใช้สถิติในการตรวจสอบ จะเห็นได้ว่าสิ่งที่เน้นขึ้นต้นในการสร้างและใช้แบบทดสอบนี้อยู่ในความเที่ยงตรงตามเนื้อหา ดังที่เห็นได้จากแหล่งข้อมูลต่างๆ ที่นำมาเขียนคำถาม การคัดเลือกและจัดหมวดหมู่ของข้อคำถาม

มูนี พรอบเบลม เชคลิสต์ (Mooney Problem Checklist) สร้างขึ้นจากปัญหาต่างๆ ที่ได้จากการอภิปรายกลุ่ม หรือจากคำปรึกษาแนะนำเป็นรายบุคคล ข้อความในแบบทดสอบนี้ได้จากการเขียนปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 4,000 คน บันทึกการสัมภาษณ์เวลาให้คำปรึกษาแนะแนว และแหล่งอื่นๆ ที่คล้ายกัน แบบทดสอบนี้มีทั้งระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และตอนปลาย มหาวิทยาลัย และผู้ใหญ่ ปัญหาที่ถามจะ แตกต่างกันไปตามระดับต่างๆ แบบทดสอบที่ใช้ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและมหาวิทยาลัย จะรวมถึงปัญหาสุขภาพและการพัฒนาทางด้านร่างกาย การเงิน สภาพความเป็นอยู่และลักษณะการทำงาน กิจกรรมด้านสังคมและสันตนาการความสัมพันธ์ทางสังคม ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล การเลือกคู่ครอง เพศ และการแต่งงาน บ้าน และครอบครัว ศีลธรรมและศาสนา การปรับตัวในด้านการเรียน อนาคต-วิชาชีพและการศึกษา รวมทั้งหลักสูตรและวิธีการสอน แบบทดสอบนี้เป็นแบบทดสอบที่ไม่มีการให้คะแนน ส่วนที่เน้นอยู่ที่ข้อความที่คาดว่าเป็นปัญหาที่ผู้ตอบสามารถเลือกตอบได้ตรงกับปัญหาของตนเอง (Anastasi. 1969: 438-439)

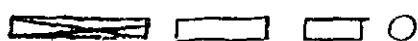
เอส ที เอส ยูธ อินเวนทอรี (STS Youth Inventory) เป็นแบบทดสอบเกี่ยวกับความต้องการ และปัญหาที่ใช้สำหรับนักเรียนเกรด 7-12 อีกฉบับหนึ่ง ประกอบด้วยข้อความทั้งหมด 167 ข้อ ซึ่งมีการจัดเป็นกลุ่มหัวเรื่องต่อไปนี้ โรงเรียนของฉัน หลังจากจบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เรื่องเกี่ยวกับฉัน การเข้ากับผู้อื่น และสิ่งต่างๆ ทั่วไป วิธีตอบของแบบทดสอบฉบับนี้คือ ให้ผู้ตอบแสดงความมากน้อยของแต่ละปัญหาลงในรูปสี่เหลี่ยมที่มีขนาดต่างกัน (Anastasi. 1969:439) ดังตัวอย่าง

ตัวอย่าง

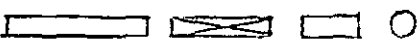
คำชี้แจง

ในการตอบแต่ละข้อความ จงใช้รูปสี่เหลี่ยมทั้งสามแสดงถึงความรู้สึกของท่าน

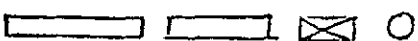
ถ้าท่านรู้สึกว่ามันเป็นปัญหาร้ายแรงที่สุดของท่าน

โปรดกาเครื่องหมายลงในรูปสี่เหลี่ยมใหญ่

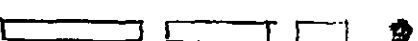
ถ้าท่านรู้สึกว่ามันเป็นปัญหาร้ายแรงปานกลางสำหรับท่าน

โปรดกาเครื่องหมายลงในรูปสี่เหลี่ยมขนาดกลาง

ถ้าท่านรู้สึกว่ามันเป็นปัญหาเล็กน้อยเกิดขึ้นเป็นครั้งคราว

โปรดกาเครื่องหมายลงในรูปสี่เหลี่ยมขนาดเล็ก

ถ้าท่านรู้สึกว่าคุณไม่ได้แสดงความรู้สึกอะไรของท่าน

โปรดขีดทึบลงในวงกลม

ข้อคำถาม

(1) ฉันรู้วิธีเรียนที่ดีกว่านี้

(2) ฉันมีความระวังในงานสังคมต่าง ๆ

แคลิฟอร์เนีย เทสต์ ออฟ เพอร์ซันนอลิตี (California Test of Personality) เป็นแบบทดสอบที่มี 5 ระดับ แต่ละระดับมี 2 รูปแบบเหมาะสำหรับผู้ที่มิใช่ระดับอนุบาลถึงมหาวิทยาลัย และผู้ใหญ่ คะแนนที่ได้และการแปลความหมายของคะแนนมีลักษณะคล้ายกับแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพฉบับอื่นๆ หลักการสร้างจะเน้นการหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหาเป็นส่วนใหญ่ โดยจะแยกคะแนนออกเป็น 12 หมวดย่อย เช่น ความรู้สึกถึงคุณค่าของตน ความโน้มเอียงในการถอนตัวออกจากสังคมทักษะทางสังคม และความสับสนในโรงเรียน คะแนนจากหมวดต่างๆ นี้ นำไปเป็นคะแนนรวมของการปรับตัวและรวมเป็น 2 หมวดใหญ่ครอบคลุมบุคลิกภาพส่วนบุคคลและสังคม เกณฑ์ปกติที่ใช้ประเมินมี ทั้งหมด 15 ตาราง ความเชื่อมั่นชนิดความสอดคล้องภายในของคะแนนรวม และคะแนนจาก 2 หมวดใหญ่นั้น เป็นที่น่าเชื่อถือ แต่ความมั่นใจในแต่ละหมวดย่อยนั้นต่ำเกินไป (Anastasi. 1969:439-440)

เอดเวิร์ด เพอร์ซันนอล พรีเฟอเรนซ์ สเกดูล (Edwards Personal Preference Schedule) เป็นแบบทดสอบที่สร้างจากลักษณะความต้องการของบุคคลตามทฤษฎีของ เมอร์เรย์ (Murray) เอดเวิร์ดได้นำมาเขียนเป็นข้อความ 210 คู่ ซึ่งมีการจับคู่ผู้ตอบจะต้องเลือกข้อความหนึ่งซึ่งมีลักษณะคล้ายกับตนมากกว่าอีกข้อความหนึ่ง เช่น

1) ฉันชอบพูดเรื่องเกี่ยวกับตัวฉันเองกับผู้อื่น

2) ค้นหาคำตอบตามความมุ่งหมายที่ได้ตั้งไว้สำหรับตนเอง

EPPS มีการตรวจสอบภายในอยู่หลายวิธี เพื่อที่จะได้หาความคงเส้นคงวาของผู้ตอบจึงได้มีข้อความ 15 คู่ซ้ำในแบบทดสอบเดียวกัน และอีกวิธีหนึ่งเป็นการหาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนข้อคู่ และคู่ในแบบทดสอบทั้ง 15 มาตรา แบบทดสอบฉบับนี้ไม่ได้นำไปใช้ในการแพทย์เหมือนเช่นแบบทดสอบ MMPI แต่มีจุดมุ่งหมายเพื่อใช้ในการให้คำปรึกษาสำหรับบุคคลทั่วไป และงานวิจัยต่างๆ ดังนั้น EPPS จึงได้นำไปหาเกณฑ์ปกติกับนักเรียนในระดับมหาวิทยาลัย เพศชาย 749 คน และหญิง 760 คน จากมหาวิทยาลัย 29 แห่ง ที่กระจายทั่วประเทศ และมีเกณฑ์ปกติอีกชุดหนึ่งจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ใหญ่ทั่วไป ซึ่งมีชาย 4,031 คน และหญิง 4,932 คน จาก 48 รัฐ ค่าความเชื่อมั่นทั้ง 15 มาตรา แบบการสอบซ้ำ (เว้น 1 สัปดาห์) มีค่าตั้งแต่ 0.74 ถึง 0.88 และแบบแบ่งครึ่งมีค่าตั้งแต่ 0.60 ถึง 0.87 ส่วนค่าความเที่ยงตรงของแบบทดสอบฉบับนี้ไม่ได้ระบุไว้ (Anastasi, 1969:452-456)

กอร์ดอน เพอร์ซันนอล โปรไฟล์ (Gordon Personal Profile) เป็นแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพที่สร้างขึ้นเมื่อ ค.ศ. 1978 เพื่อใช้วัดความสามารถในการปรับตัว และประสิทธิภาพของแต่ละบุคคลในสถานการณ์ต่างๆ โดยพิจารณาจากองค์ประกอบที่เป็นลักษณะที่เห็นเด่นชัดของแต่ละบุคคล แบ่งออกเป็น 4 ด้านคือ

1) ด้านการมีอำนาจอิทธิพล (Ascendancy) เป็นลักษณะพฤติกรรมที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีอำนาจอิทธิพลในด้านคำพูด คำสั่ง มีความคล่องตัว กระฉับกระเฉง มีความมั่นใจในการตัดสินใจอย่างอิสระ ชอบเป็นผู้นำในการอภิปราย หรือกิจกรรมของกลุ่ม เป็นผู้ที่เชื่อถือได้

2) ด้านความรับผิดชอบ (Responsibility) ได้แก่ ลักษณะพฤติกรรมที่มีความเพียรพยายาม และตั้งใจปฏิบัติงาน จดจ่อกับงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ หรือมุ่งมั่นในงานที่กระทำ เป็นคนไว้วางใจได้ และรับผิดชอบอย่างจริงจัง

3) ด้านความมั่นคงทางอารมณ์ (Emotional Stability) ได้แก่ ลักษณะพฤติกรรมของบุคคลที่มีอารมณ์พอเหมาะ หนักแน่น มั่นคง สุขุมเยือกเย็น ปราศจากความวิตกกังวล

4) ด้านความสามารถในการเข้าสังคม (Sociability) ได้แก่ ลักษณะของพฤติกรรมเกี่ยวกับการเข้าร่วมสมาคมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี การชอบสมาคม ชอบคบเพื่อน หรือชอบอยู่ท่ามกลางผู้คน ชอบทำงานร่วมกับกลุ่ม เป็นที่ชื่นชอบของกลุ่ม หรือสมาคม

องค์ประกอบทั้ง 4 ด้านนี้ เป็นลักษณะที่มีความหมายทางด้านจิตวิทยา ซึ่งพบว่ามี ความสำคัญมากในการปรับตัว และประสิทธิภาพของแต่ละบุคคลในสถานการณ์ด้านสังคม การศึกษาและอุตสาหกรรม

ลักษณะของแบบทดสอบ ประกอบด้วยข้อความ 18 ชุด แต่ละชุดจะมี 4 ข้อ ความ แต่ละข้อความจะแทนลักษณะพฤติกรรมของบุคลิกภาพในแต่ละด้าน รวม 4 ด้าน โดยที่จะมี 2 ข้อความที่มีลักษณะเป็นไปในทางบวก และอีก 2 ข้อความจะเป็นลักษณะไปทางลบเสมอ ดังตัวอย่าง

	M	L
(O) เข้าสังคมได้ดี		
ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง		
อาสาทำงานอย่างเต็มที่		
มีแนวโน้มเป็นคนเจ้าอารมณ์		

วิธีการตอบแบบทดสอบฉบับนี้ ผู้ถูกทดสอบจะต้องเลือกตอบว่า ข้อความใดมี ลักษณะเหมือนตนมากที่สุด ให้ขีดทึบลงในช่อง M เพียง 1 ข้อ และถ้าข้อความใดมีลักษณะ เหมือนตนน้อยที่สุด ให้ขีดทึบลงในช่อง L เพียง 1 ข้อ นอกนั้นห้ามทำ

การตรวจให้คะแนน ข้อความใดที่ทำเครื่องหมายทึบลงในช่อง M จะให้ 2 คะแนน ข้อความใดที่ไม่ได้ทำเครื่องหมาย ให้ข้อละ 1 คะแนน ส่วนข้อที่ตอบว่า L ไม่ให้ คะแนน คือ 0 คะแนน คะแนนรวมทั้งหมดในแต่ละลักษณะ (Trait) เป็น 36 คะแนน

ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบชำระระยะ 29 สัปดาห์	มีค่าตั้งแต่ 0.50-0.70
สอบชำระวันระยะ 4 ปี	มีค่าตั้งแต่ 0.29-0.69
แบบแบ่งครึ่ง	มีค่าตั้งแต่ 0.86-0.89
หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา	มีค่าตั้งแต่ 0.86-0.87

2. โดยยึดการจำแนกสิ่งที่รู้ชัด (Empirical Approach) การสร้างแบบทดสอบโดยวิธีนี้ ขั้นแรกสร้างตามวิธีที่ 1 แต่ต้องนำมาศึกษาเกณฑ์ของแต่ละข้อว่า จำแนกได้เด่นชัดหรือไม่ ดังนั้นแต่ละข้อจะต้องศึกษาจากกลุ่มที่รู้เด่นชัดว่ามีสิ่งนั้น อาจหาโดยวิธีทดสอบความแตกต่างหรือหาสหสัมพันธ์ก็ได้ บางทีการสร้างตามเกณฑ์แบบนี้เรียกว่า Empirical Criterion Keying เป็นแบบทดสอบที่ใช้เกณฑ์เป็นสมมุติฐานในการสร้างแบบทดสอบ ตัวอย่างของแบบทดสอบที่สร้างตามวิธีนี้ ได้แก่

เดอะมินเนโซตา มัลติเฟสติก เพอร์ซันนอลลิตี อินเวนทอรี (The Minnesota Multiphasic Personality Inventory) เป็นตัวอย่างที่ดีที่สุดของการสร้างตามเกณฑ์และเป็นที่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลายมากที่สุดในการรักษาผู้ป่วยทางโรคจิต แบบทดสอบฉบับนี้ประกอบด้วยข้อความบอกเล่า จำนวน 550 ข้อ ที่ให้ผู้ตอบตอบว่า “จริง” “ไม่จริง” หรือ “ไม่แน่ใจ” ข้อคำถามจะครอบคลุมเนื้อหาต่าง ๆ คือ สุขภาพ (Health) อาการทางจิต (Psychosomatic Symptoms) ความผิดปกติทางประสาท (Neurological Disorders) เพศ (Sexual) ศาสนา (Religious) การเมืองและสังคม (Political and Social) การศึกษา (Educational) อาชีพ (Occupational) ครอบครัวและการแต่งงาน (Family and Marital) ดังตัวอย่าง (Anastasi. 1969 : 441-447)

- 1) ฉันไม่รู้สึกละอายง่าย
- 2) ฉันมีความกังวลเกี่ยวกับเรื่องเพศ
- 3) เมื่อฉันรู้สึกเบื่อ ฉันชอบทำอะไรที่ก่อให้เกิดความตื่นเต้น

แคลิฟอร์เนีย ไซโคโลจิคอล อินเวนทอรี (California Psychological Inventory) เป็นแบบทดสอบที่ได้ดึงเอาข้อความต่างๆ จาก MMPI มาประมาณครึ่งหนึ่งมาสร้างเป็นแบบทดสอบอีกฉบับหนึ่งเพื่อใช้สำหรับบุคคลที่มีอายุตั้งแต่ 13 ปีขึ้นไป ประกอบด้วยข้อความทั้งหมด 480 ข้อ ให้ผู้ตอบตอบว่า “จริง” หรือ “ไม่จริง” แบ่งออกเป็น 18 มาตรา เช่น การเป็นอยู่ที่ดี (Sense of Well-being) ความประทับใจที่ดี (Good Impression) การเลือกกร่วมกัน (Communality) การข่มขู่ (Dominance) การชอบสมาคม (Sociability) การยอมรับตนเอง (Self-acceptance) ความรับผิดชอบ (Responsibility) สังคม ประกิด (Socialization) การรู้จักบังคับตนเอง (Self-control) เป็นต้น (Anastasi. 1969:447-449)

3. โดยยึดความคงเส้นคงวภายใน (Internal Consistency Approach) การสร้างแบบนี้โดยเริ่มจากแบบที่ 1 เหมือนกัน ผู้สร้างจะต้องเริ่มต้นจากการหาคำถามจำนวนมาก ๆ เกี่ยวกับลักษณะทางบุคลิกภาพ แล้วนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบ เพื่อแยกว่าข้อใดอยู่ในกลุ่มหรือองค์ประกอบใด เพื่อดูความเป็นอันเดียวกันในการกำหนดลักษณะขององค์ประกอบของบุคลิกภาพแต่ละด้าน ตัวอย่างแบบทดสอบตามวิธีนี้ได้แก่

กิลฟอร์ด-ซิมเมอร์แมน เทมเพอรามาเนท เซอร์เวย์ (Guilford Zimmerman Temperament Survey, GZTS) กิลฟอร์ดและเพื่อนร่วมงานของเขา ใช้วิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพโดยเริ่มจากการนำคำถามเกี่ยวกับบุคลิกภาพที่มีอยู่เดิมและที่เขาสร้างขึ้นใหม่มาวิเคราะห์หาค่าสหสัมพันธ์กันแล้วรวบรวมคำถามที่ค่า

สหสัมพันธ์กันสูงเข้าด้วยกัน ทำให้ได้แบบทดสอบสามฉบับ ซึ่งนำมารวมกันเป็นแบบทดสอบกิลฟอร์ด-จิมเมอร์แมน เทมเพอราเมนต์ เซอร์เวย์

แบบทดสอบชุดนี้มี 300 คำถาม แยกเป็นลักษณะต่างๆ 10 ด้าน แต่ละด้านก็จะมีคำถาม 30 ข้อ วิธีการตอบให้ตอบรับและปฏิเสธ ลักษณะคำถามของแบบทดสอบจะเป็นประโยคบอกเล่าและใช้สรรพนามบุรุษที่ 2 ทั้งนี้เพราะเขาเชื่อว่าการใช้สรรพนามบุรุษที่ 1 (I) จะทำให้ผู้ตอบมีความคิดต่อต้าน แต่การใช้สรรพนามบุรุษที่ 2 (You) จะให้ผู้ตอบตรงความจริงแบบทดสอบ GZTS ประกอบด้วยบุคลิกภาพ 10 ด้าน ดังนี้ (Anastasi. 1968:449-450)

1) กิจกรรมทั่วไป (G - General Activity) หมายถึง ความฉับไว การชอบความรวดเร็ว ความร่าเริง กระฉับกระเฉง การผลิต ประสิทธิภาพ ตรงข้ามกับการไม่ร่าเริงและเฉื่อยชา เหน็ดเหนื่อยง่าย ไม่มีประสิทธิภาพ

2) การเคร่งครัด (R - Restraint) หมายถึง เขาจริงจัง สุขุมรอบคอบ มุ่งมั่น ตรงข้ามกับไม่มีทุกขรื้อน วู่วาม ชอบความตื่นเต้น

3) การมีอำนาจเหนือผู้อื่น (A - Ascendancy) หมายถึง การปกป้องตนเอง การเป็นผู้นำ ชอบพูดในที่สาธารณะ ชอบพูดขู่ ตรงข้ามกับ การยอมจำนน ลังเล หลีกเลียง การตกเป็นเป้าสายตาผู้อื่น

4) การเข้าสมาคม (S - Sociability) หมายถึง การมีเพื่อนมาก ชอบสังสรรค์ และชอบทำตัวเด่น ตรงข้ามกับ การมีเพื่อนน้อย และมักขี้อาย

5) ความมั่นคงทางอารมณ์ (E - Emotional Stability) หมายถึง ความสม่ำเสมอทางอารมณ์ มองโลกในแง่ดี มีอารมณ์เย็น ตรงข้ามกับ มีการเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์ง่าย มองโลกในแง่ร้าย เพื่อฝัน ตื่นเต้นง่าย มีความรู้สึกผิด กังวล ว้าวุ่น และมีสุขภาพไม่ดี

6) ความเป็นปรนัย (O - Objectivity) หมายถึง การไม่หวั่นไหวง่ายตรงข้ามกับมีความรู้สึกไว คิดแต่เรื่องของตน ช่างสังเกต ช่างคิด และมักมีปัญหา

7) การมีไมตรี (F - Friendliness) หมายถึง ความอดทนต่อปฏิกิริยาที่เป็นปรปักษ์ ขอมจำนน นับถือผู้อื่น ตรงข้ามกับการชอบทะเลาะวิวาท มุ่งร้าย ขุ่นเคือง และดูถูกผู้อื่น

8) การมีความคิด (T - Thoughtfulness) หมายถึง การรู้จักใช้ความคิด ไตร่ตรอง รู้จักสังเกต รู้จักใช้ปัญญา ตรงข้ามกับ สนใจกิจกรรมรอบข้าง มีความคิดที่สับสน

9) ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (P - Personal Relations) หมายถึง มีความอดทนกับผู้อื่น สรพทาในสถาบันสังคม ตรงข้ามกับ การจับผิด วิพากษ์วิจารณ์ ช่างสงสัย และสงสารตัวเอง

10) ความเป็นชาย (M - Masculinity) หมายถึง สนใจในกิจกรรมของผู้ชายไม่รู้สึกเบื่อง่าย ไม่โกรธง่าย รู้จักยับยั้งการแสดงออกทางอารมณ์ สนใจเกี่ยวกับเรื่องเสื้อผ้าและแฟชั่นเล็กน้อย ตรงข้ามกับสนใจในกิจกรรม และอาชีพของผู้หญิง เบื่อง่าย ขลาดกลัว ชอบเคลิ้มฝัน และชอบแสดงออกทางอารมณ์

ข้อคำถามในแบบทดสอบฉบับนี้ จะเป็นประโยคบอกเล่า ไม่ใช่ประโยคคำถาม ข้อความทั้งหมดเกี่ยวกับผู้ตอบโดยตรง มีน้อยมากที่เกี่ยวกับผู้อื่น ดังตัวอย่าง

- ท่านมักจะเริ่มโครงการใหม่ด้วยความกระปรี้กระเปร่า ใช่ ? ไม่ใช่

- ท่านมีอารมณ์ขุ่นมัวบ่อย ใช่ ? ไม่ใช่

ซิกทิน เพอร์ซันนอลิตี แฟกเตอร์ เทวชันแนร์ (Sixteen Personality Factor Questionnaire) เป็นแบบทดสอบที่แคทเทิลได้รวบรวมเอาลักษณะบุคลิกภาพจากพจนานุกรม คือ หนังสือจิตวิทยาและจิตเวช แล้วเอาลักษณะที่เหมือนกันมารวมเข้าด้วยกันเหลือเพียง 171 ลักษณะ เพื่อนำไปให้กลุ่มผู้ใหญ่อที่มีลักษณะต่างกัน จำนวน 100 คน ทำการประมาณค่าความสัมพันธ์ แล้วหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างกัน และวิเคราะห์องค์ประกอบของการประมาณค่านี้หลังจากนั้นให้คนจำนวน 208 คน ทำการประมาณค่าต่อไปอีก โดยใช้ข้อความที่สั้นกว่า การวิเคราะห์องค์ประกอบครั้งนี้เรียกว่า การจัดระบบพื้นฐานทางบุคลิกภาพ (Primary Source Traits of Personality) ประกอบด้วยองค์ประกอบ 16 ด้าน แต่ละองค์ประกอบใช้วัดคุณลักษณะทั้ง 2 (Bipolar Descriptions) ได้แก่

- 1) องค์ประกอบ A คือ สำรวม กับชอบออกสังคม(Reserved VS Outgoing)
- 2) องค์ประกอบ B คือ สติปัญญา (Less Intelligence VS More Intelligence)
- 3) องค์ประกอบ C คือ อารมณ์อ่อนไหว กับอารมณ์มั่นคง (Emotional VS Stable)
- 4) องค์ประกอบ D คือ ถ่อมตน กับถือตนเป็นใหญ่(Humble VS Assertive)
- 5) องค์ประกอบ F คือ ความระมัดระวัง กับทำตัวแบบสบาย (Sober VS Happy-go-lucky)
- 6) องค์ประกอบ G คือ ไม่ทำตามกฎ กับเชื่อตรงต่อหน้าที่ (Expedient VS Conscientious)

- 7) องค์ประกอบ H คือ ขี้อาย กับกล้าสังคม (Shy VS Venturesome)
- 8) องค์ประกอบ I คือ จิตใจเข้มแข็ง กับจิตใจอ่อนแอ (Tough-minded VS Tender-minded)
- 9) องค์ประกอบ L คือ ไว้ใจคน กับระแวง (Trusting VS Suspicious)
- 10) องค์ประกอบ M คือ ทำตามความเป็นจริง กับเพ้อฝัน (Practical VS Imaginative)
- 11) องค์ประกอบ N คือ ตรงไปตรงมา กับมีเล่ห์เหลี่ยม (Forthright VS Shrewd)
- 12) องค์ประกอบ O คือ ประสาทมั่นคง กับหวาดกลัว (Placid VS Apprehensive)
- 13) องค์ประกอบ Q_1 คือ นักอนุรักษ์ กับนักทดลอง (Conservative VS Experimenting)
- 14) องค์ประกอบ Q_2 คือ อาศัยกลุ่ม กับเป็นตัวของตัวเอง (Group-tied VS Self-Sufficiency)
- 15) องค์ประกอบ Q_3 คือ ไม่มีวินัยในตนเองกับควบคุมตนเองได้ (Casual VS Controlled)
- 16) องค์ประกอบ Q_4 คือ ผ่อนคลาย กับเคร่งเครียด (Relaxed VS Tense)

การตอบให้ผู้ตอบเลือกตอบเพียงคำตอบเดียว จาก 3 ตัวเลือก โดยให้ตรงกับลักษณะนิสัยของผู้ตอบมากที่สุด คะแนนแต่ละตัวเลือกเป็น 0, 1, 2 ซึ่งในคู่มือการตรวจให้คะแนนจะระบุไว้อย่างชัดเจนทุกตัวเลือก (Cattell, 1957)

6. มโนทัศน์พื้นฐานเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตสมรส

คุณภาพชีวิตสมรสถูกใช้ในความหมายหลายอย่าง เช่น ความพึงพอใจในชีวิตสมรส ความสุขในชีวิตสมรส การปรับตัวในชีวิตสมรส และประสิทธิผลของการสื่อสาร กล่าวคือ คุณภาพชีวิตสมรสเป็นสิ่งที่มีความหมาย ครอบคลุมองค์ประกอบหลายอย่าง que แสดงถึงคุณค่า และการประเมินความสัมพันธ์ของการสมรส โดยประเมินในลักษณะที่เป็น ความต่อเนื่องของการปฏิสัมพันธ์ระหว่างคู่สมรส คุณภาพชีวิตสมรสที่ดีเกี่ยวข้องกับการปรับตัวที่ดี การสื่อสารระหว่างคู่สมรสที่ดี มีความสุขในชีวิตสมรสสูง มีความพึงพอใจซึ่งกันและกัน มีความขัดแย้งต่ำ มีการประสานกันระหว่างคู่สมรสเป็นอย่างดี ซึ่งคุณภาพชีวิต

สมรสในลักษณะดังกล่าวนี้อาจจะสูงหรือต่ำขึ้นอยู่กับการปฏิสัมพันธ์ของคู่สมรสว่าจะแสดงออกต่อกันได้ดีเพียงใด และขึ้นอยู่กับการทำหน้าที่ของคู่สมรสว่าคู่สมรสจะปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของการเป็นสามีภรรยาได้มากน้อยเพียงใดด้วย (อุบลรัตน์ พิชญ์ชนันท์. 2531: 4; อ้างอิงมาจาก Lewis and Spanier. 1979)

นอกจากนี้ ลีวิสและสเปนเนอร์ (Lewis and Spanier. 1979:269) ได้รวบรวมผลการศึกษาและผลงานวิจัยที่มีผู้ศึกษาไว้แล้วในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพชีวิตสมรส และนำแนวคิดเหล่านี้มาจัดระบบเป็นกรอบทฤษฎีเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตสมรส และความมั่นคงในชีวิตสมรส โดยกำหนดว่าคุณภาพชีวิตสมรสเป็นตัวบ่งชี้ที่สำคัญของความมั่นคงในชีวิตสมรส

คุณภาพชีวิตสมรส จึงเป็นมโนทัศน์ที่นักสังคมวิทยาและนักวิชาการทางครอบครัวให้ความสนใจโดยตลอด และมักใช้มโนทัศน์นี้ครอบคลุมความหมายหลายมิติ (Dimension) เช่น

1. การปรับตัวในชีวิตสมรส (Marital Adjustment)
2. ความพึงพอใจในชีวิตสมรส (Marital Satisfaction)
3. ความสุขในชีวิตสมรส (Marital Happiness)
4. ความขัดแย้ง (Conflict)
5. การสื่อสารระหว่างคู่สมรส (Communication)
6. การผสมผสาน (Integration)

1. การปรับตัวในชีวิตสมรส (Marital Adjustment) เป็นแนวคิดที่เบอร์เกส และคอตเทรล (สกาเวดี เดซาเกรียงศักดิ์. 2538:3-4; อ้างอิงมาจาก Burgess and Cottrell. 1970) ให้ความหมายออกมาในรูปของการประเมินประสบการณ์ในชีวิตสมรสในแง่มุมต่างๆ และครอบคลุมองค์ประกอบทั้งหมด ดังต่อไปนี้คือ

- 1) ความเห็นที่สอดคล้องกันระหว่างคู่สมรส เกี่ยวกับเรื่องที่ดีว่าเป็นประเด็นสำคัญ
- 2) การมีส่วนร่วมกันในกิจกรรมและความสนใจทั่ว ๆ ไป
- 3) การแสดงออกถึงความรัก ความไว้วางใจต่อกันอย่างเปิดเผย
- 4) การมีเรื่องที่ต้องบ่นหรือขัดข้องใจกันน้อย
- 5) การมีความรู้สึกที่ใกล้ชิด อ้ากว้าง หรือมีความทุกข์ หงุดหงิดน้อย

แลนด์ส และ แลนด์ส (อุบลรัตน์ พิชญ์ชะนนท์. 2531:6; อ้างอิงมาจาก Landis and Landis. 1968) เสนอแบบแผนของการปรับตัวในชีวิตสมรส 3 ประการคือ

1. การปรับตัวเข้าหากันอย่างอะลุ่มอล่วยหรือประนีประนอม (Compromise) คู่สมรสจะเกิดความพอใจ เห็นอกเห็นใจ สร้างความรู้สึกมั่นคง แสดงออกถึงความเสียสละ ไม่เห็นแก่ตัว

2. ความปรองดองกัน (Accommodation) โดยการที่ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดยอมให้กัน เพื่อความเป็นปึกแผ่นของครอบครัว คู่สมรสจะต้องไม่ท้าวเถียงต่อกัน มีความพยายามร่วมมือกันทั้งกาย วาจา ใจ ซึ่งบางครั้งอาจแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างกัน แต่ควรมีเป้าหมายร่วมกัน

3. ความขัดแย้งเป็นปฏิปักษ์ต่อกัน (Hostility) แต่ละฝ่ายอาจสร้างความตึงเครียดโดยเป็นผู้ที่ไม่ยอมยืดยุ่น เน้นความต้องการส่วนตัวแต่ฝ่ายเดียว ทำให้เกิดการทะเลาะ ซึ่งบางครั้งมีช่วยระบายนอารมณ์ที่ทั้งข้างออกไปแล้วกลับมาคืนดีกัน เห็นอกเห็นใจกัน และรักกันมากขึ้น แต่อาจเสี่ยงต่อการแตกแยกกันได้หากไม่เข้าใจกันและไม่ร่วมมือกัน

2. ความพึงพอใจในชีวิตสมรส (Marital Satisfaction) ฮอว์กิน (Hawkin. 1968:648) ให้ความพึงพอใจในชีวิตหมายถึง ความรู้สึกเชิงอัตวิสัย (Subjective Feelings) ในลักษณะของความสุขความเพลิดเพลิน ซึ่งสามีหรือภรรยาได้รับ โดยพิจารณาจากชีวิตสมรสในแง่ต่างๆ ทุกด้าน ตัวแปรนี้เป็นตัวแปรเชิงทัศนคติ มีลักษณะต่อเนื่อง โดยเรียงจากความพึงพอใจมากไปหาความพึงพอใจน้อย การวัดความพึงพอใจในชีวิตสมรสเป็นลักษณะของ คู่สมรสเฉพาะบุคคลและเป็นการวัดครอบคลุมทั้งหมด โดยที่ผู้ตอบจะถูกถาม เพื่อให้เห็นแสดงความรู้สึกพึงพอใจมากหรือน้อย โดยพิจารณาถึงแง่มุมต่างๆ เฉพาะเจาะจงหลายๆ ด้าน เช่น สถานภาพทางการเงินภายในครอบครัว กิจกรรมที่สามีภรรยากระทำร่วมกันนอกบ้าน การแสดงออกเกี่ยวกับความรักความผูกพันระหว่างสามีภรรยา ภาระงานภายในครอบครัว การตัดสินใจเรื่องหลัก ๆ และสำคัญภายในครอบครัว เป็นต้น

จากความหมายข้างต้นนี้ ความพึงพอใจในชีวิตสมรสจึงเป็นการเน้นที่การรับรู้เกี่ยวกับชีวิตสมรสของบุคคลในฐานะเป็นหน่วยในการวิเคราะห์มากกว่าที่จะใช้คู่สมรสทั้งสามีและภรรยาเป็นหน่วยในการวิเคราะห์ในขณะที่มีนักวิจัยบางคนใช้การเปรียบเทียบความสอดคล้องระหว่างการรับรู้เกี่ยวกับชีวิตสมรสทั้งสามีและภรรยา

เบอร์ (Burr. 1973:41) เสนอแนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจในชีวิตสมรสไว้ว่า ความพึงพอใจเป็นเป้าหมายสำคัญในชีวิตสมรส ความพึงพอใจหมายถึงระดับที่ความปรารถนา

ของบุคคลได้รับการตอบสนอง มโนทัศน์นี้อาจกำหนดเป็นความพึงพอใจกับสถานการณ์ที่เฉพาะเจาะจง เช่น ความพึงพอใจทางเพศ ความพึงพอใจกับการเป็นเพื่อนคู่ชีวิต ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกในแง่นามธรรม (อัตวิสัย) ซึ่งเกิดขึ้นภายในบุคคล

3. ความสุขในชีวิตสมรส (Marital Happiness) ออร์เดน และแบรดเบริน (Orden and Bradburn, 1968:715-731) ได้สร้างตัวแบบเชิงทฤษฎีโครงสร้างความสุขในชีวิตสมรส ในลักษณะของมิติที่เป็นอิสระต่อกันคือ มิติของความพึงพอใจ (Satisfaction) และความเครียด (Tension) ซึ่งทั้ง 2 มิตินี้มีความสัมพันธ์กับความสุขในชีวิตสมรส แต่ต่างก็มีอิสระในการกำหนดระดับความสุข ความพึงพอใจมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับความสุขในชีวิตสมรส และความเครียดมีความสัมพันธ์ในทางลบกับความสุขในชีวิตสมรส นั่นคือความสุขในชีวิตสมรสอาจมองในลักษณะที่เป็นหน้าที่ (Function) ของการสร้างสมดุลระหว่างความพึงพอใจกับความเครียดและความสุขในชีวิตสมรสยังเป็นลักษณะที่เด่นชัดทางจิตวิทยาในด้านความรู้สึกที่ดีที่เกิดขึ้นด้วย

4. ความขัดแย้ง (Conflict) ซึ่ง สแคนโซนิ (Scazoni, 1979) ให้ความหมายไว้ว่า ความขัดแย้งในชีวิตสมรส เป็นผลมาจากความล้มเหลวในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างคู่สมรส ซึ่งเขาได้เปรียบเทียบความขัดแย้งในชีวิตสมรสไว้ว่า “ความขัดแย้งเสมือนหน้าต่างที่ทำให้เรามองเห็นว่าหน้าที่ของความสัมพันธ์กำลังจะปิดลงแล้ว” และ วิสส์ (Weiss, 1980) สรุปว่า ความขัดแย้งในชีวิตสมรส เป็นการปฏิสัมพันธ์ของคู่สมรสมีความขัดแย้งกันในบทบาทของลักษณะที่จะนำไปสู่การจบความสัมพันธ์กันและถ้าคู่สมรสไม่มีความเข้าใจกันหรือหาทางเลือกที่ดีในการแก้ปัญหาไม่ได้ ก็จะไปสู่พฤติกรรมของความขัดแย้งได้เช่นกัน เซเกอร์ (Sager, 1976) ได้เสนอความขัดแย้งในชีวิตสมรสว่าเกิดจากคู่สมรสมีความแตกต่างในจุดยืนของความคิด คู่สมรสไม่ได้ตระหนักถึงความรู้สึกของคู่สมรสด้วยกัน และไม่สามารถจะสื่อสารให้เข้าใจกัน ได้ถึงความรู้สึกและการรับรู้ของคู่สมรส (บุญประครอง ภาณุรัตน์, 2534:12)

โรลลินส์ และแกลลิแกน (Rallin and Galligan, 1978:71-105) ยังกล่าวอีกว่าความขัดแย้งในชีวิตสมรส เป็นมโนทัศน์เกี่ยวกับบทบาทของทั้งสองฝ่ายไม่สอดคล้องกัน ขาดความปรองดองกัน ขาดการสวมบทบาทของอีกฝ่ายหนึ่ง (Taking the role of the other) ทำ

ให้ขาดความสามารถรับรู้ความคล้ายคลึงกัน หรือเกิดความแตกต่างกันในความคาดหวังทางบทบาทของตนเองกับคู่สมรส

5. การสื่อสารระหว่างคู่สมรส (Communication) เป็นกระบวนการแลกเปลี่ยนภาวะเชิงจิตวิสัย เช่น ความคิด อารมณ์ และความเชื่อถือ โดยอาศัยภาษา สัญลักษณ์ การเขียนแบบ การชักชวนให้คิด การสื่อสาร ซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญของการเป็นเอกภาพ และหมายถึงการมีความต่อเนื่องกันและจรรโลงรักษาไว้ (พจนานุกรมศัพท์ สังคมวิทยา:2524)

การสื่อสารระหว่างคู่สมรสเป็นส่วนสำคัญของคุณภาพชีวิตสมรส (Levinger and Senn. 1967; Taylor. 1967) ซึ่งรวมทั้งการเปิดเผยถึงความคาดหวัง (Culter and Dyer. 1965) และยังรวมถึงการสื่อสารโดยไม่ใช้ภาษาพูด (Navran. 1967; Kahn. 1970) การมีสิ่งแวดล้อมทางสัญลักษณ์ร่วมกันระหว่างคู่สมรส และมีความเชื่อมโยงกับการมีความเข้าใจและความเห็นอกเห็นใจด้วยในความหมายเดียวกัน และรวมทั้งต้องมีความถี่ของการสื่อสารสัมพันธ์ที่ประสบความสำเร็จสูงด้วย (บุญประครอง ภานุรัตน์. 2534:12)

6. การผสมผสาน (Integration) เป็นการรวมหน่วยที่แยกกันเข้าเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน กลายเป็นสิ่งที่รวมกันขึ้นมาใหม่ ซึ่งมีลักษณะแตกต่างไปจากผลรวมซึ่งเกิดจากการบวกเอาส่วนต่างๆ เข้าด้วยกันเช่นกลุ่มที่มีความสามัคคีร่วมมือกันเป็นอย่างดี เรียกว่ามีการบูรณาการรวมหน่วยสูงย่อมจะทำงานได้ผลรวมทั้งหมดมากกว่าผลรวมของผลงานที่สมาชิกแยกกันทำ (พจนานุกรมศัพท์สังคมวิทยา. 2524)

ฟาร์เบอร์ (Farber. 1957:117-134) ได้เสนอการผสมผสานในลักษณะที่เป็นปริมาณของความสมานฉันท์ที่คู่สมรสมีต่อกัน ความสมานฉันท์หรือความเห็นพ้องต้องกันในด้านความคิดเห็นของคู่สมรสซึ่งเน้นเรื่องที่เฉพาะเจาะจงเกี่ยวกับความเห็นด้วยกับความสำคัญของเป้าหมายในครอบครัวคู่สมรส ที่แสดงออกทางบุคลิกภาพอันพึงปรารถนาในพฤติกรรมของคู่สมรสที่มีต่อกัน

7. ทฤษฎีความคล้ายคลึง (Homogamy Theory)

การเลือกคู่ครองนั้น บุคคลมีแนวโน้มที่จะเลือกผู้ที่มีความคล้ายคลึงกันกับตนเอง หรือมีความเหมือนกันในลักษณะต่างๆ โดยแบ่งออกเป็น ความคล้ายคลึงเกี่ยวกับบุคคล (Personal Homogamy) และความคล้ายคลึงเกี่ยวกับสังคม (Social Homogamy) (Kirkpatrick. 1955:302-303)

ความคล้ายคลึงเกี่ยวกับบุคคลแบ่งออกเป็น 4 ชนิด ได้แก่

1. ความคล้ายคลึงทางกายภาพ (Physical Traits) ได้แก่ ส่วนสูง น้ำหนัก ความงามทางกายภาพและสุขภาพ ตัวอย่างเช่น ชายและหญิงที่มีความสูงใกล้เคียงกันมีแนวโน้มที่จะแต่งงานกันมากกว่าผู้ที่มีความสูงแตกต่างกันมาก

2. ความคล้ายคลึงทางสติปัญญา (Intellectual Ability) บัณฑิตบุคคลมีแนวโน้มที่จะเลือกคู่สมรสที่มีระดับการศึกษาเท่าเทียมกับตน การศึกษาที่มีพื้นฐานบนคะแนนการสอบเข้าวิทยาลัยได้แสดงแนวโน้มที่คล้ายคลึงกันกับความคล้ายคลึงทางเข้าวิทยาลัย

3. ความคล้ายคลึงทางทัศนคติ (Attitudes) เป็นลักษณะความคล้ายคลึงระหว่างคู่สมรสที่มีต่อเรื่องต่างๆ เช่น ศาสนา เศรษฐกิจ ความคิดในเรื่องการแต่งงาน เด็ก การมีส่วนร่วมในสังคม ฯลฯ

4. ความคล้ายคลึงทางบุคลิกภาพและอารมณ์ (Temperament and Personality Characteristic)

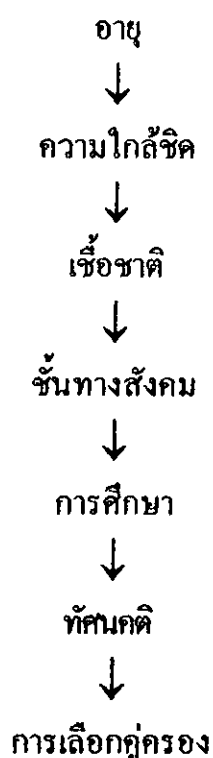
ความคล้ายคลึงเกี่ยวกับสังคม (Social Homogamy) ได้แก่ ความคล้ายคลึงทางชาติพันธุ์ (Ethnic Homogamy) ความคล้ายคลึงทางถิ่นที่อยู่อาศัย (Locality Homogamy) ความคล้ายคลึงทางสถานภาพสมรส (Marital Homogamy) ความคล้ายคลึงทางอาชีพ (Occupational Homogamy) ความคล้ายคลึงทางการศึกษา (Educational Homogamy) และความคล้ายคลึงทางสถานภาพทางสังคม (Kirkpatrick. 1955:382-385) สำหรับความคล้ายคลึงอย่างที่สองนี้ นักวิชาการบางคนเรียกว่า แอสซอร์เททีฟ แมตทิง (Assortative Mating) (Kephart. 1961:267)

เบอร์เกส และล็อก (Burgess and Locke. 1953:370) เสนอแนวคิดว่าปัจจัยที่แท้จริงในการตัดสินใจในการเลือกคู่ครอง พวกเขาได้เสนอการอธิบายที่เป็นไปได้ 6 อย่าง ที่พบจากการศึกษาเชิงประจักษ์ การอธิบายนี้แบ่งเป็นสองประเภท ประเภทแรก อธิบายแบบแผนของการเลือกคู่ครองเป็นหน้าที่และโอกาส (Opportunities) เป็นการอธิบายถึงความ

เหมือนกันของคู่ครองบนพื้นฐานของการแบ่งแยกขอบเขตตามที่ผู้อาศัย และความแตกต่างในแบบแผนของกิจกรรมของชั้นทางสังคมต่างๆ กัน ซึ่งจำกัดขอบเขตของการติดต่อกันของบุคคลที่จะมีความสัมพันธ์กับบุคคลที่เหมือนกับตัวเขาเอง การอธิบายประเภทที่สอง เป็นการอธิบายในลักษณะบรรทัดฐาน (Normative) แบบแผนของความเหมือนกันเป็นเหตุผลของความชอบพอใจในส่วนของผู้เลือก (Chooser) ที่เลือกบุคคลที่เหมือนกับตัวเขาเอง หรือมีการบังคับให้เลือกคนที่มีความคล้ายคลึงกันกับตัวเอง

กาเร็ท (Garrett, 1982) ได้เสนอตัวแบบการกลั่นกรองทางสังคมของการเลือกคู่ครองที่มีภูมิหลังทางสังคมคล้ายคลึงกัน

ตัวแบบการกลั่นกรองทางสังคมของการเลือกคู่ครอง

จากภาพตัวแบบชนิดนี้ไม่ใช่เรียกว่า ทฤษฎีการเพิ่มค่า (Value Added Theory) ในทางตรรกศาสตร์หมายความว่า ถ้าบุคคลมีลักษณะร่วมกันหลายอย่างจะต้องรู้ลักษณะร่วมกันอย่าง 1, 2, 3 ตามลำดับ ซึ่งในภาพจากข้างบนนี้ไม่เป็นลักษณะเช่นนั้น การรู้ร่วมกันหลายอย่างไม่อาจจำเป็นที่จะต้องเรียงกันตามลำดับการเกิดก่อนหรือหลัง ยิ่งบุคคลมีลักษณะร่วมกัน 1 อย่าง จะทำนายการเลือกคู่ได้น้อยกว่าการร่วมกัน 2 อย่าง, รู้ 2 อย่าง จะทำนายการเลือกคู่ได้น้อยกว่าการร่วมกัน 3 อย่าง, รู้ 3 อย่าง จะทำนายการเลือกคู่ได้น้อยกว่าการร่วมกัน 4 อย่าง, รู้ 4 อย่าง จะทำนายการเลือกคู่ได้น้อยกว่าการร่วมกัน 5 อย่าง และถ้ามีลักษณะร่วมกันหรือเหมือนกัน 6 อย่าง จะทำนายการเลือกคู่ครองได้มากที่สุด ตัวแปรทั้ง 6 อย่างนี้ได้แก่ อายุ ความใกล้ชิด เชื้อชาติ ชั้นทางสังคม การศึกษา และทัศนคติ (Garrett. 1982:120) เช่นเดียวกับ กมลลา แสงสีทอง (2525:31) กล่าวว่า ผู้ที่มีสังคมคล้ายกันมีความเหมือนกันในสิ่งต่างๆ เป็นต้นว่า เชื้อชาติ ศาสนา ฐานะทางสังคม อาชีพ การศึกษา ฯลฯ มีโอกาสได้แต่งงานกันทั้งนี้อาจสืบเนื่องมาจากสาเหตุผลดังต่อไปนี้

ประการแรก เนื่องมาจากบุคคลที่อยู่ในลักษณะเดียวกันมีโอกาสได้พบปะติดต่อกันมากกว่าบุคคลที่มีความแตกต่างกัน

ประการที่สอง อาจเนื่องมาจากภาวะทางสังคมที่ผลักดันให้บุคคลจำกัดวงอยู่ในกลุ่มเดียวกัน เช่น กลุ่มสีผิวเดียวกัน ลัทธิศาสนาเดียวกัน ฐานะทางเศรษฐกิจ หรือการศึกษาอยู่ในระดับเดียวกัน เป็นต้น

ประการที่สาม อาจเนื่องมาจากความสามารถที่จะเข้าใจกันและกันได้ง่ายกว่าที่มีความแตกต่างกันนั่นเอง

เคอร์คอฟ (Kerchoff) เสนอว่า สิ่งซึ่งเป็นปัจจัยให้มีการเลือกคู่ครองระหว่างกันมากที่สุด ก็คือ การมีระดับการศึกษา ชั้นทางสังคม ศาสนา และการเป็นผู้อาศัยอยู่ในเขตเมืองเหมือนกัน เป็นต้น เช่นเดียวกับงานวิจัยของ โทมัส และเคนส์ (Thomas and Ktsane) แสดงให้เห็นถึงว่าบุคคลที่แต่งงานแล้วมีแนวโน้มจะมีความเหมือนกันในด้านการหลากหลายของ บุคลิกลักษณะ ตัวอย่างเช่น ชั้นทางสังคม ภูมิหลังทางจริยธรรม ระดับการศึกษา ศาสนา อาชีพ และที่พักอาศัย (Cavan. 1965:137) และในปีถัดมา วิลเลียมสัน (Williamson. 1966:50-52) ได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรอื่นๆ อีก เช่น ชาติพันธุ์ ชั้นทางสังคม อายุ อาชีพ ลักษณะทางกายภาพ จิตใจ และบุคลิกภาพ ซึ่งพอจะสรุปได้ว่าการเลือกคู่ครองที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่เป็นการเลือกภายในกลุ่มผู้มีคุณสมบัติที่เหมือนกับตน

คูลมส์ (Coombs. 1966:171) กล่าวว่า “บุคคลมีความโน้มเอียงที่คล้ายคลึงกัน จะพึงพอใจคู่ครองของเขา มากกว่าบุคคลที่มีคู่ไม่มีความคล้ายคลึงกัน” เช่นเดียวกับแลนดิส (Landis. 1975:177) เสนอว่า บุคคลชอบที่จะแต่งงานกับคนที่เหมือนเขา โดยเฉพาะอย่างยิ่งบุคลิกภาพทางสังคม และคู่สมรสที่มีความคล้ายคลึงกัน (Homogamous Pair) มักจะประสบความสำเร็จในการแต่งงาน

จากที่กล่าวมาเราพอสรุปได้ว่า ปัจเจกบุคคลมีแนวโน้มที่จะเลือกคู่ครองที่มีลักษณะต่างๆ คล้ายคลึงกับตนในด้านของสังคม เช่น อายุ เชื้อชาติ ชั้นทางสังคม อาชีพ ระดับการศึกษา ศาสนา เป็นต้น และในด้านเกี่ยวกับบุคคล ได้แก่ ทางกายภาพ ทางสติปัญญา ทางทัศนคติ และทางบุคลิกภาพและอารมณ์ ลักษณะเหล่านี้เป็นการกลั่นกรองทางสังคมของคู่ครองที่มีความคล้ายคลึงกัน

สำหรับในการศึกษาครั้งนี้วัตถุประสงค์หลักก็คือ การสร้างเครื่องมือวัดบุคลิกภาพ ผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรส เพราะฉะนั้นความคล้ายคลึงของคู่สมรส (Marital Homogamy) ในที่นี้หมายถึงความคล้ายคลึงกันของคู่สมรสทางด้านบุคลิกภาพ ซึ่งรวมถึง สติปัญญา ทัศนคติ อารมณ์ และค่านิยมด้วย

8. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพชีวิตสมรสในมิติต่าง ๆ ในต่างประเทศ

ร็อคและเพ็ค (Udry. 1971:286-287; citing Roth and Peck. 1951) ศึกษาถึงความสัมพันธ์การอยู่ในชนชั้นทางสังคมที่คล้ายคลึงกัน (Social Class Homogamy) ของคู่สมรสกับการประสบความสำเร็จในชีวิตสมรส โดยแบ่งชนชั้นทางสังคมออกเป็นชนชั้นสูง ชนชั้นกลาง และชนชั้นต่ำ ผลการศึกษาพบว่า คู่สมรสที่อยู่ในชนชั้นเดียวกันจะมีการปรับตัวในชีวิตสมรสได้ดีถึงร้อยละ 53.5 ในขณะที่คู่สมรสที่อยู่ในชนชั้นที่แตกต่างกันมาก จะมีการปรับตัวได้ในระดับต่ำ ซึ่งมีร้อยละ 47.6

เบอร์เกสส์ ล็อก และโทมัส (Burgess, Lock and Thomas. 1963:72) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ภูมิหลังทางครอบครัวและคู่สมรส พบว่า คู่สมรสที่มีความสุขมักจะมาจากครอบครัวที่บิดา-มารดามีความสุขในชีวิตสมรสและคู่สมรสที่มีปัญหาการปรับตัวในชีวิตสมรสก็มักจะมาจากครอบครัวที่บิดา-มารดามีปัญหาการปรับตัวเช่นกัน

ชาควิก และคูนท์ (Chadwick and Kunt. 1976:431-440) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระเกี่ยวกับปัจจัยภูมิหลังทางสังคมกับตัวแปรตาม ได้แก่ ความพึงพอใจในชีวิตสมรส โดยการส่งแบบสอบถามไปยังคู่สมรส จำนวน 775 คู่ ในมลรัฐยูทาห์ พบว่าความคล้ายคลึงทางสังคมมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในชีวิตสมรส

เบอร์เกสส์และคอตเทอร์เรล (Blood. 1978:143; citing Burgers and Cotterell) ศึกษาคู่สมรสในชิคาโก ระหว่างปี ค.ศ.1931-1933 เกี่ยวกับการปรับตัวในชีวิตสมรส พบว่าคู่สมรสที่อยู่ในชนชั้นเดียวกัน จะมีการปรับตัวได้ดีกว่าคู่สมรสที่สามีอยู่ในชนชั้นที่อยู่สูงกว่าภรรยาและภรรยาอยู่ในชนชั้นที่อยู่สูงกว่าสามี

สแกนโซนิ (Udry. 1971:288; citing Scanzoni: 1968) สรุปผลการศึกษาของเขาว่าการสมรสของคนที่มีภูมิหลังแตกต่างกัน มีแนวโน้มที่จะมีชีวิตครอบครัวที่ล้มเหลว เช่น การมีระดับการศึกษาที่แตกต่างกันของคู่สมรส โดยผลการศึกษารั้งหนึ่งพบว่า ในกลุ่มที่สามีมีระดับการศึกษาต่ำกว่าภรรยา ร้อยละ 50 มีชีวิตสมรสที่ล้มเหลว ในขณะที่เดียวกัน ในกลุ่มที่มีภรรยามีการศึกษาระดับเดียวกันประมาณร้อยละ 50 มีชีวิตสมรสที่ประสบความสำเร็จ ยูดราซ (Udry. 1971:290) กล่าวว่า ยิ่งบุคคลได้รับการศึกษาสูงเท่าไร จะทำให้เขามีการปรับตัวในชีวิตสมรสได้ดีมากขึ้นเท่านั้น

จากการศึกษาคู่สมรส 150 คู่ ของโอเบรนต์ (Blood. 1978:143-144; citing O'Brien) พบว่าร้อยละ 45 ในกลุ่มของคู่สมรสที่ภรรยามีการศึกษาสูงกว่าสามี มีความรุนแรงเกิดขึ้นในครอบครัว (Family Violence) ในขณะที่กลุ่มของคู่สมรสที่สามีมีการศึกษาสูงกว่าภรรยาหรือเท่ากับภรณานั้น เกิดขึ้นเพียงร้อยละ 9 เท่านั้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สามีรู้สึกขมขื่นกับความค้อยของตน จึงทำให้เกิดปฏิกิริยาสะท้อนกลับอย่างรุนแรง เมื่อชีวิตสมรสเริ่มมีปัญหา

บรัดและวอลฟี (Blood and Walfe. 1960:260) พบว่า การที่สามีภรรยามีส่วนร่วมในกิจกรรมยามว่าง ทำให้เกิดเป็นเพื่อนคู่ชีวิต และมีผลทำให้เกิดความพึงพอใจในชีวิตสมรส เช่นเดียวกับออร์เตอร์ (Orther. 1975:94-104) ได้ทำการศึกษาสามีภรรยา 471 คน ซึ่งได้มีการสุ่มอย่างอิสระ พบว่า คะแนนความพึงพอใจในชีวิตสมรสของคู่สมรสที่ใช้เวลาในการทำกิจกรรมร่วมกันมากจะสูงกว่าคู่สมรสที่ใช้เวลาในการทำกิจกรรมร่วมกันน้อย

จากการศึกษาของ สตินเนทท์และวอลเตอร์ (Stinnett and Walters. 1984:80) พบว่า ครอบครัวที่มีรายได้สูงนั้น มีความพึงพอใจในชีวิตสมรสมากกว่าครอบครัวที่มีรายได้ต่ำ นอกจากนี้การศึกษาของ วิลโคซอน และโฮเวสเทดท์ (Wilcoxon and Hovestadt. 1983:431-434) ยังพบว่า รายได้ของครอบครัวมีความสัมพันธ์กับการปรับตัวในชีวิตสมรส

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพชีวิตสมรสในมิติต่างๆ ในประเทศไทย

การศึกษาของ สุริย์ กาญจนวงศ์ (2523:21-23) สรุปได้ว่า คู่สมรสมีชีวิตในวัยเด็ก อยู่ในครอบครัวที่อบอุ่น บิดามารดาเป็นแบบอย่างที่ดีของชีวิตคู่ มักจะมีความสุขและประสบความสำเร็จในชีวิตคู่ของตนด้วย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมพร บุษราคิง สมศรี ณ ระนอง และวันเพ็ญ บุญประกอบ (2524:57) ที่พบว่า บุคคลที่มีสุขภาพดีและชีวิตในวัยเด็ก เป็นสุข มักจะมีชีวิตครอบครัวที่ราบรื่น ส่วนบุคคลที่มีความทุกข์ มีปัญหาในวัยเด็ก และสุขภาพไม่ดี มักจะมีชีวิตสมรสที่ไม่ราบรื่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จันทร์เพ็ญ ฤๅษฏ์กาญจนากุล (2526:65-70) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับตัวแบบ สมภูฐานความพึงพอใจในชีวิตสมรส โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นข้าราชการที่มีบุตร ใน กระทรวงอุตสาหกรรม จำนวน 310 คน ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเกี่ยวกับภูมิหลังทางสังคม กับความพึงพอใจในชีวิตสมรสและทดสอบตัวแบบสมภูฐานความพึงพอใจในชีวิตสมรส พบว่า ความสมานฉันท์ทางบทบาท ความเป็นเพื่อนคู่ชีวิตและความเสียเปรียบสัมพันธ์มีผลกระทบกับความพึงพอใจในชีวิตสมรส จากการเปรียบเทียบความแปรผันของตัวแปรจะเห็นว่า ความสมานฉันท์ทางบทบาท มีผลกระทบกับความพึงพอใจในชีวิตสมรสมากที่สุด รองลงมาคือ ความเสียเปรียบสัมพันธ์ (ความรู้สึของผู้ตอบ อันเป็นผลมาจากการนำเอาสภาพชีวิตการแต่งงานของตนเองไปเปรียบเทียบกับชีวิตสมรสของคู่อื่นๆ แล้วคิดว่า สภาพชีวิตการแต่งงาน หรือสภาพครอบครัวของตนเอง ดีกว่า เหมือนกัน หรือด้อยกว่าชีวิตการแต่งงานของคู่อื่นๆ) และความเป็นเพื่อนคู่ชีวิต มีผลกระทบกับตัวแปรดังกล่าววน้อยที่สุด ผลกระทบระหว่างความเสียเปรียบสัมพันธ์กับความพึงพอใจในชีวิตสมรสมีมากกว่าความเป็นเพื่อนคู่ชีวิตกว่า 3 เท่า

อุบลรัตน์ พิชญ์ชนนธ์ (2531:60-65) ได้ศึกษาคุณภาพชีวิตสมรสในมิติของความพึงพอใจในชีวิตสมรส โดยศึกษากรณีข้าราชการ สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 291 คน พบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ต่อความพึงพอใจในชีวิตสมรส ได้แก่ อายุเมื่อสมรส คุณภาพชีวิตสมรสของมารดาบิดา การสนับสนุนจากบุคคลที่มีความสำคัญในชีวิต (พ่อแม่ ญาติพี่น้อง) ระยะเวลาของการสมรส การมีบุตร ประสิทธิภาพของการสื่อสาร ความสมานฉันท์ทางบทบาท ความเป็นเพื่อนคู่ชีวิต และความเสียเปรียบสัมพันธ์

ส่วนตัวแปรที่ไม่พบว่ามีผลสัมพันธ์กับความพึงพอใจในชีวิตสมรสคือ ความคล้ายคลึงกันทางอายุ ความคล้ายคลึงกันทางการศึกษา ระยะเวลาในการสร้างความคุ้นเคยก่อนสมรส รายได้ของครอบครัวและองค์ประกอบของครอบครัว

จากการเปรียบเทียบขนาดความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆ กับความพึงพอใจในชีวิตสมรส พบว่า ความเสียเปรียบสัมพันธ์เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในชีวิตสมรสมากที่สุด รองลงมาตามลำดับ คือความสมานฉันท์ทางบทบาท ประสิทธิภาพของการสื่อสาร ความเป็นเพื่อนคู่ชีวิต การมีบุตร การได้รับการยอมรับจากบุคคลที่มีความสำคัญในชีวิต (ญาติพี่น้อง) คุณภาพชีวิตสมรสของบิดามารดา ระยะเวลาของการสมรส การได้รับการยอมรับจากบุคคลที่มีความสำคัญในชีวิต (พ่อแม่) และอายุเมื่อสมรสเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในชีวิตสมรส น้อยที่สุด

บุญประกอง ภาณุรัตน์ (2531:80-83) ได้ศึกษาความไม่มั่นคงของชีวิตสมรสกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ เจ้าหน้าที่ พนักงานที่สมรสแล้ว และทำงานในภาครัฐบาล รัฐวิสาหกิจ และเอกชน ในกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาสรุปได้ว่า ความไม่มั่นคงในชีวิตสมรส มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตสมรส

สุภาวดี เดชาเกรียงศักดิ์ (2535:71-75) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัดสรรกับความพึงพอใจในชีวิตสมรสของสตรีวัยผู้ใหญ่ตอนต้นที่ทำงานแล้วในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยคัดสรร ได้แก่ อายุเมื่อสมรส ระดับการศึกษา ระยะเวลาในการสร้างความคุ้นเคยก่อนสมรส รายได้ของครอบครัว ระยะเวลาของการสมรส การได้รับการยอมรับจากบุคคลที่มีความสำคัญในชีวิต จำนวนบุตร คุณภาพชีวิตการสมรสของบิดามารดา ประสิทธิภาพของการสื่อสาร ความสมานฉันท์ทางบทบาท ความเสียเปรียบสัมพันธ์ ความเป็นเพื่อนคู่ชีวิต มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในชีวิตสมรส

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีความคล้ายคลึง (Homogamy theory) ของต่างประเทศ

เบอร์เกสและวอลลิน (Burgess and Wallin. 1953:109-124) ศึกษาในเรื่องลักษณะทางกายภาพ ทางจิตวิทยา และทางสังคม เป็นการศึกษาคู่สมรสในระยะแรกจำนวน 1,000 คู่หมั้น และศึกษาอีกครั้งหลังการแต่งงานแล้ว ผลการศึกษาพบว่า คู่สมรสมีการเลือกคู่ที่มีความคล้าย คลึงกันมากกว่าความแตกต่าง และในปีต่อมา เบอร์เกส และล็อก (Burgess and Locke. 1950:369) ศึกษาคู่แต่งงานในลักษณะเดียวกันเกี่ยวกับลักษณะเด่น เช่น อายุ รูปร่าง สุขภาพ สถิติปัญญา อารมณ์ ทัศนคติ และค่านิยม เขาพบว่า คู่สมรสมีความคล้ายคลึงกันมากกว่าความแตกต่าง และในการศึกษาของ อีคแลนด์ (Eckland. 1980) พบว่าความคล้ายคลึงมีความชัดเจนในการเลือกคู่ของคนอเมริกันมากกว่าความแตกต่าง (Garrett. 1982:119)

เวลส์ (Wells. 1984:143) พบว่า ความคล้ายคลึงกันจะเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่นำไปสู่การเลือกคู่ครอง ซึ่งสามารถแบ่งประเภทของความคล้ายคลึงกันด้านต่างๆ ดังนี้

1. เชื้อชาติ (Race) บุคคลที่แต่งงานกันมักจะเลือกคนเชื้อชาติเดียวกันมากกว่าเชื้อชาติอื่น โดยมีหลักฐานยืนยันได้ว่าในปี 1960 ได้มีการสำมะโนประชากรในอเมริกาแล้วพบว่า 99.5% ของการแต่งงานคู่สามี-ภรรยาจะมีเชื้อชาติเดียวกัน

2. ศาสนา (Religion) เวลส์ พบว่า ประชาชนในอเมริกาส่วนใหญ่มีการเลือกคู่ครองที่มีการนับถือศาสนาเดียวกันมากกว่าต่างศาสนา

3. อายุ (Age) คนที่แต่งงานส่วนมากจะมีอายุห่างกันในช่วง 1-4 ปี แต่บรรทัดฐานนี้มีอิทธิพลมากสำหรับคนที่มีอายุน้อย คนที่แต่งงานครั้งแรกจะเลือกคู่ครองที่มีอายุใกล้เคียงกันมากกว่าคนที่แต่งงานใหม่หลังจากการหย่าร้างหรือเป็นหม้าย เลสลีย์ (Leslie 1976) พบว่า 10% ของคู่บ่าวสาวจะมีอายุที่เท่ากัน 74% พบว่า คู่สามี-ภรณานั้นสามีจะมีอายุมากกว่าภรรยาแต่จะไม่แตกต่างกันมากนัก

4. สถานภาพทางสังคม (Social Status) มีความเชื่อโดยทั่วไปว่าผู้หญิงมีแนวโน้มที่จะแต่งงานกับผู้ชายที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่า ผู้หญิงที่แต่งงานกับผู้ชายที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าเรียกว่า Hypergamy แต่ผู้หญิงที่แต่งงานกับผู้ชายที่มีสถานภาพต่ำกว่าเรียกว่า Hypogamy

5. สถานภาพก่อนการแต่งงาน (Previous Marital Status) การแต่งงานจะเกิดขึ้นระหว่างคนที่มีสถานภาพก่อนการแต่งงานที่คล้ายคลึงกัน เช่น คนที่โสดมีแนวโน้มที่จะแต่งงานกับคนที่โสด ขณะที่คนหย่าร้างมีแนวโน้มจะแต่งงานกับคนที่หย่าร้าง 83.7% ของคนที่แต่งงานจะมีสถานภาพก่อนการแต่งงานคล้ายคลึงกัน 72.4% ของคนที่แต่งงานมักจะแต่งงานกับคนที่มีสถานภาพโสด (National Center of Health Statistics. 1973)

มีผลการวิจัยจำนวนมากที่สอดคล้องกับทฤษฎีความคล้ายคลึง โดย ฮิลล์ รูบิน และเพิลเลอร์ (Hill, Rubin, and Pealau. 1979) ได้ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 220 คู่ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสหรัฐอเมริกา โดย 103 คู่ หย่าร้างกัน และ 117 คู่ อยู่ด้วยกัน พวกเขาพบว่าคู่ที่อยู่ด้วยกันจะมีความคล้ายคลึงทางด้านอายุ การศึกษา และสติปัญญา แต่ความแตกต่างทางด้านความสนใจภูมิหลัง ทักษะทางเพศ และความคิดเกี่ยวกับการแต่งงานจะเป็นเหตุให้เกิดความแตกแยกของคู่ครอง (Bahr. 1989:80-81)

จากการศึกษาของ เอ.ซี เคอร์คอฟ (A.C Kerckhoff) เกี่ยวกับแบบแผนการเลือกคู่ครองพบว่า บุคคล มีแนวโน้มที่จะเลือกผู้ที่มีความคล้ายคลึงกับตนเอง มาจากบรรทัดฐานทั่ว

ไปที่ว่า “like to marry like” (Anderson. 1973:170) คือ ผู้ที่มีสังคมคล้ายกัน หรือมีความเหมือนในสิ่งต่าง ๆ เป็นต้นว่า อายุ เชื้อชาติ ศาสนา ฐานะทางสังคม อาชีพ การศึกษา ฯลฯ มีโอกาสได้แต่งงานกันทั้งนี้อาจสืบเนื่องมาจาก (กมลดา แสงสีทอง. 2525:31)

1. บุคคลที่มีความคล้ายคลึงกันหรือบุคคลที่อยู่ในลักษณะเดียวกัน มีโอกาสได้พบปะติดต่อกันมากกว่าบุคคลที่มีความต่างกัน
2. ภาวะทางสังคมผลักดันให้บุคคลจำกัควงอยู่ในกลุ่มเดียวกัน เช่น กลุ่มสีผิวเดียวกัน ลัทธิศาสนาเดียวกัน ฐานะทางเศรษฐกิจ หรือการศึกษาอยู่ในระดับเดียวกัน เป็นต้น
3. ผู้ที่มีความคล้ายคลึงกันสามารถที่จะเข้าใจกันได้โดยง่ายกว่าผู้ที่มีความแตกต่างกัน

เคอร์คอฟ ยังพบว่าชนชั้นกลาง (Middle-Class) นั้น มีวงสังคมที่กว้างกว่าชนชั้นกรรมกร (Working-Class) จึงเป็นสาเหตุให้ความเคร่งครัดในการเลือกคู่ครองที่มีลักษณะเหมือนกัน มีระดับไม่เท่ากัน และสิ่งที่เป็ปัจจัยให้มีการเลือกคู่ครองระหว่างกันมากที่สุด คือ มีการศึกษา ชันทางสังคม ศาสนา การเป็นผู้อาศัยอยู่ในเขตเมืองเหมือนกัน เป็นต้น (Anderson. 1973:171)

ตามข้อค้นพบดังกล่าวข้างต้นได้เสนอว่า ทฤษฎีของความคล้ายคลึงกันมีผลต่อค่านิยม ลักษณะเฉพาะตัวทางบุคลิกภาพ (Personality Trait) และลักษณะทางกายภาพได้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีความคล้ายคลึง (Homogamy theory) ในประเทศไทย

สำหรับงานวิจัยในประเทศที่สนับสนุนทฤษฎีความคล้ายคลึง ได้แก่ ผลงานวิจัยของ อัจฉรา ภาติกะวิวัฒน์ (2522:80-83) ที่ได้ทำการศึกษากการเลือกคู่ครองของข้าราชการกรุงเทพมหานคร ที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัย ผลการวิจัยสรุปว่าการเลือกคู่ครองของข้าราชการส่วนใหญ่สนับสนุนทฤษฎีความคล้ายคลึง (Homogamy Theory) โดยที่กลุ่มประชากรมีลักษณะการเลือกคู่ครองที่มีความเหมือนหรือคล้ายคลึงกันในด้านต่างๆทางบุคคลและสังคม ซึ่งได้ผลเช่นเดียวกับงานวิจัยของ ศิริสุข ยืนหาญ (2534:40-45) ที่ได้ทำการศึกษาแบบแผนการเลือกคู่ครองของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร โดยได้นำกรอบแนวความคิดทางทฤษฎีการเลือกคู่ครองทั้งหมด 5 แบบ มาเป็นแนวทางในการศึกษาได้แก่ แบบ

ความคล้ายคลึง แบบคู่สมรสในอุดมคติ แบบความใกล้ชิด แบบภาพพจน์ของบิดา-มารดา และแบบการชดเชยสิ่งที่ขาดไปให้สมบูรณ์ ความคล้ายคลึงมีอิทธิพลต่อการเลือกคู่ครองของประชากรส่วนใหญ่ที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้มากที่สุด โดยมีผลต่อการเลือกแบบแผนเดียว การเลือกสองแบบแผน และการเลือกสามแบบแผน ตามลำดับ โดยมีตัวแปรที่เรียงลำดับของความสำคัญในกรอบแนวคิดนี้ ได้แก่ ความคล้ายคลึงทางทัศนคติ ความคล้ายคลึงทางชั้นทางสังคม ความคล้ายคลึงทางกายภาพ ความคล้ายคลึงทางระดับการศึกษา ความคล้ายคลึงทางเชื้อชาติ ความคล้ายคลึงทางอายุ และความคล้ายคลึงทางศาสนา

งานวิจัยที่เกี่ยวกับการสร้างแบบทดสอบในต่างประเทศ

งานวิจัยที่เกี่ยวกับการสร้างแบบทดสอบบุคลิกภาพ ที่เป็นที่ยุ้จักกันแพร่หลายและเป็นแบบทดสอบที่ได้มาตรฐานแล้วในต่างประเทศ ซึ่ง ริติมา จันทพลานุรักษ์ (2537:25-33) ได้รวบรวมไว้ได้แก่ แบบทดสอบบุคลิกภาพดังต่อไปนี้

1. แบบทดสอบบุคลิกภาพซีทีพี (CTP:California Test of Personality) แบบทดสอบชุดนี้สร้างขึ้นโดย Louis P Thorpe, Willis W. Clark และ Ernest W. Triegs ในปี ค.ศ.1953 มีข้อคำถามทั้งหมด 144 ข้อ แบบทดสอบชุดนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อวัดบุคลิกภาพทางด้านการปรับตัวทางสังคม แบบทดสอบนี้ มีทั้งหมด 5 ฉบับด้วยกัน ซึ่งแยกต่างหากสำหรับในแต่ละระดับ คือ ระดับอนุบาล ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา ระดับวิทยาลัย และระดับผู้ใหญ่ แบบทดสอบ CTP นี้มี 2 ฟอรม์ คือ Form AA และ Form BB แบบทดสอบฉบับนี้เป็นการวัดบุคลิกภาพด้านการปรับตัวของบุคคล (Personal Adjustment) มี 6 ด้านได้แก่

1. มาตรฐานทางสังคม (Social Standards)
2. ทักษะทางสังคม (Social Skills)
3. แนวโน้มการต่อต้านสังคม (Anti - Social Tendencies)
4. ความสัมพันธ์ในครอบครัว (Family Relations)
5. ความสัมพันธ์ในโรงเรียน (School Relations)
6. ความสัมพันธ์กับชุมชน (Community Relations)

การประเมินบุคลิกภาพใน 6 ด้านดังกล่าวนี้ ในแต่ละด้าน จะมีข้อคำถาม 12 ข้อ รวมทั้งฉบับเป็น 72 ข้อ

ตัวอย่างแบบทดสอบบุคลิกภาพ ชุดที่ใช้กับนักเรียนระดับประถมศึกษาใช้กลุ่มตัวอย่าง ชั้น 4-8 จำนวน 648 คน นักเรียนจะต้องตอบคำถามแต่ละข้อนี้ว่า ตรงกับสภาพการณ์จริงๆ ของนักเรียนหรือไม่ ข้อคำถามทั้งหมดเป็นข้อคำถามที่จำลองสถานการณ์ขึ้นเพื่อที่จะได้ทราบบุคลิกภาพในการปรับตัวของผู้ถูกทดสอบทั้ง 6 ด้าน โดยการให้เลือกคำตอบ “ใช่” “ไม่ใช่” จากคำตอบที่ได้นี้สามารถนำมาประเมิน หรือวิเคราะห์บุคลิกภาพของผู้ถูกทดสอบหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรคูเปอร์-ริชาร์ดสัน ลักษณะบุคลิกภาพแต่ละด้าน มีค่าความเชื่อมั่นอยู่ในช่วง 0.61 ถึง 0.84

2. แบบทดสอบบุคลิกภาพเอ็มเอ็มพีไอ (MMPI:The Minnesota Multiphasic Personality Inventory) แบบทดสอบชุดนี้สร้างขึ้นโดย Starke S Hathaway and J. Charmely Mokinley จุดมุ่งหมายในการสร้าง เพื่อจะตรวจสอบลักษณะที่มักพบในพวกที่มีความผิดปกติทางจิต แบบทดสอบนี้ประกอบด้วย ข้อความบอกเล่า 550 ข้อ ที่ผู้ถูกทดสอบจะต้องตอบ “จริง” “ไม่จริง” หรือ ตัดสินใจไม่ได้ พิมพ์ข้อความลงในชุดคำถาม และให้บันทึกคำตอบลงใน แผ่นคำตอบ ทั้ง 2 ชุดนี้ ออกแบบขึ้นเพื่อใช้กับบุคคลที่มีอายุตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป แบบทดสอบนี้ใช้ตรวจด้วยมือ หรือด้วยเครื่องจักรก็ได้ แบบทดสอบฉบับนี้ประกอบด้วย หัวข้อต่างๆ 26 หัวข้อ ครอบคลุมเนื้อหาต่างๆ ได้แก่ เรื่องสุขภาพ อาการ Psychopathic ความผิดปกติทางประสาท และความไม่ปกติทางกลไก ทักษะที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ อาชีพ การเมือง และสังคม คำถามเกี่ยวกับการศึกษา ครอบครัว การแต่งงาน ตลอดจนการแสดงออกของพฤติกรรมโรคประสาท และโรคจิต อาการประสาทหลอน (Hallucinations) อาการกลัวต่างๆ (phobias) ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบฉบับนี้ หากจากการทดสอบซ้ำ ได้ค่าความเชื่อมั่นตั้งแต่ .71 ถึง .83 และความเที่ยงตรงของคะแนนแต่ละตอน ปรากฏว่ามีความสัมพันธ์อย่างมากกับผลการวิเคราะห์ทางจิตเวช

3. แบบทดสอบบุคลิกภาพอีพีพีเอส (EPPS:Edwards Personal Preference Schedule) แบบทดสอบชุดนี้สร้างโดย Allen L. Edwards เมื่อปี ค.ศ.1959 แบบทดสอบนี้ มีข้อความเกี่ยวกับพฤติกรรมอยู่ 225 ข้อ ข้อความเหล่านี้จัดอยู่เป็นคู่ๆ ผู้รับการทดสอบจะต้องระบุว่าในคู่หนึ่งๆ นั้นคนชอบพฤติกรรมชนิดไหน มากกว่ากัน แบบทดสอบนี้วัดตัวแปรทางบุคลิกภาพ 15 ชนิด ใช้เวลาทดสอบประมาณ 1 ชั่วโมง คุณภาพของแบบทดสอบ ค่าความเชื่อมั่นคำนวณจากกลุ่มตัวอย่าง 1,509 คน โดยวิธีแบ่งข้อคำถามออกเป็น 2 ส่วน ค่ามัธยฐานสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น มีค่า .83 สัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น เฉพาะตอนหนึ่งๆ มีค่าแตกต่างกันออกไปตั้งแต่ .74 ถึง .88 ความเที่ยงตรง หาโดยการวิเคราะห์หา

ความสัมพันธ์กับแบบทดสอบ Guilford-Martin Personal Inventory และแบบทดสอบ Taylor Manifest Anxiety Scale และเกณฑ์ปกติหาในรูปคะแนนเปอร์เซ็นต์ไทล์ และคะแนนมาตรฐาน จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนิสิตชาย 730 คน และนิสิตหญิง 749 คน

4. แบบทดสอบบุคลิกภาพของเทอร์สโตน ชื่อ The Thurstone Temperament Schedule สร้างเมื่อ ค.ศ.1953 โดยพัฒนามาจาก แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพของ กิลฟอร์ด (The Guilford Inventory) ซึ่งวัด 13 องค์ประกอบคือ

- S : การแสดงตัวในสังคม (Social Introversion)
- T : การคิดแต่เรื่องของตนเอง (Thinking Introversion)
- D : อาการซึมเศร้า (Depression)
- C : การมีอาการไม่ค่อยดี (Cycloid Desposition)
- R : การกลัวจังหวะระทึก (Rhythmia)
- G : กิจกรรมทั่ว ๆ ไป (General Activity)
- A : การชอบแสดงอำนาจ (Ascendance)
- M : การแสดงลักษณะเป็นชาย (Masculinity)
- I : การมีความรู้สึกด้อย (Inferiority Feeling)
- N : การมีอาการโรคประสาท (Nervousness)
- O : การขาดจุดมุ่งหมาย (Lack of Objectively)
- Ag : การขาดการตัดสินใจ (Lack of Agreeableness)
- C : การไม่ให้ความร่วมมือ (Lack of Cooperativeness)

หลังจากวิเคราะห์องค์ประกอบแล้ว พบว่ามี 9 องค์ประกอบที่มีค่าความแปรปรวนต่ำ จึงตัดทิ้งเหลือเพียง 7 องค์ประกอบ ซึ่งตรงกับจุดมุ่งหมายของการสร้างแบบทดสอบ คือ

- A : ความคล่องแคล่ว (Active)
- V : ความกระฉับกระเฉง (Vigorous)
- I : ใจร้อน (Impulsive)
- D : ความเป็นผู้นำ (Dominant)
- E : ความมั่นคงทางอารมณ์ (Emotional Stability)
- S : การเข้าสังคม (Socialable)
- R : ความไตร่ตรอง (Reflective)

แบบทดสอบฉบับนี้มีค่าความเชื่อมั่นอยู่ระหว่าง 0.45-0.86

5. แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพของแคทเทิล ชื่อแบบทดสอบ Sixteen Personality Factor Questionnaire สร้างเมื่อ ค.ศ.1962 โดยการรวบรวมลักษณะบุคลิกภาพในพจนานุกรม หรือ ในหนังสือจิตวิทยาและจิตเวช แล้วใช้วิธีวิเคราะห์องค์ประกอบได้ 16 องค์ประกอบคือ

- A : สำรวม-ชอบออกสังคม (Reserved-Outgoing)
- B : สติปัญญา (Less Intelligence-More Intelligence)
- C : อารมณ์อ่อนไหว-อารมณ์มั่นคง (Emotional-Stable)
- E : เป็นอิสระแก่ตนเอง-ถ่อมตน (Assertive-Humble)
- F : ทำตามสบาย-ถี่ถ้วน (Happy go Lucky-Sobur)
- G : ไม่ทำตามกฎ-ซึ่งตรงต่อหน้าที่ (Expedient-Conscientious)
- H : กล้าสังคม-ขี้อาย (Venturesome-Shy)
- I : จิตใจกล้าแข็ง-จิตใจอ่อนแอ (Toughminded-Tenderminded)
- L : ไว้วางใจ-ระแวง (Trusting-Suspicious)
- M : เพื่อฝัน-ปฏิบัติตามความเป็นจริง (Imaginative-Practical)
- N : ตรงไปตรงมา-มีเหลี่ยม (Forthright-Shrewd)
- O : ประสาหมั่นคง-หวาดกลัว (Placid-Apprehensive)
- Q₁ : อนุรักษ์นิยม-ชอบทดลอง (Conservation-Experimenting)
- Q₁ : อาศัยกลุ่ม-พึ่งตนเอง (Group-Tied-Self-Sufficiency)
- Q₁ : ไม่มีวินัย-ควบคุมตนเอง (Casual-Cuntrolled)
- Q₁ : ผ่อนคลาย-เคร่งเครียด (Relaxed-Tense)

แบบทดสอบฉบับนี้มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.80

6. The Minnesota Personality Scale สร้างโดย คาร์ลีย์ และแมคนามาร่า ซึ่งคัดแปลงมาจากแบบทดสอบ 3 ฉบับ คือ

1. The Minnesota Scale for Survey of Pointions
2. The Bell Adjustment Inventory
3. The Minnesota Inventory of Social Attitude

แล้วนำไปทดสอบกับนิสิตชาย และหญิงจำนวน 543 คน นำข้อมูลที่ได้จากการสอบเข้า มาหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ปรากฏว่าได้ตัวแปร 10 ตัวคือมี

1. คีลธรรม (Moral)
2. ปมค้อย (Inferiority)
3. เจตคติต่อครอบครัว (Attitude Toward Family)
4. เจตคติต่อกฎหมาย (Attitude Toward the Legal System)
5. ประหยัด (Economic Conservation)
6. การศึกษา (Education)
7. การปรับตัวทั่ว ๆ ไป (General Adjustment)
8. การปรับอารมณ์ (Emotional Adjustment)
9. ชอบสังคม (Social Preferences)
10. ความประพฤติทางสังคม (Social Behavior)

แล้วนำไปวิเคราะห์องค์ประกอบ ปรากฏว่าได้ 5 ตัวประกอบดังนี้

1. คีลธรรม (Moral) ประกอบด้วย มีศีลธรรม เจตคติต่อกฎหมาย การศึกษา และการปรับตัวทั่ว ๆ ไป
2. ด้านการปรับตัวทางสังคม (Social Adjustment) ประกอบด้วย ปมค้อย การปรับตัวทางสังคม ชอบสังคม และความประพฤติทางสังคม
3. ด้านความสัมพันธ์ทางครอบครัว (Family Relation) ประกอบด้วย การปรับตัวในครอบครัว และการปรับตัวต่อบ้าน
4. ด้านความมีอารมณ์ (Emotionality) ประกอบด้วย การปรับตัวในเรื่อง พละนามย์ และการปรับอารมณ์
5. ด้านการอนุรักษ์ทางเศรษฐกิจ (Economic Conservation)

7. แบบสำรวจบุคลิกภาพโอมนิบัส (The Omnibus Personality Inventory From-F) สร้างโดย พอลล์ ฮีสท์ และคณะ (Pall Heist, George Yonge, T.T. McCannell and Harold Webster) เมื่อ ค.ศ.1968 มีจุดมุ่งหมาย เพื่อประเมินเจตคติค่านิยม ความสนใจในขอบเขตของบุคคลที่อยู่ในภาวะปกติ และเน้นกิจกรรมทางสติปัญญา โดยวัดองค์ประกอบ 14 ด้าน คือ

1. การครุ่นคิดอย่างลึกซึ้ง (Thinking Introversion)
2. ความโน้มเอียงทางทฤษฎี (Theoretical Orientation)
3. ความชอบสุนทรียภาพ (Estheticism)

4. การชอบความสลับซับซ้อน (Complexity)
5. ความเป็นตัวของตัวเอง (Autonomy)
6. ความโน้มเอียงทางศาสนา (Religious Orientation)
7. การชอบเข้าสังคม (Social Extroversion)
8. การชอบแสดงความรู้สึกนึกคิด (Impulse Expression)
9. บุรณภาพแห่งตน (Personal Integration)
10. ระดับความวิตกกังวล (Anxiety Level)
11. ความไม่เห็นแก่ตัว (Altruism)
12. การให้คุณค่าแก่สิ่งที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ (Practical Outlook)
13. ความเป็นชาย-หญิง (Masculinity Femininity)
14. ความลำเอียงในการตอบสนอง (Response Bias)

นำข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่าง มาวิเคราะห์องค์ประกอบ Unrotated and Quartimax Rotation ได้ 9 องค์ประกอบคือ

- 1.ต่อต้านความคิดเห็นของผู้อื่น ยึดมั่นความคิดของตนเอง (Anti Intellectual Authoritarianism) ได้แก่ ลักษณะท่าทางปฏิบัติตนการเป็นตัวของตัวเอง ความสามารถในการคิดอย่างสลับซับซ้อน การครุ่นคิดอย่างลึกซึ้ง ความโน้มเอียงทางศาสนา ความโน้มเอียงทางทฤษฎี
2. การปรับตัวดีใจการนับถือตนเอง (Good Adjustment, Positive Self-Regard) ได้แก่ ระดับความวิตกกังวล บุรณภาพแห่งตน ความลำเอียงในการตอบ และความ เป็นหญิงหรือชาย
3. สุนทรียภาพ ความสนใจในกิจกรรมของหญิง (Esthetic. Femininity Interests) ได้แก่ ความมีสุนทรียภาพ ความเป็นชาย - หญิง และการครุ่นคิดอย่างลึกซึ้ง
4. มีเหตุผล ความโน้มเอียงในทางปรัชญา (Theoretical, Philosophical Orientation) ได้แก่ ความโน้มเอียงทางทฤษฎี ความลำเอียงในการตอบ และการครุ่นคิดอย่างลึกซึ้ง
5. หุนหันใจเร็ว (Impulsively) ได้แก่ การชอบแสดงความรู้สึกนึกคิด บุรณภาพแห่งตน และการคิดอย่างสลับซับซ้อน
6. การไม่ชอบสังคม (Social Introversion) ได้แก่ การชอบเข้าสังคมและ บุรณภาพแห่งตน

7. เห็นแก่ประโยชน์ผู้อื่น (Altruism) ได้แก่ การเห็นแก่สวัสดิภาพของผู้อื่น

8. ยึดมั่นในศาสนา (Religious Liberalism) ได้แก่ ความโน้มเอียงทางศาสนา

9. ใจกว้างต่อความคิดกำกวม (Tolerance for Ambiguity) ได้แก่ การคิดอย่างสลับซับซ้อน

แบบทดสอบฉบับนี้มีค่าความเชื่อมั่นอยู่ระหว่าง 0.65-0.94

8. แบบทดสอบ กอร์ดอน เพอร์ซันนัล โปรไฟล์ (Gordon Personal Profile) สร้างโดยกอร์ดอนเมื่อ ค.ศ.1978 เพื่อวัดความสามารถในการปรับตัวของแต่ละบุคคล หลังจากวิเคราะห์องค์ประกอบแล้วได้ 4 องค์ประกอบ คือ

A : ความมีอำนาจ (Ascendancy)

R : ความรับผิดชอบ (Responsibility)

E : ความมั่นคงทางอารมณ์ (Emotional Stability)

S : ความสามารถในการเข้าสังคม (Sociability)

แบบทดสอบฉบับนี้ มีค่าความเชื่อมั่นอยู่ระหว่าง 0.79 - 0.84 แบบทดสอบฉบับนี้เป็นเครื่องมือที่ใช้ประกอบกับ Gordon Personal Inventory ซึ่งวัดคุณลักษณะที่เสริมกันมี 4 องค์ประกอบ คือ

C : ความรอบคอบระมัดระวัง (Cautiousness)

O : ความคิดริเริ่ม (Original Thinking)

P : ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (Personal Relation)

V : ความแข็งแรง (Vigor)

แบบทดสอบฉบับนี้มีค่าความเชื่อมั่นระหว่าง 0.82-0.89

9. แบบประเมินความสามารถในด้านการเป็นผู้นำแอลอีเอ (LEA: The Leadership Ability Evaluation) สร้างโดย รัสเซลและเอ็ดเวิร์ด (Russell & Edward. 1961) แบบประเมินนี้เป็นแบบประเมินการตัดสินใจ หรือสภาพการของสังคมที่เกิดขึ้นกับบุคคลใดบุคคลหนึ่ง เมื่อเขาได้รับการเป็นผู้นำคนอื่น หรือเป็นผู้นำในกลุ่ม มโนภาพของการเป็นผู้นำในที่นี้ หมายถึง บุคคลที่จะเป็นผู้นำนั้น มีความสามารถเหนือผู้อื่น ในการชักนำอย่างมีหลักจิตวิทยา ให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการนำ การนำนั้นเป็นวิธีการ หรือเทคนิคในการบังคับพฤติกรรมของผู้อื่น มิติของการเป็นผู้นำในทัศนะของรัสเซลและเอ็ดเวิร์ด มี 9 มิติ ดังนี้

1. คุณค่าของปรัชญาส่วนบุคคล (Value of Personal Philosophy)
2. กระบวนการตัดสินใจหรือสภาพการสังคม (Decision Pattern or Social Climate)
3. การหยั่งรู้สังคม หรือความใกล้ชิดในสังคม (Social Insight or Social Distance)
4. ความต้องการทางจิต (Personality Tension or Psychological Needs)
5. ความเข้มแข็งในตัวเอง (Ego-Strength or Emotional Trauma)
6. ความสามารถทางสมองและการตัดสินใจ (Intellectual Capability and Pragmatic Judgment)
7. ประสบการณ์ หรือวุฒิภาวะ (Experience or Maturity)
8. การจูงใจและความกระตือรือร้น (Motivation and Personal Enthusiasm)
9. ความใจอ่อน ความไวในการรับรู้ หรือ ความสามารถในการจำแนกบุคคล (Empathy Sensitivity or Personal Identification)

งานวิจัยเกี่ยวกับการสร้างแบบทดสอบบุคลิกภาพในประเทศไทย

พินิจ สิงห์โต (2532:120-128) ได้สร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ ด้านจิต 6 ตามแนวพุทธศาสนาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย แบบทดสอบฉบับนี้ แบ่งเป็น 6 ตอนคือ ตอนที่ 1 ด้านราคะจิต ตอนที่ 2 ด้านโลภะจิต ตอนที่ 3 ด้านโมหะจิต ตอนที่ 4 ด้านตัณหาจิต ตอนที่ 5 ด้านวิตกจิต และตอนที่ 6 ด้านพุทธิจิต วิธีการศึกษาได้ทำการทดสอบ 3 ครั้งโดยการทดสอบ ครั้งที่ 1 เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบเป็นรายข้อ เพื่อคัดเลือกและปรับปรุงข้อสอบ ครั้งที่ 2 เพื่อทดลองหาค่าอำนาจจำแนกอีกครั้งเพื่อพิจารณาคัดเลือกข้อสอบ ครั้งที่ 3 เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ค่าความเชื่อมั่น ค่าความเที่ยงตรง และสร้างเกณฑ์ปกติในรูปของคะแนนที่ปกติ พบว่าได้แบบทดสอบที่มีคุณภาพ ด้านค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบทดสอบหาโดยวิธีการทดสอบค่า t พบว่ามีค่าตั้งแต่ 2.278 ถึง 22.234 ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบหาโดยใช้สูตร คูเดอร์-ริชาร์ดสัน 20 มีค่าตั้งแต่ .756 ถึง .870 และรวมทั้งฉบับมีค่า .896 ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบ หาโดยวิธีเทคนิคกลุ่มที่รู้จักอยู่แล้วพบว่ามีค่าอยู่ระหว่าง 5.795 ถึง 8.121 ค่าความเที่ยงตรงตามสภาพของแบบทดสอบหาจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนที่ได้จากการสอบกับคะแนนที่ได้จากการประเมิน โดยครูที่ปรึกษากับกลุ่มเพื่อน พบว่ามีค่าอยู่ระหว่าง .547 ถึง .790 ซึ่งทุกค่าของความเชื่อมั่น ความเที่ยงตรง และค่าอำนาจจำแนก มี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สำหรับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในของแบบทดสอบวัดจิตแต่ละด้าน พบว่ามีค่าอยู่ระหว่าง -.313 ถึง .667

วีรวรรณ สุจริต (2532:62-69) ได้สร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ ความเป็นแพทย์ของนักศึกษาแพทย์ วัดคุณลักษณะความเป็นแพทย์ 6 ลักษณะ คือ ความรับผิดชอบ ความคิดริเริ่ม ความเห็นอกเห็นใจ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความซื่อสัตย์ และความเป็นผู้นำ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักศึกษาแพทย์ ชั้นปีที่ 2 ปีที่ 3 และปีที่ 4 พบว่าค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบมีค่า t อยู่ระหว่าง 2.563 ถึง 8.226 ซึ่งจำแนกได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ถึง .01 ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบคำนวณโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา มีค่าความเชื่อมั่นด้านความรับผิดชอบ ความคิดริเริ่ม ความเห็นอกเห็นใจ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความซื่อสัตย์ และความเป็นผู้นำเป็น 0.859, 0.744, 0.755, 0.868, 0.764 และ 0.857 ตามลำดับ และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเป็น 0.929 ส่วนค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบหาโดยวิธีเทคนิคกลุ่มผู้จัดอยู่แล้วโดยใช้การคำนวณค่า t พบว่ามีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างด้านความรับผิดชอบ ความคิดริเริ่ม ความเห็นอกเห็นใจ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความซื่อสัตย์ และความเป็นผู้นำเป็น 7.196, 8.040, 9.797, 5.491 6.941 และ 6.985 ตามลำดับ และค่าความเที่ยงตรง เชิงโครงสร้างทั้งฉบับเป็น 20.221 ซึ่งทุกค่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในของแบบทดสอบที่มีค่าอยู่ระหว่าง 0.311 ถึง 0.651 ซึ่งสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่า

ธีระนุช โมลิสกุลมงคล (2533:96-105) ได้สร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพความเป็นนักธุรกิจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดกรมสามัญศึกษาในจังหวัดนครนายก ประกอบด้วยคุณลักษณะ 6 ประการ คือ ความกล้าเสี่ยง ความกระตือรือร้น ความเชื่อมั่นในตนเอง ความกล้าแสดงตัว ความมุ่งมั่น และการพึ่งตนเอง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดนครนายก จำนวน 630 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน ทำการทดสอบ 3 ครั้ง ครั้งที่ 1 เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบเป็นรายข้อ ครั้งที่ 2 เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกอีกครั้งหนึ่งและพิจารณาคัดเลือกข้อสอบ ครั้งที่ 3 เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ค่าความเชื่อมั่น ค่าความเที่ยงตรง และสร้างเกณฑ์ปกติในรูปของคะแนนที่ปกติ ผลการศึกษาได้แบบทดสอบจำนวน 90 ข้อที่มีคุณภาพ ด้านค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบทดสอบหาโดยวิธีการทดสอบค่า t มีค่าตั้งแต่ 2.90 ถึง 14.59 ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบหาโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา มีค่าความเชื่อมั่นด้านความกล้าเสี่ยง ความกระตือรือร้น ความเชื่อมั่นใน ตนเอง ความกล้าแสดงตัว ความมุ่งมั่นและการพึ่งตนเอง 0.514 0.648, 0.633, 0.661, 0.676 และ 0.676 ตามลำดับ รวมทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 0.910

ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของ แบบทดสอบหาโดยวิธีเทคนิคกลุ่มที่รู้จัก คำนวณโดยการใช้ค่า r พบว่ามีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง ด้านความกล้าเสี่ยง ความกระตือรือร้น ความเชื่อมั่นในตนเอง ความกล้าแสดงตัว ความมุ่งมั่นและการพึ่งตนเอง 3.497, 3.214, 2.831, 2.867, 3.464 และ 2.763 ตามลำดับรวมทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 4.135 ค่าความเที่ยงตรงเชิงสภาพของแบบทดสอบจากการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนที่ได้จากการสอบกับคะแนนที่ได้จากการประเมินโดยครูประจำชั้นกับกลุ่มเพื่อน พบว่ามีค่าความเที่ยงตรงเชิงสภาพด้านความกล้าเสี่ยง ความกระตือรือร้น ความเชื่อมั่นในตนเอง ความกล้าแสดงตัว ความมุ่งมั่นและการพึ่งตนเอง 0.595, 0.425, 0.366, 0.456, 0.353 และ 0.556 ตามลำดับรวมทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 0.617 ซึ่งทุกค่าของค่าความเชื่อมั่น และค่าความเที่ยงตรงมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วิมลพร พันธุ์มนตรี (2534:185-194) ได้สร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบที่สำคัญตามรูปแบบของกอร์ดอน ผู้วิจัยได้สร้างข้อความที่คาดว่าจะเป็นลักษณะพฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงออกในแต่ละองค์ประกอบที่กำหนดรวม 625 ข้อความ ผู้วิจัยได้สุ่มไว้องค์ประกอบละ 40 ข้อความ เพื่อจัดเป็นแบบทดสอบชนิดที่ 5 ข้อความ/องค์ประกอบ จำนวน 40 ข้อ แบบทดสอบฉบับแรกนี้ได้นำไปทดสอบใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2533 ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 258 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อด้วย การทดสอบความแตกต่างระหว่างองค์ประกอบที่ละคู่รวมทั้ง 10 คู่ โดยการใช้สูตร Z-test ข้อที่พบมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตั้งแต่ 5 คู่ขึ้นไปมีจำนวน 30 ข้อ ได้นำไปจัดเป็นแบบทดสอบฉบับใหม่และทดลองใช้อีก 2 ครั้งคือ ครั้งแรกทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มใหม่จำนวน 390 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ความเชื่อมั่นและความเที่ยงตรง ครั้งที่ 2 ทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน จำนวน 929 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ความเชื่อมั่น ความเที่ยงตรง และสร้างเกณฑ์ปกติในรูปของคะแนนที-ปกติ พบว่าแบบทดสอบฉบับนี้มีข้อที่สามารถจำแนกบุคลิกภาพของนักเรียนได้ชัดเจนทุกองค์ประกอบจำนวน 11 ข้อ คือ เป็นข้อที่มีข้อความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกคู่ (10 คู่) นอกนั้นเป็นข้อที่สามารถจำแนกบุคลิกภาพของนักเรียนได้ชัดเจนแต่ไม่ครบทุกองค์ประกอบค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาพบว่าอยู่ในระดับปานกลางคือ ระหว่าง 0.438-0.679 ค่าความเที่ยงตรงเชิงสภาพ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนที่ได้จากการสอบกับการประเมินของอาจารย์ประจำชั้นและเพื่อนนักเรียน พบว่า มีความเที่ยงตรงเชิงสภาพสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุก

องค์ประกอบ และค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง โดยวิธีการใช้เทคนิคกลุ่มที่รู้จักด้วยสูตร t-test พบว่าอยู่ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทุกองค์ประกอบ

ธิติมา จันทพลาบูรณ์ (2537:109-117) ได้สร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา ซึ่งประกอบด้วย 10 ด้านคือ ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ด้านความยุติธรรม ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความเป็นผู้นำ ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ด้านความกระตือรือร้น ด้านความรับผิดชอบ ด้านความใจกว้าง ด้านความมีมนุษยสัมพันธ์ ด้านความอดทน กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 686 คน ทำการทดสอบ 3 ครั้ง การทดสอบ ครั้งที่ 1 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบเพื่อคัดเลือกพร้อมปรับปรุงข้อสอบ การทดสอบครั้งที่ 2 เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบและปรับปรุงข้อสอบ การทดสอบครั้งที่ 3 หาค่าอำนาจจำแนก ค่าความเชื่อมั่นค่าความเที่ยงตรง และสร้างเกณฑ์ปกติในรูปคะแนนที่ปกติ พบว่าค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ หาโดยใช้การทดสอบค่า t มีค่าตั้งแต่ 1.75-13.00 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบหาโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา มีค่าตั้งแต่ 0.52-0.73 และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ มีค่า 0.963 ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบ หาโดยวิธี กลุ่มที่รู้จักอยู่แล้วพบว่ามีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แบบทดสอบทั้ง 10 ด้าน มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในแต่ละด้าน อยู่ระหว่าง 0.19-0.69 และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของแบบทดสอบแต่ละด้าน กับทั้งฉบับอยู่ระหว่าง 0.50-0.83 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ศิลปชัย รูปสุวรรณ (2537:160-170) ได้สร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านความต้องการตามแนวทฤษฎีของเมอร์เรย์ จากความต้องการทางจิตใจ 6 กลุ่ม ได้แก่ความต้องการเกี่ยวกับสิ่งไม่มีชีวิต ความต้องการแสดงถึงความทะเยอทะยาน มีอำนาจปรารถนาความสำเร็จและความมีชื่อเสียง ความต้องการที่จะทำในสิ่งที่เกี่ยวกับอำนาจของตน ต่อต้าน หรือการยอมแพ้ความต้องการที่จะก้าวร้าวบุคคลอื่นๆ ความต้องการเป็นมิตรกับผู้อื่นและความต้องการเกี่ยวข้องกับด้านสังคม กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 992 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน วิธีการศึกษาได้ทำการทดสอบ 3 ครั้ง โดยทดสอบครั้งที่ 1 เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบเป็นรายข้อ เพื่อคัดเลือกและปรับปรุงข้อสอบ การทดสอบครั้งที่ 2 เพื่อหาค่าอำนาจจำแนก เพื่อพิจารณาคัดเลือกข้อสอบ หาค่าความเชื่อมั่น ค่าความเที่ยงตรง การทดสอบครั้งที่ 3 เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ค่าความเชื่อมั่น ค่าความเที่ยงตรง และสร้างเกณฑ์ปกติในรูปคะแนนที่ปกติ พบว่าได้แบบทดสอบจำนวน 140 ข้อ ที่มีคุณภาพ ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบทดสอบหาโดยวิธีการ

ทดสอบค่า t พบว่า มีค่าตั้งแต่ 2.36 ถึง 17.42 ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบแต่ละกลุ่มหาโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา มีค่าตั้งแต่ 0.623 ถึง 0.831 และรวมทั้งฉบับมีค่า 0.940 ค่าความเที่ยงตรงตามสภาพของแบบทดสอบแต่ละกลุ่มหาจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนที่ได้จากการประเมินโดยกลุ่มเพื่อนกับคะแนนที่จากการสอบ พบว่ามีค่าอยู่ระหว่าง 0.134 ถึง 0.417 รวมทั้งฉบับ 0.396 ซึ่งค่าความเที่ยงตรงเชิงสภาพของแบบทดสอบฉบับนี้มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ จะเห็นได้ว่ายังไม่มีผู้ใดสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรส จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะสร้างแบบทดสอบด้านนี้

บทที่ 8

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ที่ทำงานอยู่ในเขต ซึ่งเป็นที่ตั้งของกระทรวงต่างๆ ได้แก่ เขตพระนคร เขตราชเทวี เขตพญาไท เขตบางซื่อ และทำงานในหน่วยงานภาครัฐบาล ภาครัฐวิสาหกิจ และภาคเอกชน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม

กลุ่มที่ 1 นำมาใช้ในการหาคุณภาพของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรส ได้แก่ ผู้ที่ทำงานอยู่ในเขตราชเทวี และเขตพญาไท จำนวน 1,037 คน โดยวิธีสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi Stage Random Sampling) ดังมีรายละเอียดตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. สุ่มเขตการปกครองในกรุงเทพมหานคร โดยวิธีสุ่มอย่างง่ายจาก 4 เขต คือ เขตพระนคร เขตราชเทวี เขตพญาไท และเขตบางซื่อ ได้ 2 เขต คือ เขตราชเทวี และเขตพญาไท

2. สุ่มองค์การแบบแบ่งชั้น โดยมีเขตที่สุ่มได้ในขั้นที่ 1 เป็นชั้น (Strata) และมีองค์การของภาครัฐบาล รัฐวิสาหกิจ และเอกชน เป็นหน่วยการสุ่ม ซึ่งจะได้องค์การทั้งหมด 6 องค์การดังนี้

- 2.1 เขตราชเทวี สุ่มได้ กระทรวงอุตสาหกรรม (ภาครัฐบาล) องค์การเภสัชกรรม (ภาครัฐวิสาหกิจ) ห้างสรรพสินค้าโรบินสันอนุสาวรีย์ชัยฯ (ภาคเอกชน)

- 2.2 เขตพญาไท สุ่มได้ กระทรวงการคลัง (ภาครัฐบาล) การประปานครหลวงสามเสน (ภาครัฐวิสาหกิจ) ธนาคารกสิกรไทย สำนักพหุโยธิน (ภาคเอกชน)

3. เลือกหน่วยงานในองค์การต่างๆ ทั้ง 6 องค์การ ที่สุ่มได้ในขั้นที่ 2 แบบเจาะจง (Purposive) มาองค์การละ 1 หน่วยงาน จะได้หน่วยงานทั้งหมด 6 หน่วยงาน กลุ่มตัวอย่างจะต้องเป็นบุคคลที่สมรสแล้ว โดยจดทะเบียนหรือไม่ก็ได้ จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 240 คน เพื่อใช้ในการทดสอบครั้งที่ 1

4. เลือกหน่วยงานที่เหลือจากข้อ 3. ในองค์กรต่างๆ ทั้ง 6 องค์กรแบบเจาะจงมาองค์กรละ 1 หน่วยงาน จะได้หน่วยงานทั้งหมด 6 หน่วยงาน กลุ่มตัวอย่างจะเป็นบุคคลที่สมรสแล้วหรือไม่ก็ได้ จำนวน 417 คน เพื่อใช้ในการทดสอบครั้งที่ 2

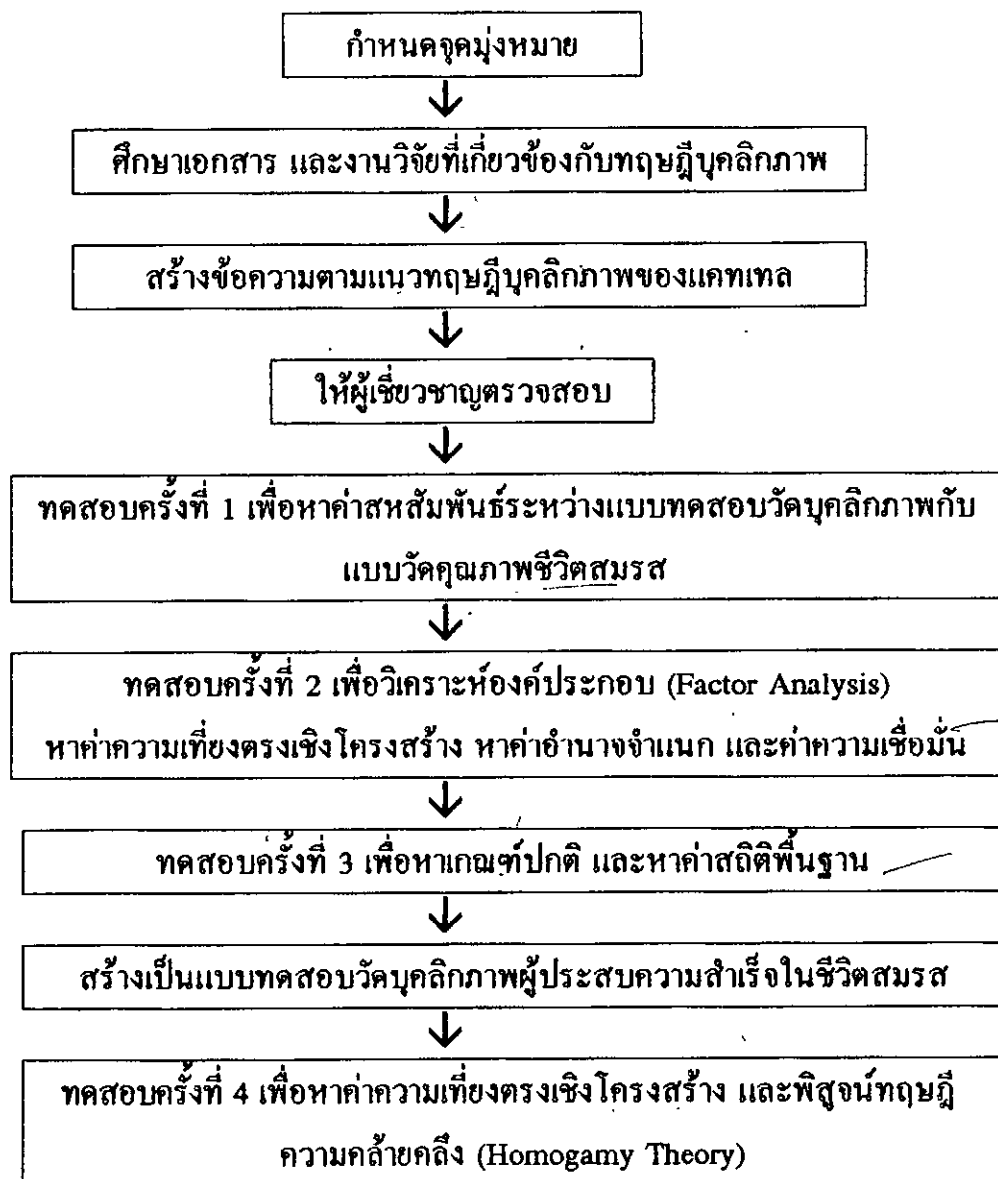
5. เลือกหน่วยงานที่เหลือจากข้อ 4. ในองค์กรต่างๆ ทั้ง 6 องค์กรแบบเจาะจง มาองค์กรละ 1 หน่วยงาน จะได้หน่วยงานทั้งหมด 6 หน่วยงาน กลุ่มตัวอย่างจะเป็นบุคคลที่สมรสแล้วหรือไม่ก็ได้ จำนวน 380 คน เพื่อใช้ในการทดสอบครั้งที่ 3

กลุ่มที่ 2 นำมาใช้ในการพิสูจน์ทฤษฎีความคล้ายคลึง และเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างด้วยวิธีเทคนิคกลุ่มรู้จักอยู่แล้ว (Known Group Technique) โดยเลือกคู่สมรสที่ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรสมาจำนวน 22 คู่ และคู่สมรสที่ไม่ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรสมา จำนวน 17 คู่ จากการสังเกตพฤติกรรมโดยบุคคลใกล้ชิดแบ่งเป็นคู่ที่ไม่หย่าร้าง จำนวน 11 คู่ จากคู่สามีและภรรยาที่ยังอยู่ด้วยกัน และคู่ที่หย่าร้าง จำนวน 6 คู่ จากสามีและภรรยาที่เห็นได้ชัดว่าแยกกันอยู่

ตาราง 1 รายชื่อองค์กรหน่วยงานจำนวนกลุ่มตัวอย่าง และครั้งที่ใช้ในการทดสอบ

องค์กร	หน่วยงาน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดสอบ		
		ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3
กระทรวงอุตสาหกรรม	กองวิเทศสัมพันธ์	28	-	-
	กองคลัง	-	43	-
	กองการเจ้าหน้าที่	-	-	52
องค์การเภสัชกรรม	กองการเงิน	39	-	-
	ฝ่ายบริหารงานบุคคล	-	55	-
	ฝ่ายตรวจสอบมาตรฐาน	-	-	48
ห้างสรรพสินค้าโรบินสัน อนุสาวรีย์ฯ	ฝ่ายขายสินค้า	26	-	-
	ฝ่ายบุคคล	-	32	-
	ฝ่ายซ่อมบำรุง	-	-	67
	กองการเจ้าหน้าที่	37	-	-
กระทรวงการคลัง	กองคอมพิวเตอร์	-	92	-
	กองคลัง	-	-	54
	กองควบคุมคุณภาพน้ำ	35	-	-
การประปานครหลวง (สามเสน)	กองบริการซ่อมบำรุง	-	86	-
	กองเครื่องวัดและการสื่อสาร	-	-	43
	ฝ่ายบัตรเครดิต	75	-	-
ธนาคารกสิกรไทย (สำนักพหลโยธิน)	ฝ่ายพัฒนาสินทรัพย์	-	109	-
	ฝ่ายธุรกิจต่างประเทศ	-	-	116
รวม		240	417	380

วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือวัดบุคลิกภาพผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรส
 ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามลำดับขั้น ดังแสดงในภาพประกอบดังนี้

ภาพประกอบ 2 แสดงลำดับขั้นการสร้างแบบทดสอบ

ในการสร้างเครื่องมือได้ดำเนินการตามลำดับขั้น โดยเริ่มต้นจากการกำหนดจุดมุ่งหมาย การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การสร้างข้อความและการวิเคราะห์ข้อความจนกระทั่งทำการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ และเกณฑ์ปกติ ดังมีรายละเอียดดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างเครื่องมือ

1.1 เพื่อสร้างเครื่องมือวัดบุคลิกภาพผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรส

1.2 เพื่อตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1.3 เพื่อหาเกณฑ์ปกติของบุคลิกภาพผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรส

1.4 เพื่อพิสูจน์ทฤษฎีความคล้ายคลึง (Homogamy Theory)

2. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ

3. สร้างข้อความวัดบุคลิกภาพผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรสตามแนวของ

แคทเทิล

3.1 ลักษณะของเครื่องมือที่สร้างขึ้น เป็นข้อความที่ถามถึงพฤติกรรมอารมณ์และความรู้สึก ให้ผู้ตอบเลือกตอบว่า “ใช่” “ไม่แน่ใจ” “ไม่ใช่” เพียงอย่างใดอย่างหนึ่ง

3.2 การให้คะแนนแต่ละข้อความมี น้ำหนักคะแนนเป็น 3,2 หรือ 1

3.3 สร้างข้อความให้ครอบคลุมนิยามปฏิบัติการของบุคลิกภาพด้านต่างๆ ทั้ง 16 ด้าน ตามแนวของแคทเทิล โดยจำนวนข้อความในแต่ละด้านมีด้านละ 12 ข้อ

3.4 นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและด้านวิธีการ จำนวน 5 ท่าน พิจารณาว่าข้อความในเครื่องมือที่สร้างขึ้นนั้น สามารถวัดได้ตรงตามนิยามปฏิบัติการที่กำหนดไว้หรือไม่ รวมทั้งภาษาที่ใช้เหมาะสมหรือไม่ควรแก้ไขหรือเพิ่มเติมข้อความใด รวมทั้งข้อเสนอแนะต่างๆ ด้วย

3.5 นำข้อความที่สร้างขึ้นมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมกับข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำแบบวัดที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญกลุ่มเดิมตรวจสอบอีกครั้ง โดยข้อความทั้งหมดจะต้องมีค่าความสอดคล้อง (I.O.C) >0.50 เพื่อความชัดเจนครอบคลุม และถูกต้องตรงกัน

4. ทดสอบครั้งที่ 1 กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 240 คน เพื่อหาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อความที่ได้จากข้อ 3 กับคุณภาพชีวิตสมรส โดยคัดเลือกข้อความที่มีความสัมพันธ์กันไว้

5. ทดสอบครั้งที่ 2 นำข้อความที่ได้จากข้อ 4 ไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 417 คน ทำการวิเคราะห์องค์ประกอบ เพื่อจัดกลุ่มของบุคลิกภาพ หาค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างจากนั้นนำข้อความที่ได้มาวิเคราะห์ใหม่ เพื่อหาค่าอำนาจจำแนก และหาค่าความเชื่อมั่น

6. ทดสอบครั้งที่ 3 นำข้อความที่ได้จากข้อ 5 ไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 380 คน เพื่อหาเกณฑ์ปกติ และหาค่าสถิติพื้นฐาน

7. สร้างเป็นแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรส

8. ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง โดยวิธีเทคนิคกลุ่มรู้จัด เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างบุคลิกภาพของคู่สมรสที่ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรส จำนวน 22 คู่ กับคู่สมรสที่ไม่ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรส จำนวน 17 คู่

9. พิสูจน์ทฤษฎีความคล้ายคลึง

9.1 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างบุคลิกภาพของคู่สมรสที่ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรส จำนวน 22 คู่

9.2 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างบุคลิกภาพของคู่สมรสที่ไม่ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรส ที่ไม่หย่าร้างกัน จำนวน 11 คู่

9.3 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างบุคลิกภาพของคู่สมรสที่ไม่ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรสที่หย่าร้างกัน จำนวน 6 คู่

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

1. แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพตามแนวของแคทเทล

แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพตามแนวของแคทเทลที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นประกอบด้วยองค์ประกอบของบุคลิกภาพทั้ง 16 ด้าน มีทั้งหมด 183 ข้อ โดยแบ่งออกเป็น 2 ชุด ชุดที่ 1 มีจำนวน 94 ข้อ และชุดที่ 2 มีจำนวน 89 ข้อ

ตัวอย่างแบบทดสอบและวิธีการตอบ

แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพฉบับนี้มี 94 ข้อ ให้ท่านอ่านแต่ละข้อความ แล้วให้ทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องว่างที่ตรงกับความต้องการของท่านให้มากที่สุด โดยแต่ละคำตอบมีความหมายดังนี้

ถ้าตอบว่า

ใช่ หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกและความต้องการของท่านมากที่สุด

ไม่แน่ใจ หมายถึง เมื่อท่านตัดสินใจไม่ได้ หรือไม่แน่ใจว่าข้อความนั้น
ตรงกับความรู้สึกหรือความต้องการของท่าน
ไม่ใช่ หมายถึง ข้อความนั้นไม่ตรงกับความรู้สึกและความต้องการ
ของท่านเลย

ข้อความ	ใช่	ไม่แน่ใจ	ไม่ใช่
1.ตัวอย่างแบบทดสอบบุคลิกภาพด้านการชอบสังคม (0) ฉันพักผอนอยู่กับบ้านในวันหยุด (00) ฉันชอบพบปะสังสรรค์กับคนอื่น ๆ ฯลฯ			
2.ตัวอย่างแบบทดสอบบุคลิกภาพด้านสติปัญญา (0) ฉันคิดอย่างรอบคอบในการทำงานทุกอย่าง (00) ฉันวางแผนในการทำงาน ฯลฯ			
3.ตัวอย่างแบบทดสอบบุคลิกภาพด้านความมั่นคงทางจิตใจ (0) ฉันทนไม่ได้ที่ได้รับความผิดหวัง (00)หากมีบางสิ่งผิดพลาดฉันจะยอมรับและหาทางแก้ไข ฯลฯ			
4.ตัวอย่างแบบทดสอบบุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเอง (0) ฉันชอบแสดงความสามารถต่อหน้าผู้อื่น (00) ฉันมักจะลังเลเมื่อต้องตัดสินใจ ฯลฯ			
5.ตัวอย่างแบบทดสอบบุคลิกภาพด้านความร่าเริง (0) ฉันมักทำให้ผู้อื่นสนุกสนาน (00) เพื่อน ๆ มักจะพูดว่าฉันเป็นคนน่าเบื่อ ฯลฯ			

ข้อความ	ใช่	ไม่แน่ใจ	ไม่ใช่
6.ตัวอย่างแบบทดสอบบุคลิกภาพด้านความรับผิดชอบ (0) ฉันมีใจจดจ่อกับงานที่ได้รับมอบหมายโดยไม่ละเลยให้งานนั้นล่าช้า (00) เมื่อได้รับมอบหมายงานชิ้นใดมา ฉันมักจะเบื่อง่อนทำงานเสร็จ ฯลฯ			
7.ตัวอย่างแบบทดสอบบุคลิกภาพด้านความกล้าเสี่ยง (0) ฉันชอบนำเงินไปเล่นหุ้น (00) ฉันชอบนำเงินไปฝากธนาคาร ฯลฯ			
8.ตัวอย่างแบบทดสอบบุคลิกภาพด้านจิตใจอ่อนไหว (0) ฉันต้องการความเห็นใจในเวลาที่มีความทุกข์ (00) ฉันรู้สึกเฉยๆ เมื่ออุปาทนธ์เรื่องเศร้า ฯลฯ			
9.ตัวอย่างแบบทดสอบบุคลิกภาพด้านความหวาดระแวง (0) ฉันรู้สึกว่าคนอื่นนินทาฉันลับหลัง (00) ฉันไว้วางใจเพื่อนร่วมงาน ฯลฯ			
10.ตัวอย่างแบบทดสอบบุคลิกภาพด้านอิสระเสรี (0) ฉันคิดว่ากฎเกณฑ์ทางสังคมเป็นสิ่งที่น่าเบื่อ (00) ฉันปฏิบัติตามกฎจารจรอย่างเคร่งครัด ฯลฯ			
11.ตัวอย่างแบบทดสอบบุคลิกภาพด้านความใจกว้าง (0) ฉันยอมรับฟังเหตุผลของผู้อื่น (00) ฉันจะได้ตอบทันทีที่ถูกวิจารณ์ ฯลฯ			

ข้อความ	ใช่	ไม่แน่ใจ	ไม่ใช่
12.ตัวอย่างแบบทดสอบบุคลิกภาพด้านความวิตกกังวล (0) ฉันมักจะกังวลโดยไม่ทราบสาเหตุ (00) ฉันมักรู้สึกว่ายังไม่ได้ปิดประตูบ้าน ทั้ง ๆ ที่ปิดแล้ว ฯลฯ			
13.ตัวอย่างแบบทดสอบบุคลิกภาพด้านความคิดสร้างสรรค์ (0) ฉันชอบทำสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ (00) ฉันมักทำตามแบบคนอื่นที่ได้รับคำชมเชย ฯลฯ			
14.ตัวอย่างแบบทดสอบบุคลิกภาพด้านการพึ่งตนเอง (0) ฉันสามารถดูแลตนเองได้ (00) ฉันต้องการผู้สนับสนุนอยู่เสมอ ฯลฯ			
15.ตัวอย่างแบบทดสอบบุคลิกภาพด้านความซื่อสัตย์ (0) ฉันพูดโกหกเพื่อเอาตัวรอด (00) ฉันพูดและทำในสิ่งที่ถูกต้อง ฯลฯ			
16.ตัวอย่างแบบทดสอบบุคลิกภาพด้านความ เกรี้ยว (0) ฉันมักจะอารมณ์เสียโดยไม่ทราบสาเหตุ (00) ฉันชอบฟังเพลงเวลารถติด			

๒. แบบทดสอบวัดคุณภาพชีวิตสมรส ซึ่งคัดแปลงมาจากแบบวัดคุณภาพชีวิตสมรสของบุญประครอง ภาณุรัตน์ โดยนำแบบทดสอบนี้ไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นข้าราชการและพนักงานที่ทำงานอยู่ในโรงพยาบาลรามาริบัติ จำนวน 100 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นใหม่ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แบบแอลฟาได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.9217

ตัวอย่างแบบทดสอบและวิธีการการตอบ

แบบทดสอบวัดคุณภาพชีวิตสมรส มี 36 ข้อ ขอให้ท่านอ่านข้อความแต่ละข้อ แล้วใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคำตอบที่ท่านคิดว่าข้อความนั้นๆ เป็นจริงสำหรับชีวิต

สมรสของท่านมากที่สุด ไม่ใช่ตามที่ท่านคิดว่าควรจะเป็น โดยแต่ละคำตอบมีความหมายดังนี้

เห็นด้วยมากที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นๆ เป็นจริงสำหรับชีวิตสมรสของท่านมากที่สุด

เห็นด้วย หมายถึง ข้อความนั้นๆ เป็นจริงสำหรับชีวิตสมรสของท่านค่อนข้างมาก

ไม่เห็นด้วย หมายถึง ข้อความนั้นๆ ไม่เป็นจริงสำหรับชีวิตสมรสของท่านค่อนข้างมาก

ไม่เห็นด้วยมากที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นๆ ไม่เป็นจริงสำหรับชีวิตสมรสของท่านมากที่สุด

ข้อความ	เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยมากที่สุด
1. เมื่อเกิดปัญหาขึ้น ท่านและคู่สมรสจะปรึกษากันและตกลงกันว่า จะแก้ไขอย่างไร				
2. ในกรณีที่มีความขัดแย้งกันท่านมักต้องยอมให้คู่สมรสของท่าน				
3. คู่สมรสของท่านเต็มใจที่จะร่วมมือปรับปรุงสัมพันธภาพระหว่างกัน				
4. การสมรสทำให้ชีวิตของท่านมีความหมายมากขึ้น				
5. การสมรสทำให้ท่านได้รับการยอมรับในสังคม				
ฯลฯ				

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลมาทำการวิเคราะห์ ผู้วิจัยดำเนินงานเป็น ขั้นตอนดังนี้

1. ติดต่อขออนุญาตจากหัวหน้าหน่วยงานของกระทรวงอุตสาหกรรม องค์การเภสัชกรรม ห้างสรรพสินค้าโรบินสัน (อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ) กระทรวงการคลัง การประปานครหลวง (สาขาสามแสน) ธนาคารกสิกรไทย (สำนักพหลโยธิน)
2. เตรียมเครื่องมือที่ใช้ในการทดสอบให้เพียงพอกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดสอบแต่ละครั้ง
3. นำเครื่องมือที่ผ่านการตรวจสอบแก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญแล้วไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 240 คน เพื่อหาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพตามแนวของแคทเทิลกับคุณภาพชีวิตสมรส
4. นำเครื่องมือที่ได้จากข้อ 3. ไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 417 คน เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบ ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง หาค่าอำนาจจำแนก และหาค่าความเชื่อมั่น
5. นำเครื่องมือที่ได้จากข้อ 4 ไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 380 คน เพื่อหาเกณฑ์ปกติและหาค่าสถิติพื้นฐาน
6. นำเครื่องมือวัดบุคลิกภาพผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรสไปทดสอบกับคู่สมรสที่ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรส จำนวน 22 คู่ และคู่สมรสที่ไม่ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรส จำนวน 17 คู่ โดยแบ่งเป็นคู่สมรสที่ไม่หย่าร้าง จำนวน 11 คู่ และคู่สมรสที่หย่าร้างจำนวน 6 คู่ เพื่อหาค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างและพิสูจน์ทฤษฎีความคล้ายคลึง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. สถิติพื้นฐาน $\bar{X}$, S^2 , S
2. หาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือในแต่ละองค์ประกอบและรวมทุกองค์ประกอบ โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient Alpha) (อนันต์ ศรีโสภณ. 2520:174)

$$rtt = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum Si^2}{St^2} \right]$$

เมื่อ r_u คือ ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบในแต่ละองค์ประกอบ

n คือ จำนวนข้อของแบบทดสอบในแต่ละองค์ประกอบ

S_i^2 คือ ความแปรปรวนของข้อสอบรายข้อ

S_t^2 คือ ความแปรปรวนของแบบทดสอบทั้งฉบับ

$\sum S_i^2$ คือ ผลรวมของค่าความแปรปรวนรายข้อ

3. หาคะแนนเกณฑ์ปกติ (Norms) โดยหาคะแนนที่ปกติแบบยึดพื้นที่ใต้โค้งเป็นหลัก (Area Transformation) จากการหาตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ (Percentile Rank) แล้วนำค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ได้ไปเปิดตารางสำหรับเปลี่ยนเป็นคะแนนที่ปกติ (Normalized T-score) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2522:148-153)

หาตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ จากสูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2522:87)

$$PR = \frac{(cf + \frac{1}{2}f)}{N} \times 100$$

เมื่อ PR คือ ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์

f คือ ความถี่ของแต่ละช่วงคะแนน

cf คือ ความถี่สะสม

N คือ ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

4. วิเคราะห์ข้อคำถาม เป็นรายข้อ (Item Analysis) เพื่อหาค่าอำนาจจำแนก โดยใช้ t-test แบบเทคนิค 25 เปอร์เซนต์ของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ (วิเชียร เกตุสิงห์. 2524:137-139)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2 + S_L^2}{n}}}$$

เมื่อ t แทนค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ

$\bar{X}_H$ คือ คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ได้คะแนนสูง

- X_L คือ คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ได้คะแนนต่ำ
 S_H^2 คือ ความแปรปรวนของกลุ่มได้คะแนนสูง
 S_L^2 คือ ความแปรปรวนของกลุ่มได้คะแนนต่ำ
 n คือ จำนวนผู้ตอบแบบทดสอบในแต่ละกลุ่ม

5. ความเที่ยงตรง (Validity)

5.1 ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างนิยามปฏิบัติการตามแนวของแคทเทิลกับข้อความที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น (I.O.C) โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน

$$I.O.C = \frac{\text{ผลรวมของคะแนนของข้อความแต่ละข้อของแบบทดสอบ}}{\text{จำนวนผู้เชี่ยวชาญ}}$$

5.2 ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) โดยวิธี Internal Consistency โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536:70)

$$r_{xy} = \frac{N \sum xy - (\sum x)(\sum y)}{\sqrt{[N \sum x^2 - (\sum x)^2][N \sum y^2 - (\sum y)^2]}}$$

เมื่อ N คือ จำนวนคน

r_{xy} คือ ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างแบบทดสอบวัดคุณลักษณะตามแนว
 ของแคทเทิลกับแบบทดสอบวัดคุณภาพชีวิตสมรส

$\sum xy$ คือ ผลบวกของผลคูณของคะแนน x กับคะแนน y ทุกคู่

$\sum x$ คือ ผลบวกของคะแนน x

$\sum y$ คือ ผลบวกของคะแนน y

$\sum x^2$ คือ ผลบวกของคะแนน x แต่ละตัวยกกำลังสอง

$\sum y^2$ คือ ผลบวกของคะแนน y แต่ละตัวยกกำลังสอง

5.3 ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) โดยใช้วิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) (พจน์ สะเพียรชัย. 2512:20-21)

5.4 ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง ด้วยเทคนิคกลุ่มที่รู้จักอยู่แล้ว
(Known group Techinque) ในการเปรียบเทียบใช้ t-test (สุรนันท์ สถโกสุม. 2524:289)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ t แทน Distribution ของ t

$\bar{S}_H^2, \bar{S}_L^2$ คือ ความแปรปรวนของกลุ่มที่ 1 และกลุ่ม 2 ตามลำดับ

$\bar{X}_1, \bar{X}_2$ คือ ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

n_1, n_2 คือ ขนาดของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

สถิติที่ใช้ในการพิสูจน์ทฤษฎีความคล้ายคลึง

1. ทดสอบนัยสำคัญของคู่สามี-ภรรยา ที่ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรสและคู่สามี-ภรรยาที่ไม่ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรสที่ไม่หย่าร้างกันโดยใช้ t-test เป็นค่าสถิติในการทดสอบ

2. ทดสอบนัยสำคัญของคู่สามีภรรยาที่ไม่ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรสที่หย่าร้างกัน โดยใช้สถิติ แมน วิทนี ยู (Man Whitney U-test) (Robert B.Mc Call, 1970.)

$$U_{obs} = n_A n_B + n_A (n_A + 1) - T_A$$

2

เมื่อ U_{obs} คือ นัยสำคัญของกลุ่มผู้ชายและกลุ่มผู้หญิงที่หย่าร้างกัน

n_A คือ จำนวนกลุ่มผู้หญิงที่หย่าร้าง

n_B คือ จำนวนกลุ่มผู้ชายที่ถูกหย่าร้าง

T_A คือ ผลรวมของอันดับของกลุ่มที่มีค่าน้อยกว่าในที่นี้คือกลุ่มผู้หญิง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
n	แทน	จำนวนข้อของแบบทดสอบแต่ละองค์ประกอบ
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
X	แทน	แบบทดสอบวัดคุณลักษณะตามแนวของแคทเทิล
Y	แทน	แบบทดสอบวัดคุณภาพชีวิตสมรส
r_{xy}	แทน	ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนเป็นรายชื่อของแบบทดสอบวัดคุณลักษณะตามแนวของแคทเทิลกับคะแนนรวมของแบบทดสอบวัดคุณภาพชีวิตสมรส
r_u	แทน	สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
t	แทน	ค่าสถิติที่พิจารณาใน t-distribution
T	แทน	คะแนนที่ปกติ Normalized T-score ในเกณฑ์ปกติ (Norm)
PC	แทน	การสกัดองค์ประกอบด้วยวิธีเทคนิคแกนสำคัญ
U	แทน	ค่าสถิติที่พิจารณาใน Man-Whitney U test
LO.C.	แทน	ความสอดคล้องระหว่างนิยามตามแนวของแคทเทิลกับข้อความของแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นตอน ๆ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างนิยามปฏิบัติการตามแนวของแคทเทิลกับข้อความของแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ตอนที่ 2 การทดสอบครั้งที่ 1 เพื่อหาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนเป็นรายชื่อของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพตามแนวของแคทเทิลกับคะแนนรวมของแบบทดสอบวัดคุณภาพชีวิตสมรส

ตอนที่ 3 การทดสอบครั้งที่ 2

3.1 วิเคราะห์องค์ประกอบบุคลิกภาพผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรส และเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของข้อความแต่ละข้อในแต่ละองค์ประกอบ

3.2 หาค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบในแต่ละองค์ประกอบและรวมทุกองค์ประกอบ

ตอนที่ 4 การทดสอบครั้งที่ 3 เพื่อหาเกณฑ์ปกติของแบบทดสอบและค่าสถิติพื้นฐาน

ตอนที่ 5 การทดสอบครั้งที่ 4 เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างโดยใช้วิธีการเทคนิคกลุ่มรู้จักอยู่แล้ว (Known Group Technique) และพิสูจน์ทฤษฎีความคล้ายคลึง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างนิยามปฏิบัติการตามแนวของแคทเทิลกับข้อความของแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นซึ่งประกอบไปด้วยองค์ประกอบบุคลิกภาพ ตามแนวของแคทเทิล ซึ่งมีทั้งหมด 16 ด้าน ด้านละ 12 ข้อ ทั้งหมด 192 ข้อ ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและด้านวิธีการ จำนวน 5 ท่าน พิจารณาว่าข้อความของแบบทดสอบที่สร้างขึ้นนั้น สามารถวัดได้ตรงตามนิยามปฏิบัติการที่กำหนดไว้หรือไม่ ดังปรากฏในตาราง 2

ตาราง 2 ผลการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างนิยามปฏิบัติการตามแนวของแคทเทิลกับ
ข้อความของแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

องค์ประกอบ	ข้อ	I.O.C	ข้อที่เลือกไว้	ข้อที่คัดออก
1. ขอบออกสังคม	1-12	0.80-1.00	1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12	-
2. สติปัญญา	1-12	0.60-1.00	1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,12	11
3. จิตใจมั่นคง	1-12	0.80-1.00	2,3,4,5,6,7,8,9,10,11	1,12
4. อ่อนน้อมถ่อมตน	1-12	0.60-1.00	1,2,4,5,6,7,8,9,10,11,12	3
5. อารมณ์ขัน	1-12	0.80-1.00	1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12	-
6. ความรับผิดชอบ	1-12	1.00	1,2,3,4,6,7,8,9,10,11,12	5
7. ความรอบคอบ	1-12	0.60-1.00	1,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12	2
8. ความเชื่อมั่นในตนเอง	1-12	1.00	1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12	-
9. ยอมรับผู้อื่น	1-12	0.80-1.00	1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12	-
10. นักปฏิบัติ	1-12	1.00	1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,12	11
11. เปิดเผย	1-12	0.80-1.00	1,2,3,4,5,6,7,8,9,11,12	10
12. จิตใจสงบ	1-12	0.80-1.00	1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12	-
13. ใจกว้าง	1-12	0.80-1.00	1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12	-
14. พึ่งตนเอง	1-12	0.80-1.00	1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12	-
15. ระเบียบวินัย	1-12	0.80-1.00	1,2,3,4,5,6,7,9,10,11,12	8
16. อารมณ์ผ่อนคลาย	1-12	0.80-1.00	1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12	-
รวม 16 ด้าน	192 ข้อ	0.60-1.00	183 ข้อ	9 ข้อ

จากตาราง 2 หลังจากนำข้อความที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นทั้งหมด 192 ข้อ ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ผลปรากฏว่ามีค่า I.O.C อยู่ระหว่าง 0.40-1.00 ดังรายละเอียดปรากฏในตาราง 1 ภาคผนวก ก. ผู้วิจัยได้คัดเลือกข้อความที่มีค่า I.O.C > 0.50 โดยมีข้อความที่คัดออก 9 ข้อ และมีข้อความที่คัดเลือกไว้ทั้งหมด 183 ข้อ มีค่า I.O.C อยู่ระหว่าง 0.60-1.00 เพื่อใช้ในการทดสอบครั้งที่ 1

ตอนที่ 2 การทดสอบครั้งที่ 1 หาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนเป็นรายชื่อของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพตามแนวของแคทเทิลกับคะแนนรวมของแบบทดสอบวัดคุณภาพชีวิตสมรส

ผู้วิจัยได้แบ่งแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพตามแนวของแคทเทิลออกเป็น 2 ฉบับ ฉบับที่ 1 จำนวน 94 ข้อ ฉบับที่ 2 จำนวน 89 ข้อ ไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม โดยกลุ่มที่ 1 ซึ่งมีจำนวน 108 คน สอบแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพตามแนวของแคทเทิลฉบับที่ 1 กับแบบทดสอบวัดคุณภาพชีวิตสมรส จำนวน 36 ข้อ ส่วนกลุ่มที่ 2 ซึ่งมีจำนวน 132 คน สอบแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพตามแนวของแคทเทิลฉบับที่ 2 กับแบบทดสอบวัดคุณภาพชีวิตสมรสจำนวน 36 ข้อ แล้วนำไปหาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนเป็นรายชื่อของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพตามแนวของแคทเทิลกับคะแนนรวมของแบบทดสอบวัดคุณภาพชีวิตสมรส โดยทำเช่นเดียวกันทั้ง 2 กลุ่ม ดังปรากฏในตาราง 3

ตาราง 3 ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนเป็นรายชื่อของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพตามแนว
ของเกณฑ์เทียบกับคะแนนรวมของแบบทดสอบวัดคุณภาพชีวิตสมรส

องค์ประกอบ	r_{xy}	ข้อที่เลือกไว้	ข้อที่คัดออก
1. ชอบออกสังคม	0.21-0.43	9,10	1,2,3,4,5,6,7,8,11,12
2. สติปัญญา	0.20-0.43	1,3,6,8	2,4,5,7,9,10,12
3. จิตใจมั่นคง	0.26	2	3,4,5,6,7,8,9,10,11
4. อ่อนน้อมถ่อมตน	0.23-0.39	4,5,6,7,8,10,11	1,2,9,12
5. อารมณ์ขัน	-	-	1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12
6. ความรับผิดชอบ	0.20-0.30	2,4,6,9,11,12	1,3,7,8,10
7. ความรอบคอบ	-	-	1,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12
8. เชื่อมั่นในตนเอง	0.20-0.43	6,9,11,12	1,2,3,4,5,7,8,10
9. ขอบรับผู้อื่น	0.20-0.44	1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12	-
10. นักปฏิบัติ	-	-	1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,12
11. เปิดเผย	0.31	4	1,2,3,5,6,7,8,9,11,12
12. จิตใจสงบ	0.21-0.32	1,6,10	2,3,4,5,7,8,9,11,12
13. ใจกว้าง	0.20-0.32	1,2,3,6,8,9,10,11,12	4,5,7
14. พึ่งตนเอง	0.25-0.40	3,4,5,11,12	1,2,3,4,5,6,7,9
15. ระเบียบวินัย	0.21-0.33	10,11,12	1,2,6,7,8,9,10
16. อารมณ์ผ่อนคลาย	0.24-0.29	3,4,6,11	1,2,5,7,8,9,10,12
รวม 16 ด้าน	0.20-0.44	61 ข้อ	122 ข้อ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 3 พบว่า ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนเป็นรายชื่อของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพกับคะแนนรวมของแบบทดสอบวัดคุณภาพชีวิตสมรส มีค่าอยู่ระหว่าง -0.16-0.44 ดังรายละเอียดปรากฏในตาราง 2 ภาคผนวก ก. ผู้วิจัย ได้คัดเลือก ข้อความที่มีค่าสหสัมพันธ์ >0.20 ขึ้นไป โดยมีข้อความที่คัดออก 122 ข้อ และมีข้อความที่คัดเลือกไว้ทั้งหมด 61 ข้อ มีค่า r_{xy} อยู่ระหว่าง 0.20-0.44

ตอนที่ 3 การทดสอบครั้งที่ 2

3.1 วิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรสและเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของข้อความแต่ละข้อในแต่ละองค์ประกอบ

ผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบที่ได้จากการทดสอบครั้งที่ 1 จำนวน 61 ข้อ ไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 417 คน การทดสอบครั้งนี้ได้คำนวณค่า ไคเกน ค่าร้อยละ ความแปรปรวน ร้อยละของความแปรปรวนสะสม รายละเอียดปรากฏในตาราง 3 ภาคผนวก ก. ผู้วิจัยได้เลือกค่าไคเกน ตั้งแต่ 2 ขึ้นไป มี 4 ค่า คือ มีค่าตั้งแต่ 2.09660-7.40678 และค่าความแปรปรวนสะสมทั้ง 4 องค์ประกอบเท่ากับร้อยละ 24.8 ของความแปรปรวนทั้งหมด จากนั้นผู้วิจัยได้ทำการหมุนแกนแบบอโรโคโนลด้วยวิธีอีคโลแมกซ์ รายละเอียดปรากฏในตาราง 4 ภาคผนวก ก. แล้วพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบ โดยพิจารณาเลือกน้ำหนัก องค์ประกอบที่มีค่าตั้งแต่ .30 ขึ้นไป โดยเลือกทีละแถว (รายตัวแปร) ก่อน จากนั้นพิจารณารายคอลัมน์ (องค์ประกอบ) ตัวแปรใดอยู่บนองค์ประกอบหลายองค์ประกอบ จะเลือกน้ำหนักสูงสุดบนองค์ประกอบนั้น โดยสามารถจัดองค์ประกอบได้ทั้งหมด 4 องค์ประกอบ ประกอบด้วย ชื่อองค์ประกอบ และน้ำหนักองค์ประกอบ ดังตาราง 4

ตาราง 4 ชื่อองค์ประกอบและน้ำหนักองค์ประกอบของข้อความเป็นรายข้อในแบบทดสอบ
คุณลักษณะผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรส

ชื่อองค์ประกอบ	ข้อที่	ข้อความ	น้ำหนักองค์ประกอบ
1. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	7.	ฉันคิดว่าคนส่วนใหญ่มักโกหกเพื่อเอาตัวรอด	.38
	15.	ฉันรู้สึกรำคาญเมื่อมีคนมาระบายความทุกข์ให้ฟัง	.35
	26.	ฉันไม่เห็นประโยชน์ในการทำ สิ่งต่าง ๆ ให้กับผู้อื่น ถ้าพวกเขาไม่สามารถทำประโยชน์แก่ฉันได้ในภายหลัง	.31
	28.	ฉันช่วยเหลือบุคคลอื่นที่ประสบความ ทุกข์ยากเท่าที่มีโอกาสและความ สามารถจะช่วยให้	.42

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อองค์ประกอบ	ข้อที่	ข้อความ	น้ำหนักองค์ประกอบ
	31.	ฉันมักจะเป็นที่พึ่งพาของผู้อื่นเมื่อพวกเขาต้องเผชิญกับปัญหา	.38
	32.	เมื่อผู้อื่นมีความทุกข์ฉันก็พลอยมีความทุกข์กับเขาด้วย	.50
	34.	เมื่อมีคนได้รับความเดือดร้อนฉันคิดว่าไม่ควรเข้าไปยุ่งเกี่ยวเพราะเราอาจจะเดือดร้อนไปด้วย	.46
	35.	ฉันมีความสุขที่ได้ทำอะไรเล็ก ๆ น้อย ๆ ให้แก่ผู้อื่น	.33
	37.	ฉันคิดว่าคนส่วนใหญ่ปฏิบัติต่อฉันเหมือนกันทั้งต่อหน้าและลับหลัง	.46
	39.	ฉันมักคิดว่าผู้อื่นนินทาฉันลับหลัง	.43
	42.	ฉันช่วยปลอบใจและให้กำลังใจ เวลาที่มีคนมาระบายความทุกข์ให้ฟัง	.44
	44.	ฉันไม่คิดที่สนใจปัญหาของผู้อื่นหรือ แม้แต่คนใกล้ชิด เพราะลำพังปัญหาของตัวเองก็มากพออยู่แล้ว	.45
	47.	โดยธรรมชาติแล้วคนเราเป็นมิตรและเอื้ออารีต่อผู้อื่น	.43
	51.	ฉันมักจะมีความขัดแย้งกับผู้อื่นหรือแม้แต่คนที่ฉันรัก	.57
	54.	สัมพันธภาพระหว่างฉันกับคนรอบข้างเป็นไปด้วยดี	.45
	59.	ฉันกังวลว่าผู้อื่นจะคิดอย่างไรเกี่ยวกับตัวฉัน	.51
	61.	ความคิดเห็นที่ผู้อื่นมีต่อตัวฉันไม่ทำให้นฉันรู้สึกขุ่นใจแต่อย่างใด	.61

ตาราง 4 (ต่อ)

ชื่อองค์ประกอบ	ข้อที่	ข้อความ	น้ำหนักองค์ประกอบ
2. ความ ประนีประนอม	6.	เวลาที่ฉันกำลังโกรธใครก็ตาม ฉันจะ หลีกเลี่ยงการเผชิญหน้ากับเขา	.37
	8.	ฉันเถียงเป็นคนสุดท้ายก่อนที่จะเงียบ กันไป	.41
	20.	ฉันเป็นคนตัดสินใจว่าผู้อื่นควรทำ อย่างไรและทุกคนต้องทำตามโดยไม่มี ข้อโต้แย้ง	.40
	23.	ฉันทำตามความคิดของตนเองโดยไม่ ฟังเสียงคัดค้าน	.38
	24.	เมื่อมีความขัดแย้งหรือทะเลาะเบาะ แว้งกันฉันจะพยายามให้มีการ ประนีประนอม	.31
	30.	ในการโต้เถียงฉันจะเป็นคนที่เฉียบ ขาดไม่ประนีประนอม	.34
	33.	ฉันชอบเถียงแบบหัวชนฝาหรือไม่ก็ กำปั้นทุบดิน	.56
	41.	ในกรณีที่มีความคิดเห็นไม่ตรงกันฉัน จะเอาใจเราไปใส่ใจเขาและพยายามเข้าใจ ความคิดเห็นของผู้อื่น	.42
	43.	ฉันยินดีที่จะรับฟังคำวิจารณ์ที่เกี่ยวกับ ตัวเองและถ้าเป็นจริงฉันก็จะพยายาม ปรับปรุงตัวเองเสียใหม่	.40
	49.	เมื่อมีผู้แสดงความคิดเห็นที่ขัดแย้งกับ ความรู้สึกลึกซึ้ง ความคิดเชื่อของฉัน ฉัน จะอดทนรับฟังความคิดเห็นเหล่านั้น ได้จนจบ	.30

ตาราง 4 (ต่อ)

ชื่อองค์ประกอบ	ข้อที่	ข้อความ	น้ำหนักองค์ประกอบ
	50.	เมื่อมีผู้อื่นกระทำให้นฉันเสียหาย แต่ถ้าฉันรู้ว่าเขาไม่ได้ตั้งใจ ฉันก็ยินดีให้อภัยแก่เขาด้วยความจริงใจ	.43
	52.	เป็นการยากที่ฉันจะให้ภัยคนที่เคยทำให้ฉันไม่พอใจ	.41
	53.	ฉันชอบแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและพร้อมที่จะรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	.37
	55.	ฉันพิจารณาสำรวจตรวจตราและใช้ความคิดของผู้อื่นเท่า ๆ กับความคิดของตัวเอง	.40
	56.	ฉันไม่ชอบทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น เพราะทำใจให้ยอมรับความคิดเห็นของเขาไม่ได้	.39
	57.	ฉันเชื่อว่าความคิดเห็นของฉันถูกต้องเสมอ	.34
	58.	ฉันทำอะไรตามความพอใจโดยไม่สนใจว่าผู้อื่นจะคิดอย่างไร	.46
	60.	เวลาที่โกรธกับใครฉันจะรอให้อารมณ์เย็นลงก่อนที่จะพูดกับเขาในเรื่องที่เกิดขึ้น	.33
	4.	ฉันวางแผนชีวิตให้ดีเพื่อชีวิตจะได้ดำเนินไปอย่างราบรื่น	.36
	9.	เมื่อมีอุปสรรคหรือข้อยุ่งยากเกิดขึ้นฉันจะพยายามแก้ไขจนกว่าจะสำเร็จ	.50
3. ความรับผิดชอบ	10.	ฉันปล่อยชีวิตไปตามยถากรรมเพราะว่าอะไรจะเกิดก็ต้องเกิด	.50

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อองค์ประกอบ	ข้อที่	ข้อความ	น้ำหนักองค์ประกอบ
4. การพึ่งตนเอง	12.	ฉันยอมเพื่ออย่างง่ายดายเมื่อพบปัญหาที่ยากแก่การแก้ไข	.54
	21.	ฉันเก็บออมเงินไว้สำหรับสภาพหน้า	.46
	22.	เมื่อทำผิดฉันจะยอมรับผิดโดยไม่พยายามหลีกเลี่ยงหรือโทษผู้อื่น	.43
	27.	ฉันเก็บเงินสำรองในบัญชีเพื่อใช้ในยามฉุกเฉิน	.46
	29.	ฉันใช้ชีวิตสนุกสนานเท่าที่ควรไปเรื่อย ๆ ไม่อยากคิดเรื่องอนาคตให้หนักสมอง	.31
	46.	เมื่อฉันถูกจับได้ว่าทำผิดฉันจะปฏิเสธไว้ก่อนแล้วค่อยคิดหาวิธีแก้ไขทีหลัง	.32
	3.	ฉันชอบทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตัวเองมากกว่าพึ่งผู้อื่น	.43
	5.	ฉันกล้าตัดสินใจที่จะกระทำการต่าง ๆ อย่างมีเหตุผล	.47
	14.	ฉันตัดสินใจปัญหาด้วยตัวเองก่อนที่จะปรึกษาผู้อื่น	.39
	19.	ฉันเชื่อว่าตนเองมีความสามารถในการปฏิบัติภารกิจต่าง ๆ ให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี	.38
	25.	ฉันสามารถจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นที่เกิดขึ้นในชีวิตได้อย่างง่ายดาย	.48
	36.	ฉันชอบให้ผู้อื่นตัดสินใจให้และบอกว่าคุณควรทำอย่างไร	.31

ตาราง 4 (ต่อ)

ชื่อองค์ประกอบ	ข้อที่	ข้อความ	น้ำหนักองค์ประกอบ
	40.	ฉันต้องพึ่งผู้อื่นในการจัดการปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิต	.57
	45.	เวลาที่ฉันทำอะไรฉันมักจะขอความช่วยเหลือจากคนรอบข้าง	.61

จากตาราง 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า ข้อความทั้งหมด 61 ข้อจากการทดสอบ ครั้งที่ 1 เมื่อนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบพบว่า มีข้อความที่มีน้ำหนักองค์ประกอบ < 0.30 และถูกคัดออกจำนวน 9 ข้อ และข้อความที่สามารถวัดบุคลิกภาพผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรสมีทั้งหมด 52 ข้อ ประกอบด้วยบุคลิกภาพที่สำคัญ 4 องค์ประกอบดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ หมายถึง บุคคลที่เข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น มีน้ำใจ ช่วยเหลือผู้อื่นเมื่อเขาประสบความสำเร็จทุกซีก มุ่งคนในแง่ดี มีสุขภาพจิตดี และมีสัมพันธภาพที่ดีกับคนรอบข้าง ประกอบด้วย ข้อวัด 17 ข้อ คือ 7, 15, 26, 28, 31, 32, 34, 35, 37, 39, 42, 44, 47, 51, 54, 59, 61 มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .31-.61 และค่าไอเกนเท่ากับ 7.40

องค์ประกอบที่ 2 ความประนีประนอม หมายถึง บุคคลที่หลีกเลี่ยงการขัดแย้งกับผู้อื่นพร้อมที่จะรับฟังความคิดเห็นของบุคคลอื่นที่แตกต่างจากตน อีกทั้งให้อภัยในความผิดพลาดที่ไม่ได้เป็นไปโดยเจตนาของผู้อื่น ประกอบด้วย ข้อวัด 18 ข้อ คือ 6, 8, 20, 23, 24, 30, 33, 41, 43, 49, 50, 52, 53, 55, 56, 57, 58, 60 มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .30-.56 และค่าไอเกนเท่ากับ 3.38

องค์ประกอบที่ 3 ความรับผิดชอบ หมายถึง บุคคลที่วางแผนในการใช้ชีวิต รู้จักเก็บออมเงินไว้เพื่ออนาคต มีความบากบั่น ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคและปัญหา ขอมรับในสิ่งที่ตนเองกระทำลงไปทั้งในด้านที่เป็นผลดีและผลเสีย ประกอบด้วยข้อวัด 9 ข้อ คือ 4, 9, 10, 12, 31, 22, 27, 29, 46 มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .31-.54 และค่าไอเกนเท่ากับ 2.23

องค์ประกอบที่ 4 การพึ่งตนเอง หมายถึง บุคคลที่สามารถดูแลตนเองได้ กระทำสิ่งใดๆ ได้ด้วยตนเอง สามารถจะจัดการกับปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดี มีความมั่นใจในการกระทำสิ่งต่างๆ อย่างมีเหตุผล ประกอบด้วยข้อวัด 8 ข้อ คือ 3,

5, 14, 19, 25, 36, 40, 45 มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .31-.61 และค่าไอเกนเท่ากับ 2.09

3.2 ผลการคำนวณค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบในแต่ละองค์ประกอบและรวมทุกองค์ประกอบ

ผู้วิจัยได้นำข้อความที่สามารถวัดบุคลิกภาพผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรส ซึ่งมีทั้งหมด 52 ข้อ ที่ได้จากการวิเคราะห์องค์ประกอบในข้อ 3.1 ไปทำการวิเคราะห์ใหม่เพื่อหาค่าอำนาจจำแนก โดยใช้เทคนิค 25 เปอร์เซนต์ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ซึ่งมีกลุ่มสูง 125 คน และกลุ่มต่ำ 111 คน แล้วใช้ t-test เป็นค่าสถิติ และคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แบบแอลฟา ดังแสดงในตาราง 5

ตาราง 5 ค่าอำนาจจำแนกของข้อความแต่ละข้อ โดยใช้ t-test และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบในแต่ละองค์ประกอบ และรวมทุกองค์ประกอบของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรส

องค์ประกอบ	t	r_{tt}
1. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	3.92-10.83	0.8101
2. ความประนีประนอม	2.80-8.27	0.6872
3. ความรับผิดชอบ	2.75-10.27	0.6394
4. การพึ่งตนเอง	3.69-6.69	0.5977
รวม	2.75-10.83	0.8589

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 5 พบว่าค่าอำนาจจำแนก t เป็นรายข้ออยู่ระหว่าง 2.75-10.83 และสามารถจำแนกได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกข้อ โดยองค์ประกอบที่ 1 ด้าน ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีค่า t อยู่ระหว่าง 3.92-10.83 องค์ประกอบที่ 2 ด้านความประนีประนอม มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.80-8.27 องค์ประกอบที่ 3 ด้านความรับผิดชอบมีค่า t อยู่ระหว่าง 2.75-10.27 และองค์ประกอบที่ 4 ด้านการพึ่งตนเองมีค่า t อยู่ระหว่าง 3.69-6.69 ดังรายละเอียดปรากฏในตาราง 5 ภาคผนวก ก.

ข้อความในแต่ละองค์ประกอบมีค่าความเชื่อมั่นอยู่ระหว่าง 0.5977-0.8101 องค์ประกอบที่มีความเชื่อมั่นสูงสุดคือ องค์ประกอบด้านความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ส่วนองค์ประกอบ

ที่มีค่าความเชื่อมั่นต่ำสุดคือ องค์ประกอบด้านการพึ่งตนเอง ส่วนค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับมีค่าสูงพอประมาณคือ มีค่า .8589

ตอนที่ 4 การทดสอบครั้งที่ 3 เพื่อหาเกณฑ์ปกติของแบบทดสอบและค่าสถิติพื้นฐานผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรส จำนวน 52 ข้อ ไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 380 คน และได้คะแนนจากแบบทดสอบทั้ง 4 องค์ประกอบ และรวมทั้งฉบับที่ได้จากการทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างมาสร้างเกณฑ์ปกติ (Norms) ในรูปของคะแนนมาตรฐานที่ปกติ (Normalized T-score) โดยนำค่าคะแนนดิบและคะแนนที่-ปกติที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลมาสร้างกราฟ และปรับเส้นกราฟดังปรากฏในภาคผนวก ข. จากนั้น ผู้วิจัยได้อ่านค่าคะแนนดิบและคะแนนที่-ปกติจากกราฟที่ปรับแล้วดังแสดงในตาราง 6-10 และหาค่าสถิติพื้นฐานของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรสดังตาราง 11 ดังนี้

ตาราง 6 เกณฑ์ปกติขององค์ประกอบด้านความเอื้อเพื่อเผื่อแผ่ในรูปของคะแนนมาตรฐานที่-ปกติ

คะแนนดิบ	คะแนนที่-ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที่-ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที่-ปกติ
51	92	38	61	25	29
50	91	37	59	24	27
49	89	36	56	23	25
48	87	35	54	22	22
47	83	34	54	21	19
46	81	33	49	20	17
45	79	32	46	19	15
44	76	31	44	18	12
43	73	30	42	17	9
42	70	29	39	16	7
41	68	28	36	15	5
40	66	27	33	14	2
39	64	26	31	13	0

จากตาราง 6 พบว่าองค์ประกอบด้านความเอื้อเพื่อเชื้อแม่ มีช่วงคะแนนที่-ปกติอยู่
ระหว่าง 0-92 คะแนน

ตาราง 7 เกณฑ์ปกติขององค์ประกอบด้านความประนีประนอมในรูปของคะแนนมาตรฐาน
ที่-ปกติ

คะแนนดิบ	คะแนนที่-ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที่-ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที่-ปกติ
		43	59	31	29
54	87	42	56	30	26
53	85	41	54	29	23
52	82	40	52	28	21
51	80	39	49	27	18
50	77	38	46	26	16
49	74	37	44	25	13
48	72	36	41	24	10
47	69	35	39	23	8
46	66	34	36	22	6
45	60	33	34	21	3
44	62	32	31	20	0

จากตาราง 7 พบว่าองค์ประกอบด้านความประนีประนอม มีช่วงคะแนนที่-ปกติ
อยู่ระหว่าง 0-87 คะแนน

ตาราง 8 เกณฑ์ปกติขององค์ประกอบด้านความรับผิดชอบ ในรูปของคะแนนมาตรฐาน
ที่-ปกติ

คะแนนดิบ	คะแนนที่-ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที่-ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที่-ปกติ
		21	59	13	27
		20	55	12	23
27	83	19	51	11	18
26	79	18	47	10	14
25	75	17	43	9	10
24	71	16	39	8	6
23	67	15	36	7	3
22	63	14	31	6	0

จากตาราง 8 พบว่าองค์ประกอบด้านความรับผิดชอบมีช่วงคะแนนที่-ปกติอยู่
ระหว่าง 0-83 คะแนน

ตาราง 9 เกณฑ์ปกติขององค์ประกอบด้านการพึ่งตนเองในรูปของคะแนนมาตรฐานที่-ปกติ

คะแนนดิบ	คะแนนที่-ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที่-ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที่-ปกติ
24	72	18	48	12	20
23	68	17	43	11	16
22	64	16	38	10	12
21	60	15	33	9	8
20	56	14	28	8	4
19	52	13	24	7	0

จากตาราง 9 พบว่าองค์ประกอบด้านการพึ่งตนเองมีช่วงคะแนนที่-ปกติอยู่ระหว่าง
0-72 คะแนน

ตาราง 10 เกณฑ์ปกติของคะแนนรวมของแบบทดสอบทั้งฉบับในรูปของคะแนนมาตรฐาน
ที-ปกติ

คะแนนดิบ	คะแนนที-ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที-ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที-ปกติ
		127	72	97	35
		126	71	96	34
		125	70	95	33
		124	68	94	32
		123	67	93	30
		122	66	92	29
		121	65	91	28
150	100	120	63	90	27
149	98	119	62	89	25
148	97	118	61	88	24
147	96	117	60	87	23
146	95	116	58	86	22
145	94	115	57	85	20
144	92	114	56	84	19
143	91	113	55	83	18
142	90	112	54	82	17
141	89	111	52	81	16
140	88	110	51	80	14
139	86	109	50	79	13
138	85	108	49	78	12
137	84	107	47	77	11
136	83	106	46	76	9
135	82	105	45	75	8
134	80	104	44	74	7

ตาราง 10 (ต่อ)

คะแนนดิบ	คะแนนที่-ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที่-ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที่-ปกติ
133	79	103	42	73	6
132	78	102	41	72	5
131	77	101	40	71	3
130	76	100	39	70	2
129	75	99	38	69	1
128	73	98	36	68	0

จากตาราง 10 พบว่าคะแนนเกณฑ์ปกติของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ ผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรสในรูปคะแนนมาตรฐานที่-ปกติมีพิสัยตั้งแต่ 0-100 คะแนน

การประเมินผล ถ้าต้องการทราบระดับของบุคลิกภาพผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรสว่าสูงต่ำเพียงใดให้พิจารณาเกณฑ์ดังนี้ (ชวาล แพรัตกุล, 2520 : 53)

ตั้งแต่ T65 และสูงกว่า แปลว่า มีบุคลิกภาพผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรสสูงมาก

ตั้งแต่ T55-T65 แปลว่า มีบุคลิกภาพผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรสสูง

ตั้งแต่ T45-T55 แปลว่า มีบุคลิกภาพผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรสปานกลาง

ตั้งแต่ T35-T45 แปลว่า มีบุคลิกภาพผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรสต่ำ

ตั้งแต่ T35 และต่ำกว่า แปลว่า มีบุคลิกภาพผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรสต่ำมาก

ถ้าผู้สอบได้คะแนนตรงจุดแบ่งพอดีคือ T35, T45, T55 และ T65 ให้เลื่อนไปอยู่ในกลุ่มสูงถัดไปเสมอ

ดังนั้นเมื่อใช้แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรสจะต้องนำคะแนนดิบมาเทียบกับเกณฑ์ปกติแล้วจึงจะตัดสินใจว่าผู้นั้นมีบุคลิกภาพของผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรสอยู่ในเกณฑ์ใด

ตาราง 11 ค่าสถิติพื้นฐานของแบบทดสอบในแต่ละองค์ประกอบและรวมทุกองค์ประกอบ

องค์ประกอบ	N	n	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.
ด้านความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	417	17	51	1.96	0.23
ด้านความประนีประนอม	417	18	54	2.16	0.21
ด้านความรับผิดชอบ	417	9	27	2.05	0.27
ด้านการพึ่งตนเอง	417	8	24	2.29	0.28
แบบทดสอบทั้งฉบับ	417	52	156	2.09	0.16

จากตาราง 11 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า แต่ละองค์ประกอบมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.96-2.29 และคะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.21-0.28 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างเหล่านี้มีบุคลิกภาพผู้ที่ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรสอยู่ในระดับสูงพอประมาณ โดยมีบุคลิกภาพด้านการพึ่งตนเองสูงสุด รองลงมาคือความประนีประนอม ความรับผิดชอบ และความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ตามลำดับ

ตอนที่ 5 การทดสอบครั้งที่ 4 ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างโดยใช้วิธีการเทคนิคกลุ่มรู้จักอยู่แล้ว (Known Group Technique) และพิสูจน์ทฤษฎีความคล้ายคลึง (Homogamy Theory)

ผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรสไปทดสอบกับคู่สมรสที่ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรส จำนวน 22 คู่ และคู่สมรสที่ไม่ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรสจำนวน 17 คู่ โดยแบ่งเป็นคู่ที่หย่าร้างจำนวน 6 คู่ และคู่ที่ไม่หย่าร้างจำนวน 11 คู่ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างและพิสูจน์ทฤษฎีความคล้ายคลึง

ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างดังแสดงในข้อ 5.1

5.1 ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างโดยเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างบุคลิกภาพของคู่สมรสที่ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรส และคู่ที่ไม่ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรส ดังผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 12

ตาราง 12 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างบุคลิกภาพคู่สมรสที่ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรสกับบุคลิกภาพของคู่สมรสที่ไม่ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรส

	จำนวนกลุ่ม ตัวอย่าง	คะแนน เต็ม	$\bar{X}$	S.D.	t-Value	2-tail sig
กลุ่มที่ประสบความสำเร็จใน ชีวิตสมรส	44	156	2.37	0.15	11.94*	.00*
กลุ่มที่ไม่ประสบความสำเร็จ ในชีวิตสมรส	34	156	1.60	0.39		

*อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 12 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า กลุ่มคู่สมรสที่ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรสมีบุคลิกภาพที่แตกต่างจากกลุ่มคู่สมรสที่ไม่ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรสอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยคะแนนของกลุ่มที่ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรสมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าครึ่งหนึ่งของคะแนนเต็มค่อนข้างมาก ส่วนคะแนนของกลุ่มที่ไม่ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรสมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าครึ่งหนึ่งของคะแนนเต็มค่อนข้างน้อย การกระจายของคะแนนในกลุ่มที่ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรสมีการกระจายน้อย ในขณะที่กลุ่มที่ไม่ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรส มีการกระจายมาก

พิสุจน์ทฤษฎีความคล้ายคลึงดังแสดงในข้อ 5.2-5.4

5.2 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างบุคลิกภาพของคู่สามีและภรรยาที่ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรส

ตาราง 13 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างบุคลิกภาพของกลุ่มผู้มีและภรรยาที่ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรส

	จำนวนกลุ่ม ตัวอย่าง	คะแนน เต็ม	$\bar{X}$	S.D.	t-Value	2-tail sig
กลุ่มผู้ชายที่ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรส (สามี)	22	156	2.33	0.15	1.61	.629
กลุ่มผู้หญิงที่ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรส (ภรรยา)	22	156	2.40	0.14		

จากตาราง 13 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าบุคลิกภาพของกลุ่มผู้ชาย (สามี) ที่ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรสมีความแตกต่างจากบุคลิกภาพของกลุ่มผู้หญิง (ภรรยา) ที่ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรส อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติโดยคะแนนของทั้งสองกลุ่มมีค่าเฉลี่ยค่อนข้างสูง การกระจายของคะแนนแต่ละกลุ่มมีค่าน้อยพอๆ กัน

5.3 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างบุคลิกภาพของกลุ่มผู้มีและภรรยาที่ไม่ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรสและไม่ได้หย่าร้างกัน

ตาราง 14 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างบุคลิกภาพของกลุ่มผู้มีและภรรยาที่ไม่ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรสและไม่ได้หย่าร้างกัน

	จำนวนกลุ่ม ตัวอย่าง	คะแนน เต็ม	$\bar{X}$	S.D.	t-Value	2-tail sig
กลุ่มผู้ชายที่ไม่ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรส (สามี)	11	156	1.39	0.07	1.10	.295
กลุ่มผู้หญิงที่ไม่ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรส (ภรรยา)	11	156	1.49	0.28		

จากตาราง 14 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า บุคลิกภาพของกลุ่มผู้ชาย (สามี) และกลุ่มผู้หญิง (ภรรยา) ที่ไม่ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรส และไม่ได้หย่าร้างกันมีบุคลิก

ภาพแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยคะแนนของทั้งสองกลุ่มมีค่าเฉลี่ยค่อนข้างต่ำ การกระจายของคะแนนในกลุ่มผู้ชายมีค่าค่อนข้างน้อย ส่วนกลุ่มผู้หญิงมีการกระจายมาก

5.4 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างบุคลิกภาพของคู่สามีและภรรยาที่ไม่ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรสและมีการหย่าร้าง โดยผู้วิจัยได้นำข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างผู้ชาย (สามี) ที่หย่าร้างจำนวน 6 คน และผู้หญิง (ภรรยา) ที่หย่าร้างจำนวน 6 คน ไปทดสอบความแตกต่างของบุคลิกภาพด้วยสถิติแมน-วิทนี ยู (Mann-Whitney U Test) เนื่องจากมีกลุ่มตัวอย่างน้อยดังตาราง 15 ดังนี้

ตาราง 15 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างบุคลิกภาพของคู่สามีและภรรยาที่ไม่ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรส และมีการหย่าร้างโดยใช้การทดสอบแบบแมน-วิทนี ยู (Mann-Whitney U Test) เป็นค่าสถิติในการทดสอบ

กลุ่มตัวอย่าง	ผู้ชายที่หย่าร้าง		ผู้หญิงที่หย่าร้าง	
	คะแนน	อันดับ	คะแนน	อันดับ
1	96	6	68	12
2	72	10	122	4
3	71	11	127	2
4	124	3	78	8.5
5	82	7	132	1
6	118	5	78	8.5
รวมอันดับ	42		36	
U	21*			
U.01	7-29			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 15 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า บุคลิกภาพของกลุ่มผู้ชาย (สามี) ที่ไม่ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรสที่หย่าร้างกัน มีความแตกต่างจากบุคลิกภาพของกลุ่มผู้หญิง (ภรรยา) ที่ไม่ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรสที่หย่าร้างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

✓ ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อสร้างเครื่องมือวัดบุคลิกภาพผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรส
2. เพื่อตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ
3. เพื่อหาเกณฑ์ปกติของบุคลิกภาพผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรส
4. เพื่อพิสูจน์ทฤษฎีความคล้ายคลึง (Homogamy Theory)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้านี้ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม

กลุ่มที่ 1 นำมาใช้ในการหาคุณภาพของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรส ได้แก่ ผู้ที่ทำงานอยู่ในเขตราชเทวี และเขตพญาไท จำนวน 1,037 คน โดยวิธีสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi Stage Random Sampling) ดังมีรายละเอียดตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. สุ่มเขตการปกครองในกรุงเทพมหานคร โดยวิธีสุ่มอย่างง่ายจาก 4 เขต คือ เขตพระนคร เขตราชเทวี เขตพญาไท และเขตบางซื่อ ได้ 2 เขต คือ เขตราชเทวี และเขตพญาไท

2. สุ่มองค์การแบบแบ่งชั้น โดยมีเขตที่สุ่มได้ในขั้นที่ 1 เป็นชั้น (Strata) และมีองค์การของภาครัฐบาล รัฐวิสาหกิจ และเอกชน เป็นหน่วยการสุ่ม ซึ่งจะได้องค์การทั้งหมด 6 องค์การดังนี้

2.1 เขตราชเทวี สุ่มได้กระทรวงอุตสาหกรรม (ภาครัฐบาล) องค์การเภสัชกรรม (ภาครัฐวิสาหกิจ) ห้างสรรพสินค้าโรบินสันอนุสาวรีย์ชัยฯ (ภาคเอกชน)

2.2 เขตพญาไท สุ่มได้กระทรวงการคลัง (ภาครัฐบาล) การประปานครหลวงสามเสน (ภาครัฐวิสาหกิจ) ธนาคารกสิกรไทย สำนักงานพหลโยธิน (ภาคเอกชน)

3. เลือกหน่วยงานในองค์กรต่างๆ ทั้ง 6 องค์กรที่สุ่มได้ในขั้นที่ 2 แบบเจาะจง (Purposive) มาองค์กรละ 1 หน่วยงาน จะได้หน่วยงานทั้งหมด 6 หน่วยงาน กลุ่มตัวอย่างจะต้องเป็นบุคคลที่สมรสแล้วโดยจดทะเบียนหรือไม่ก็ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 240 คน เพื่อใช้ในการทดสอบครั้งที่ 1

4. เลือกหน่วยงานที่เหลือจากข้อ 3. ในองค์กรต่างๆทั้ง 6 องค์กรแบบเจาะจงมาองค์กรละ 1 หน่วยงานจะได้หน่วยงานทั้งหมด 6 หน่วยงาน กลุ่มตัวอย่างจะเป็นบุคคลที่สมรสแล้วหรือไม่ก็ได้จำนวน 417 คน เพื่อใช้ในการทดสอบครั้งที่ 2

5. เลือกหน่วยงานที่เหลือจากข้อ 4. ในองค์กรต่างๆ ทั้ง 6 องค์กรมาองค์กรละ 1 หน่วยงาน จะได้หน่วยงานทั้งหมด 6 หน่วยงาน กลุ่มตัวอย่างจะเป็นบุคคลที่สมรสแล้วหรือไม่ก็ได้ จำนวน 380 คน เพื่อใช้ในการทดสอบครั้งที่ 3

กลุ่มที่ 2 นำมาใช้ในการพิสูจน์ทฤษฎีความคล้ายคลึง และเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างด้วยวิธีเทคนิคกลุ่มรู้จักอยู่แล้ว (Known Group Technique) โดยเลือกคู่สมรสที่ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรสจำนวน 22 คู่ และคู่สมรสที่ไม่ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรส จำนวน 17 คู่ จากการสังเกตพฤติกรรมโดยบุคคลใกล้ชิดแบ่งเป็นคู่ที่ไม่หย่าร้างจำนวน 11 คู่ จากคู่สามีและภรรยาที่ยังอยู่ด้วยกัน และคู่ที่หย่าร้าง จำนวน 6 คู่ จากสามีและภรรยาที่เห็นได้ชัดว่าแยกกันอยู่

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

๑ 1. แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพตามแนวของแคทเทล ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วยบุคลิกภาพที่สำคัญ 16 ด้าน จำนวน 183 ข้อ

2. แบบทดสอบวัดคุณภาพชีวิตสมรส ซึ่งดัดแปลงมาจากแบบวัดคุณภาพชีวิตสมรสของบุญประครอง ภานุรัตน์ จำนวน 36 ข้อ

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลมาทำการวิเคราะห์ ผู้วิจัยดำเนินงานเป็นขั้นตอนดังนี้

1. ติดต่อขออนุญาตจากหัวหน้าหน่วยงานของกระทรวงอุตสาหกรรม องค์กรเภสัชกรรม ห้างสรรพสินค้าโรบินสัน (อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ) กระทรวงการคลัง การประปานครหลวง (สาขาสามเสน) ธนาคารกสิกรไทย (สำนักพหลโยธิน)

2. เตรียมเครื่องมือที่ใช้ในการทดสอบให้เพียงพอกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดสอบแต่ละครั้ง

3. นำเครื่องมือที่ผ่านการตรวจสอบแก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญแล้วไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 240 คน เพื่อหาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนเป็นรายชื่อแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพตามแนวของแคทเทล กับคะแนนรวมของแบบทดสอบวัดคุณภาพชีวิตสมรส

4. นำเครื่องมือที่ได้จากข้อ 3 ไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 417 คน เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบ ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง หาค่าอำนาจจำแนก และหาค่าความเชื่อมั่น

5. นำเครื่องมือที่ได้จากข้อ 4 ไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 380 คน เพื่อหาเกณฑ์ปกติและหาค่าสถิติพื้นฐาน

6. นำเครื่องมือวัดบุคลิกภาพผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรสไปทดสอบกับคู่สมรสที่ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรสจำนวน 22 คู่ และคู่สมรสที่ไม่ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรสจำนวน 17 คู่ โดยแบ่งเป็นคู่สมรสที่ไม่หย่าร้างจำนวน 11 คู่ และคู่สมรสที่หย่าร้างจำนวน 6 คู่ เพื่อหาค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง และพิสูจน์ทฤษฎีความคล้ายคลึง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 เพื่อหาคุณภาพของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรส

1. ตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) โดย

1.1 ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างนิยามปฏิบัติตามแนวของแคทเทลกับข้อความของแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

1.2 ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) โดยวิธี Internal Consistency โดยหาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนเป็นรายชื่อของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพตามแนวของแคทเทลกับคะแนนรวมของแบบทดสอบวัดคุณภาพชีวิตสมรส โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

1.3 ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) โดยใช้วิธีวิเคราะห์องค์ประกอบ

1.4 ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างด้วยเทคนิคกลุ่มที่รู้จักอยู่แล้ว (Known Group Technique) ในการเปรียบเทียบใช้ t-test

2. วิเคราะห์ข้อคำถามเป็นรายข้อ (Item Analysis) เพื่อหาค่าอำนาจจำแนก โดยใช้ t-test แบบเทคนิค 25 เปอร์เซนต์ของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ
3. หาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือในแต่ละองค์ประกอบและรวมทุกองค์ประกอบ โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient Alpha)
4. หาคะแนนเกณฑ์ปกติ (Norms) โดยหาคะแนนที่ปกติแบบยึดพื้นที่ใต้โค้งเป็นหลัก (Area Transformation) จากการหาตำแหน่งเปอร์เซนต์ไทล์ (Percentile Rank) แล้วนำค่าเปอร์เซนต์ไทล์ที่ได้ไปเปิดตารางสำหรับเปลี่ยนเป็นคะแนนที่ปกติ (Normalized T-score)
5. หาค่าสถิติพื้นฐานของเครื่องมือวัดบุคลิกภาพผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรส

ตอนที่ 2 เพื่อพิสูจน์ทฤษฎีความคล้ายคลึง

1. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างบุคลิกภาพของผู้สมรสที่ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรส และเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างบุคลิกภาพของผู้สมรสที่ไม่ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรส และไม่หย่าร้าง โดยใช้ t-test เป็นค่าสถิติ
2. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างบุคลิกภาพผู้สมรสที่ไม่ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรสและหย่าร้างกัน โดยใช้สถิติ แมน วิทนี ยู (Man Whitney U test)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่องการสร้างเครื่องมือวัดบุคลิกภาพผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรสแบบออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 การทดสอบเพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือวัดบุคลิกภาพผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรส

1. ในการหาความเที่ยงตรงของเครื่องมือวัดบุคลิกภาพผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรสผู้วิจัยได้ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือวัดบุคลิกภาพผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรสทั้งหมด 4 วิธี ดังนี้

1.1 ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างนิยามปฏิบัติการตามแนวของแคทเทิลกับข้อความของแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 192 ข้อ โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน พบว่ามีค่า I.O.C อยู่ระหว่าง 0.40-1.00 ผู้วิจัยได้คัดเลือกข้อความที่มีค่า I.O.C >0.50 โดยมีข้อความที่คัดออก 9 ข้อ และข้อความที่คัดเลือกไว้ 183 ข้อ มีค่า I.O.C อยู่ระหว่าง 0.60-1.00

1.2 ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) โดยวิธี Internal Consistency โดยการหาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนเป็นรายข้อของแบบทดสอบ วัตถุประสงค์ภาพตามแนวของแคทเทิล กับคะแนนรวมของแบบทดสอบวัตถุประสงค์ภาพชีวิตสมรส ได้ข้อความในแบบทดสอบวัตถุประสงค์ภาพที่มีความสัมพันธ์กับคะแนนรวมของแบบทดสอบ วัตถุประสงค์ภาพชีวิตสมรส 61 ข้อ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.20-0.44

1.3 ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบ โดยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบทั้งนี้ พิจารณาจากค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ที่มีค่ามากกว่า 0.30 ขึ้นไป พบว่าวัตถุประสงค์ภาพแต่ละด้านประกอบด้วยจำนวนข้อความ และค่าน้ำหนักองค์ประกอบดังนี้

1.3.1 ด้านความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีจำนวน 17 ข้อ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.31-0.61

1.3.2 ด้านความประนีประนอม มีจำนวน 18 ข้อ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.30-0.61

1.3.3 ด้านความรับผิดชอบ มีจำนวน 9 ข้อ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.31-0.34

1.3.4 ด้านการพึ่งตนเอง มีจำนวน 8 ข้อ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.31-0.61

สำหรับข้อความที่ไม่สามารถจัดอยู่ในองค์ประกอบใดได้มี 9 ข้อ ได้ถูกคัดทิ้งไปเหลือข้อความที่นำไปใช้ 52 ข้อ

1.4 ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบ ด้วยวิธีเทคนิคกลุ่มผู้ชดอยู่แล้ว โดยใช้ t-test เป็นค่าสถิติในการทดสอบ ผลปรากฏว่าแบบทดสอบมีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบทั้งฉบับจำนวน 52 ข้อ ผลปรากฏว่าทุกข้อมีค่าอำนาจจำแนกสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (โดยมีค่า r อยู่ระหว่าง 2.75-10.80)

3. ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบในแต่ละองค์ประกอบและรวมทุกองค์ประกอบหาโดยวิธีสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า องค์ประกอบด้านความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ด้านความประนีประนอม ด้านความรับผิดชอบ และด้านการพึ่งตนเอง มีค่าความเชื่อมั่น 0.8101, 0.6872, 0.6394, 0.5977 ตามลำดับ ส่วนค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.8589

4. หาเกณฑ์ปกติ (Norm) ของแบบทดสอบแต่ละองค์ประกอบและรวมทุกองค์ประกอบ ผู้วิจัยได้สร้างเกณฑ์ปกติของแบบทดสอบ โดยใช้คะแนนที่ปกติ (Normalized T-score) ปรากฏผลดังนี้ ด้านความเอื้อเพื่อเผื่อแผ่มีช่วงคะแนนที่ปกติอยู่ระหว่าง T0-T92 ด้านความประนีประนอมมีช่วงคะแนนที่ปกติอยู่ระหว่าง T0-T87 ด้านความรับผิดชอบมีช่วงคะแนนที่ปกติอยู่ระหว่าง T0-T83 ด้านการพึ่งตนเองมีช่วงคะแนนที่ปกติอยู่ระหว่าง T0-T72 ส่วนแบบทดสอบทั้งฉบับมีช่วงคะแนนที่ปกติอยู่ระหว่าง T0-T100

ตอนที่ 2 การทดสอบเพื่อพิสูจน์ทฤษฎีความคล้ายคลึง (Homogamy Theory)

พิสูจน์ทฤษฎีความคล้ายคลึง โดยหาค่าความแตกต่างระหว่างบุคลิกภาพของคู่สามีและภรรยาที่ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรส โดยใช้ t-test เป็นค่าสถิติในการทดสอบ ผลปรากฏว่าไม่พบความแตกต่างระหว่างบุคลิกภาพของคู่สามีและภรรยาที่ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรส โดยคะแนนเฉลี่ยของทั้งสองกลุ่มมีค่าสูงกว่าครึ่งหนึ่งของคะแนนเต็มค่อนข้างมาก ส่วนการหาค่าความแตกต่างระหว่างบุคลิกภาพของคู่สามีและภรรยาที่ไม่ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรสและไม่ได้หย่าร้างกัน โดยใช้ t-test เป็นค่าสถิติในการทดสอบ ผลปรากฏว่าไม่พบความแตกต่างระหว่างบุคลิกภาพของคู่สามีและภรรยาที่ไม่ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรสและไม่ได้หย่าร้างกัน โดยคะแนนเฉลี่ยของทั้งสองกลุ่มมีค่าสูงกว่าครึ่งหนึ่งของคะแนนเต็มค่อนข้างน้อย สำหรับการหาค่าความแตกต่างระหว่างบุคลิกภาพของคู่สามีและภรรยาที่ไม่ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรส และหย่าร้างกัน โดยใช้แมน วิทนีย์ ยู เป็นค่าสถิติในการทดสอบพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลการวิจัยเรื่องการสร้างเครื่องมือวัดบุคลิกภาพผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรสแบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 คุณภาพของเครื่องมือวัดบุคลิกภาพผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรส

1. ความเที่ยงตรงของแบบทดสอบ เพื่อให้ผลการวิจัยมีความเที่ยงตรงเป็นที่น่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงได้ตรวจสอบความเที่ยงตรงทั้งหมด 4 วิธีดังนี้

1.1 ผู้วิจัยได้สร้างแบบวัดบุคลิกภาพตามแนวทฤษฎีวิเคราะห์องค์ประกอบของแคทเทิล ซึ่งมีทั้งหมด 16 องค์ประกอบ ผู้วิจัยได้สร้างข้อความในแต่ละองค์ประกอบองค์ประกอบละ 12 ข้อ รวม 192 ข้อ และนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน พิจารณาตรวจสอบแก้ไขว่าตรงกับนิยามปฏิบัติการ และถ้อยคำกรงภาษา โดยผู้วิจัยได้คัดเลือก

ข้อความที่มีค่า I.O.C >0.50 ขึ้นไปได้ข้อความทั้งหมด 183 ข้อ เช่นเดียวกับ แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านความเป็นผู้นำ สร้างโดย ชมภู พิงธรรม (2526:57) และแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านจริต 6 ตามแนวพุทธศาสนาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สร้างโดยพินิจ สิงห์โต (2532:96) โดยอาศัยผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบว่าข้อความตรงกับนิยามปฏิบัติการเช่นกัน

1.2 ตรวจสอบความเที่ยงตรงโดยนำแบบวัดบุคลิกภาพผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรสตามแนวของแคทเทลมามาหาค่าสหสัมพันธ์กับแบบทดสอบวัดคุณภาพชีวิตสมรส (ซึ่งผู้วิจัยได้ดัดแปลงมาจากแบบทดสอบวัดคุณภาพชีวิตสมรส ของบุญประกอบ ภานุรัตน์) โดยผู้วิจัยต้องการตรวจสอบว่าข้อความในแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพข้อใดบ้างที่มีความสัมพันธ์กับคะแนนรวมของแบบทดสอบวัดคุณภาพชีวิตสมรส โดยข้อความในแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพที่ได้จากการทดสอบครั้งนี้ แสดงถึงข้อความที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตสมรส ซึ่งก็หมายถึงข้อความที่มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในชีวิตสมรสด้วย เพราะความสำเร็จในชีวิตสมรสสะท้อนให้เห็นถึงคุณภาพชีวิตสมรส (เสาวนีย์ ตะนะคุลย์, 2533:2 อ้างอิงมาจาก Petting and Bulbalg, 1993; willams, 1988) จากการทดสอบได้ข้อความในแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพจำนวน 61 ข้อ จากข้อความทั้งหมด 183 ข้อ ทั้งนี้เนื่องจากแบบวัดบุคลิกภาพที่สร้างตามแนวทฤษฎีของแคทเทลมานั้นเป็นแบบวัดบุคลิกภาพโดยรวมของบุคคลทั่วไป แต่เมื่อนำมาหาค่าสหสัมพันธ์กับแบบทดสอบวัดคุณภาพชีวิตสมรส ผลที่ได้ประกอบด้วยข้อความที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรส ซึ่งเป็นบุคลิกภาพที่เฉพาะ เป็นส่วนหนึ่งของบุคลิกภาพโดยรวมของบุคคลทั่วไป จึงทำให้ได้ข้อความในแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพตามแนวของแคทเทลมเพียงบางส่วนเท่านั้น และผลจากการวิเคราะห์พบว่าความสัมพันธ์มีค่าอยู่ระหว่าง 0.20-0.44 ซึ่งจะเห็นได้ว่าเป็นค่าที่อยู่ในระดับต่ำจนถึงปานกลาง อันเป็นลักษณะทางสังคมศาสตร์ประการหนึ่ง หรืออาจเกิดจากการที่ชีวิตสมรสประสบความสำเร็จหรือไม่มันไม่ได้ขึ้นอยู่กับบุคลิกภาพแต่เพียงอย่างเดียวแต่ยังขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่นๆ อีก เช่น ความสัมพันธ์ในครอบครัวในวัยเด็ก สุขภาพที่ดี และชีวิตที่มีความสุข รวมไปถึงระดับชนชั้นทางสังคมเดียวกันและระดับการศึกษาเดียวกันอีกด้วย ดังการศึกษาของสุริย์ กาญจนวงศ์ (2523:21-23) สรุปได้ว่า คู่สมรสที่มีชีวิตในวัยเด็กอยู่ในครอบครัวที่อบอุ่นบิดามารดาเป็นแบบอย่างดีของชีวิตคู่ มักมีความสุขและประสบความสำเร็จในชีวิตคู่ของตนด้วย สอดคล้องกับผลการวิจัยของสมพร บุณราภิจ สมศรี ฌ ระนอง และวันเพ็ญ บุญประกอบ (2524:7) ที่พบว่า บุคคลที่มีสุขภาพดี และชีวิตในวัยเด็กที่เป็นสุข มักมีชีวิตครอบครัวที่ราบรื่น ส่วนบุคคลที่มีความทุกข์ มีปัญหาในวัยเด็ก

สุขภาพไม่ดี มักมีชีวิตครอบครัวที่ไม่ราบรื่น จากการศึกษาของร็อคและเพ็ค (Udry. 1971:286-287; citing Roth and Peck. 1951) พบว่า ชนชั้นทางสังคมเกี่ยวข้องกับการประสบความสำเร็จในชีวิตสมรสด้วย โดยคู่สมรสที่อยู่ในชนชั้นเดียวกันมีการปรับตัวในชีวิตสมรสได้ดีสแกนโซนิ (Udry. 1971:288; citing Scanzoni. 1968) สรุปผลการศึกษาของเขาว่า คู่สมรสที่มีการศึกษาระดับเดียวกันมีชีวิตสมรสที่ประสบความสำเร็จ จากที่กล่าวมาทั้งหมดนี้อาจเป็นสาเหตุของความแปรปรวนซึ่งมีผลให้ค่าสหสัมพันธ์ที่ได้ไม่สูงเท่าที่ควร

1.3 ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง โดยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบ เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ต้องการทราบโครงสร้างของบุคลิกภาพผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรสว่าประกอบไปด้วยบุคลิกภาพด้านใดบ้าง เพราะฉะนั้นผู้วิจัยจึงเลือกใช้วิธีวิเคราะห์องค์ประกอบในการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบ ซึ่งพิจารณาได้จากค่าน้ำหนักองค์ประกอบของข้อความเป็นค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างเพราะเนื่องจากค่าน้ำหนักองค์ประกอบที่สำคัญดังกล่าวของกลุ่มตัวแปรนั้น ถ้าค่าน้ำหนักสูงอย่างมีนัยสำคัญ แสดงว่า ตัวแปรเหล่านี้วัดองค์ประกอบด้านนั้นร่วมกัน (พจน์ สะเพียรชัย. 2512:22) โดยเลือกค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.30 ขึ้นไป พบว่า ข้อความที่เลือกมามีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.31-0.61 แสดงว่าข้อสอบเหล่านั้นวัดสิ่งเดียวเป็นบางส่วนได้อย่างมีนัยสำคัญ (Kerlinger. 1964:579) เช่นเดียวกับแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพของชาวชนที่กระทำผิดกฎหมายสร้างโดย จินตนา ทองย้อย (2525:63-64) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.30-0.71 และแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพความเป็นผู้นำสร้างโดยชมภู พิงธรรม (2526:75) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.30-0.96

นอกจากนี้จากการวิเคราะห์องค์ประกอบ จัดกลุ่มของบุคลิกภาพ พบว่าผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรมีองค์ประกอบทางบุคลิกภาพทั้งหมด 4 องค์ประกอบ คือ 1.ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ 2.ความประนีประนอม 3.ความรับผิดชอบ 4.การพึ่งตนเอง จากหลักธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้าที่ว่าด้วยเรื่องทิศทั้ง 6 สามิและภรรยาจัดอยู่ในทิศที่ 3 ภรรยาเปรียบเสมือนทิศเบื้องหลัง โดยสามิและภรรยาที่คั่นนั้นต้องปฏิบัติหน้าที่ตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาดังต่อไปนี้ สามิที่ดีจะต้องปฏิบัติต่อภรรยาของตน 5 สถาน คือ 1.ยกย่องนับถือว่าเป็นภรรยา 2.ไม่ดูหมิ่นภรรยา 3.ไม่ประพฤตินอกใจภรรยา 4.มอบความเป็นใหญ่ในบ้านให้ 5.ให้เครื่องแต่งกายตามความเหมาะสม (พระเทพเวที. 2532:776) เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับบุคลิกภาพผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรสแล้วจะเห็นว่าสามิที่ดีจะต้องมีความรับผิดชอบนั่นเอง ในทำนองเดียวกันภรรยาที่ดีจะต้องปฏิบัติต่อสามิของตน 5 สถาน คือ 1.จัด

การงานดี 2.สงเคราะห์ญาติมิตรทั้งสองฝ่ายด้วยดี 3.ไม่นอกใจ 4.รักษาทรัพย์สมบัติที่หา มาได้ 5.ขยันช่างจัดช่างทำเอางานทุกอย่าง (พระเทพเวที. 2532:777) เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับบุคลิกภาพผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรสแล้ว จะเห็นได้ว่าภรรยาที่ดีจะต้องมีความเอื้อเพื่อเผื่อแผ่ มีความรับผิดชอบและพึ่งตนเอง ซึ่งเป็นบุคลิกภาพบางส่วนของผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรส นอกจากนี้ยังมีแนวทางคุณธรรมที่กำหนดคคติกาในครอบครัวไว้ 4 ประการคือ 1.การวธรรม มวลสมาชิกครอบครัวต้องเคารพซึ่งกันและกัน 2.สามัคคีธรรม มวลสมาชิกครอบครัวต้องสมานสามัคคีกัน 3.ปัญญาธรรม มวลสมาชิกครอบครัวต้องแก้ไข ปัญหาของครอบครัวด้วยเหตุผล 4.เมตตาธรรม มวลสมาชิกในครอบครัวต้องมีความปรารถนาดีต่อกัน ช่วยเหลือกันในงานกิจการต่างๆ อันเป็นส่วนรวม และรู้จักให้อภัยต่อกัน (คณั โยธา. 2536:104) ในที่นี้คุณธรรมข้อสุดท้าย คือเมตตาธรรม มีส่วนคล้ายกับบุคลิกภาพผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรส คือ ด้านความเอื้อเพื่อเผื่อแผ่และด้านความประนีประนอม นอกจากนี้ ยังมีบุคลิกภาพบางส่วนคล้ายคลึงกับ ที่เลนดิส (Landis. 1968:531) ซึ่งกล่าวว่า ชีวิตสมรสที่ประสบความสำเร็จ หมายถึง สามมี ภรรยาต่างมีความรักความอบอุ่น ความเป็นมิตร ชอบ เลียสละ ความอดทน อีกทั้งบุคคลที่ควรเลือกเป็นคู่ครอง ควรเป็นบุคคลที่มีน้ำใจกว้าง ขวาง โอบอ้อมอารี เลียสละ ส่วนบุคคลที่ไม่ควรเลือกเป็นคู่ครอง คือ บุคคลที่ไม่สามารถตัดสินใจ ปัญหาต่างๆ ได้ด้วยตนเอง (ไม่สามารถพึ่งตนเองได้) เจ้าอารมณ์ไม่ประนีประนอมขาด เหตุผล บุคคลที่เห็นแก่ประโยชน์ตนฝ่ายเดียว (คณั โยธา. 2534:90-91)

1.4 ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างโดยวิธีเทคนิคกลุ่มรู้ชัดอยู่แล้ว โดยใช้ค่าสถิติ t-test โดยพิจารณาค่า t ตั้งแต่ 2.385 ขึ้นไป ซึ่งเป็นค่าสูงอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .01 ผลปรากฏว่าแบบทดสอบทั้งฉบับมีค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างสูงอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่า t เท่ากับ 11.94 และเมื่อเปรียบเทียบกับค่าความ เที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านอื่นที่มีผู้สร้างไว้พบว่ามีค่าใกล้เคียงกันหรือมากกว่าเช่น แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านความวิตกกังวล สร้างโดยจิระ เจริญสุขวิมล (2527:84) ซึ่งมีค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างหาโดยวิธีเทคนิคกลุ่มรู้ชัดอยู่แล้ว อยู่ระหว่าง 3.93 ถึง 6.80 แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านจริต 6 ตามแนวพุทธศาสนา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายสร้างโดยพินิจ สิงห์โต (2532:126) มีค่าความ เที่ยงตรงเชิงโครงสร้างหาโดยวิธีเทคนิคกลุ่มรู้ชัดอยู่แล้วอยู่ระหว่าง 5.79 ถึง 8.12 แบบ ทดสอบวัดบุคลิกภาพความเป็นนักธุรกิจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดกรมสามัญ ศึกษาในจังหวัดนครนายก สร้างโดยธีรบุษ โมลิสกุลมงคล (2533:100) มีค่าความเที่ยงตรง

เชิงโครงสร้างหาโดยวิธีเทคนิคกลุ่มรู้ชัดอยู่แล้วพบว่ามีค่าอยู่ระหว่าง 2.76-3.49 ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรสที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากที่กล่าวมาทั้งหมดนี้แสดงให้เห็นว่าแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรส มีความเที่ยงตรงสูงเป็นที่น่าเชื่อถือได้

2. ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ ผู้วิจัยได้เลือกข้อสอบที่มีค่า r ตั้งแต่ 2.385 ขึ้นไป เพราะเป็นค่าที่มีอำนาจจำแนกสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เนื่องจากข้อคำถามใดในเครื่องมือวัดมีค่าอำนาจจำแนกสูง หมายถึง ข้อคำถามนั้นสามารถแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม ได้อย่างชัดเจน (ล้วน สายยศ อังคณา สายยศ. 2536:180) ในที่นี้หมายถึงข้อคำถามที่สามารถแบ่งบุคลิกภาพ ผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรสออกจากบุคลิกภาพผู้ไม่ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรสได้ และสอดคล้องกับคำกล่าวของเอ็ดเวิร์ด (Edwards. 1957:153) ที่ว่าค่าของ r ที่สามารถวัดความแตกต่างของข้อความระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ ได้อย่างมีนัยสำคัญ ควรจะมีค่า r ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป ผลปรากฏว่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบครั้งนี้มีค่าอยู่ระหว่าง 2.75-10.80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านอื่นที่มีผู้สร้างไว้หลายท่าน พบว่ามีค่าอำนาจจำแนกใกล้เคียงกัน เช่น แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านจริต 6 ตามแนวพุทธศาสนาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายซึ่งสร้างโดยพินิจ สิงห์โต (2532:124) มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 2.27 ถึง 22.32 แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพความเป็นนักธุรกิจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดกรมสามัญศึกษาในจังหวัดนครนายกสร้างโดย ชีรณูช โมลิสสกุลมงคล (2533:98) มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 2.90 ถึง 14.59 แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพการแสดงตัว สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สร้างโดย บงกช สุชะจิระ (2537:73) มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 2.15 ถึง 11.43 ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรส ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีค่าอำนาจจำแนกสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ ผู้วิจัยได้หาโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาพบว่า ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบในแต่ละองค์ประกอบมีค่าอยู่ระหว่าง 0.5977-0.8101 โดยองค์ประกอบด้านความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่มีค่าความเชื่อมั่นสูง คือ เท่ากับ 0.8101 ยกเว้นองค์ประกอบด้านความประนีประนอม ความรับผิดชอบ และการพึ่งตนเอง มีค่าความเชื่อมั่นปาน

กลาง คือ มีค่าเท่ากับ 0.6872, 0.6394, 0.5977 ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากในแต่ละองค์ประกอบนั้นมีจำนวนข้อทดสอบน้อย ทำให้คะแนนในกลุ่มตัวอย่างมีการกระจายน้อย ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ อีเบล (Ebel. 1965:57-59) ที่กล่าวว่า ข้อสอบใดที่มีพิสัยของคะแนนมากทำให้ค่าของความเชื่อมั่นสูงด้วย ส่วนค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับมีค่า 0.8589 และเมื่อเปรียบเทียบกับแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านอื่นที่มีผู้สร้างไว้พบว่ามีค่าความเชื่อมั่นใกล้เคียงกัน เช่น แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพความเป็นทหาร สร้างโดย นางเยาว์ พิงพา (2529:112) มีค่าความเชื่อมั่นอยู่ระหว่าง 0.711 ถึง 0.806 แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านจริต 6 ตามแนวพุทธศาสนาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมปลาย สร้างโดย พินิจ สิงห์โต (2532:125) มีค่าความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.759-0.870 แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพการแสดงตัวสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สร้างโดย บงกช สุชะจิระ (2537:72) มีค่าความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.636 ถึง 0.838 แบบทดสอบมาตรฐานต่างประเทศของ Gordon Personal Profile Inventory (GPP-I) ซึ่งปรับปรุงใหม่ในปี 1978 มีค่าความเชื่อมั่นอยู่ระหว่าง 0.79 ถึง 0.87 แบบทดสอบ Edward's Personal Preference Schedule มีค่าความเชื่อมั่นอยู่ระหว่าง 0.60 ถึง 0.87 (Edward. 1957) และแบบทดสอบ California test of Personality ซึ่งสร้างโดยโทร์ท (Thorpe. 1953) มีค่าความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.59 ถึง 0.82 ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรสที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีค่าความเชื่อมั่นสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4. คะแนนเกณฑ์ปกติ (Norms) จากการวิจัยครั้งนี้เมื่อได้แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรสแล้ว ผู้วิจัยได้หาคะแนนปกติวิสัยในรูปของคะแนนที่ปกติ (Normalized T-score) โดยใช้เกณฑ์ของชวาล แพร์ตกุล เนื่องจากการตีความหมายของคะแนนเป็นแบบอิงกลุ่มและเป็นเกณฑ์ที่มาตรฐานและผู้สร้างแบบทดสอบส่วนใหญ่นิยมใช้เป็นเกณฑ์ตัดสิน เช่น แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านความเป็นผู้นำสร้างโดยชมภู พิงธรรม (2526:146) แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านจริต 6 ตามแนวพุทธศาสนา สร้างโดย พินิจ สิงห์โต (2532:128) และจากการที่ใช้เกณฑ์ของ ดร.ชวาล แพร์ตกุล ทำให้สามารถแบ่งระดับบุคลิกภาพผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรสได้เป็น 5 ระดับ คือ 1.ระดับความสำเร็จในชีวิตสมรสสูงมาก หมายถึงผู้ที่ได้คะแนนเกณฑ์ปกติตั้งแต่ T65 และสูงกว่า หรือได้คะแนนดิบตั้งแต่ 121 และสูงกว่า 2.ระดับความสำเร็จในชีวิตสมรสสูง หมายถึงผู้ที่ได้คะแนนเกณฑ์ปกติตั้งแต่ T55-T65 หรือได้คะแนนดิบตั้งแต่ 113-121 3.ระดับความสำเร็จในชีวิตสมรสปานกลาง หมายถึงผู้ที่ได้คะแนนเกณฑ์ปกติตั้งแต่ T45-T55 หรือได้คะแนนดิบตั้งแต่ 105-113 4.ระดับความสำเร็จในชีวิตสมรสต่ำ หมายถึงผู้ที่ได้คะแนนเกณฑ์ปกติตั้งแต่ T35-

T45 หรือได้คะแนนดิบตั้งแต่ 97-105 5.ระดับความสำเร็จในชีวิตสมรสต่ำมาก หมายถึงผู้ที่ได้คะแนนเกณฑ์ปกติตั้งแต่ T35 และต่ำกว่า หรือได้คะแนนดิบตั้งแต่ 97 และต่ำกว่า สำหรับผู้ที่ได้คะแนนตรงจุดแบ่งพอดี คือ T35, T45, T55 และ T65 หรือได้คะแนนดิบเท่ากับ 97, 105, 113 และ 121 พอดี ให้เลื่อนขึ้นไปอยู่ในกลุ่มสูงถัดไปเสมอ ดังรายละเอียดที่แสดงในภาคผนวก ก.

ตอนที่ 2 พิสูจน์ทฤษฎีความคล้ายคลึง

พิสูจน์ทฤษฎีความคล้ายคลึง โดยตรวจสอบความแตกต่างระหว่างบุคลิกภาพของคู่สามีและภรรยาที่ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรส พบว่าคู่สามีและภรรยาที่ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรสมีบุคลิกภาพที่คล้ายคลึงกัน และค่าเฉลี่ยของคะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพของทั้ง 2 กลุ่มมีค่าสูงกว่าครึ่งหนึ่งของคะแนนเต็มค่อนข้างมาก ผลที่ได้นี้สนับสนุนทฤษฎีความคล้ายคลึงที่ว่าบุคคลมีแนวโน้มที่จะเลือกคู่ครองที่มีความคล้ายคลึงกับตนเองในด้านต่าง เช่น ความคล้ายคลึงทางกายภาพ สถิติปัญญา ทักษะสติ และบุคลิกภาพก็เป็นส่วนหนึ่งของความคล้ายคลึงดังกล่าวด้วย บุคคลจะแต่งงานกับคนที่เหมือนเขา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านบุคลิกภาพทางสังคม เช่น ความคล้ายคลึงทางกายภาพ สถิติปัญญา ทักษะสติ และอีกทั้งคู่สมรสที่มีความคล้ายคลึงกัน (Homogamous pair) มักประสบความสำเร็จในการแต่งงาน (Landis, 1975:177) คู่สมรสที่มีความสุขมีบุคลิกภาพคล้ายคลึงกันมากกว่าคู่สมรสที่ไม่มีความสุขและคู่สมรสที่มั่นคงมีบุคลิกภาพด้านต่างๆ คล้ายคลึงกันมากกว่าคู่สมรสที่คลอนแคลน (นวลลออ สุภาพล. 2535:11) เช่นเดียวกับสุริย์ กาญจนวงศ์ (2523:1) ได้กล่าวว่าบุคลิกภาพ (Personality) เป็นปัจจัยหนึ่งที่เอื้ออำนวยให้ชีวิตสมรสประสบความสำเร็จได้ จากผลการวิจัยยังมีข้อค้นพบเพิ่มจากทฤษฎีความคล้ายคลึงกล่าวคือ คู่สมรสที่ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรส นอกจากจะมีความคล้ายคลึงกันทางด้านบุคลิกภาพแล้ว ทั้งสองฝ่ายยังต้องมีบุคลิกภาพของผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรสที่คล้ายคลึงกันทั้ง 4 ด้าน คือ ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความประนีประนอม ความรับผิดชอบ และการพึ่งตนเอง กล่าวคือฝ่ายชายและฝ่ายหญิงต่างมีนิสัยดี มีเมตตากรุณา โอบอ้อมอารี ใจเย็น มีเหตุผล มีน้ำใจ รับผิดชอบต่อครอบครัว และทั้งสองฝ่ายมีกัลยาณธรรมเท่าเทียมกัน เมื่อทั้งสองฝ่ายอยู่กินเป็นสามีและภรรยากัน เรียกว่า “ผัวเทวดา เมียเทวดา” สามีและภรรยาคู่นี้มักอยู่ด้วยกันยืนยาวตลอดไป และอยู่ด้วยกันด้วยความรัก ความเข้าใจ ความเห็นอกเห็นใจ และให้อภัยกัน และกันเสมอ ลักษณะของสามีและภรรยาเช่นนี้จัดเป็น “คู่สร้างคู่สม” หรือ “คู่บารมี” (คนชัยโยธา. 2534:91) ฮิลล์ รูบิน และเพียลอว์ (Hill Rubin and Pealau, 1979) ได้ศึกษากลุ่ม

ตัวอย่างจำนวน 117 คู่ที่อยู่ด้วยกัน พบว่าคู่ที่อยู่ด้วยกันจะมีความคล้ายคลึงทางด้านอายุ การศึกษาและสติปัญญา นอกจากนั้น จากการศึกษาของวิลเลียมสัน (Williamson, 1966:50-52) ยังพบว่า บุคคลที่แต่งงานแล้ว มีแนวโน้มจะมีความเหมือนกันในด้านต่างๆ เช่น ชาติพันธุ์ ชั้นทางสังคม อายุ อาชีพ ลักษณะทางกายภาพ จิตใจ และสุดท้ายคือ บุคลิกภาพ

จากการตรวจสอบความแตกต่างระหว่างบุคลิกภาพของคู่สามีและภรรยาที่ไม่ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรส และไม่หย่าร้างกัน พบว่าคู่สมรสที่ไม่ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรสและไม่หย่าร้างกัน มีบุคลิกภาพที่คล้ายคลึงกัน โดยคะแนนเฉลี่ยของบุคลิกภาพของผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรสทั้ง 2 กลุ่ม อยู่ในระดับสูงกว่าครึ่งหนึ่งของคะแนนเต็มค่อนข้างน้อย ดังคำกล่าวของคณีย์ ไชโยธา (2534:91) ที่ว่าฝ่ายชายเป็นคนไม่มีคุณธรรมเกียจคร้านการทำงานไม่มีความรับผิดชอบ ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย ไม่สามารถพึ่งตนเองได้ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัว พுகเท็จ เจ้าอารมณ์ และขาดเหตุผล ฝ่ายหญิงก็มีลักษณะเช่นเดียวกับฝ่ายชาย เมื่อทั้งสองคนอยู่กินเป็นสามีและภรรยา กัน เรียกว่า “ผัวผี-เมียผี” สามีและภรรยาผู้นี้มักอยู่ด้วยกันแต่ไม่มีความสุข มีเรื่องทะเลาะกันเป็นนิจและอยู่กันอย่างทุกข์ทรมาน ลักษณะของสามีและภรรยาเช่นนี้ จัดเป็น “คู่เวรคู่กรรม” หรือ “คู่รักคู่แค้น” จากการตรวจสอบความแตกต่างระหว่างบุคลิกภาพของคู่สามีและภรรยาที่ไม่ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรสและไม่หย่าร้างกันมีบุคลิกภาพที่แตกต่างกัน โดยถ้าฝ่ายชายมีลักษณะไม่ดี มีใจเหี้ยมโหด มีความเห็นแก่ตัว ไม่รับผิดชอบ ในทางกลับกัน ฝ่ายหญิงมีเมตตา กรุณา มีน้ำใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ทั้งสองฝ่ายเมื่ออยู่ร่วมกันเป็นสามีและภรรยา กัน เรียกว่า “ผัวผี-เมียเทวดา” สามีและภรรยาผู้นี้ มักจะอยู่ด้วยกันไม่ค่อยยืนนาน อยู่ด้วยกันอย่างหวานอมขมกลืนและในที่สุด ฝ่ายหญิงสิ้นความอดทนแล้วก็ต้องแยกทางกัน ลักษณะของสามีและภรรยาผู้นี้จัดเป็น “คู่เวรคู่กรรม” และถ้าฝ่ายชายเป็นคนที่มีนิสัยดี มีเมตตา กรุณา รับผิดชอบต่อครอบครัว ส่วนฝ่ายหญิงมีลักษณะที่ไม่ดี เมื่อทั้งสองฝ่ายอยู่กินเป็นสามีและภรรยา กัน เรียกว่า “ผัวเทวดา-เมียผี” สามีและภรรยาผู้นี้มักจะอยู่กันไม่ยืดยาวเพราะสามีมักทนไม่ได้ต้องขอแยกทางหรือไปหาภรรยาใหม่ ลักษณะของสามีและภรรยาผู้นี้จัดเป็น “คู่เวรคู่กรรม” เช่นกัน (คณีย์ ไชโยธา, 2534:91)

การที่ชีวิตสมรสจะประสบความสำเร็จได้นั้น ทั้งสองฝ่าย คือทั้งฝ่ายหญิงและฝ่ายชาย ต่างต้องมีบุคลิกภาพที่คล้ายคลึงกัน และมีบุคลิกภาพทั้ง 4 ด้าน คือ ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความประนีประนอม ความรับผิดชอบต่อครอบครัว และการพึ่งตนเอง เข้าหลัก ผัวเทวดา-เมียเทวดา แต่ถ้า

ทั้งสองฝ่ายต่างก็มีบุคลิกภาพผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรสในระดับต่ำก็จะทำให้ชีวิตคู่ไม่ประสบความสำเร็จ ไม่มีความสุข แต่อยู่ด้วยกันได้ แม้ต้องทะเลาะกันเป็นนิจเข้าหลัก ผัวผี-เมียผี (คนัย ไชยโยธา. 2534:90) ถ้าทั้งสองฝ่ายมีบุคลิกภาพที่แตกต่างกัน โดยที่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีลักษณะดังกล่าวข้างต้นแต่อีกฝ่ายหนึ่งไม่มีก็จะทำให้ชีวิตคู่ไม่ประสบความสำเร็จเช่นกัน โดยทั้งคู่ไม่สามารถปรับตัวเข้ากันได้และทนอยู่ด้วยกันอย่างไร้ความสุขถึงกับต้องหย่ากัน การหย่าร้างอาจเป็นทางออกที่ดีกว่าการมีชีวิตคู่อย่างทุกข์ทรมาน (คนัย ไชยโยธา. 2534:90)

สรุปได้ว่า ในการพิสูจน์ทฤษฎีความคล้ายคลึงนั้น เป็นไปตามทฤษฎีทุกประการ นั่นคือบุคคลจะมีชีวิตสมรสที่ประสบความสำเร็จได้ ต้องมีบุคลิกภาพคล้ายคลึงกัน แต่งานวิจัยนี้ได้พบรายละเอียดนอกเหนือจากที่ทฤษฎีกล่าวไว้คือบุคคลที่จะประสบความสำเร็จในชีวิตสมรสหรือชีวิตสมรสจะประสบความสำเร็จได้นั้น นอกจากจะต้องมีบุคลิกภาพโดยเฉพาะ ด้านความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ด้านความประนีประนอม ด้านความรับผิดชอบ ด้านการพึ่งตนเอง คล้ายคลึงกัน และยังจะต้องได้คะแนนเฉลี่ยของทั้งชายและหญิงอยู่ในระดับสูง ซึ่งตรงกันข้ามกับคู่ที่ไม่ประสบความสำเร็จแต่ยังไม่ได้หย่าร้างกัน พวกเขาจะได้คะแนนเฉลี่ยค่อนข้างต่ำ และถ้าถึงกับต้องหย่าร้างกันแล้ว จะพบว่าบุคลิกภาพของทั้งชายและหญิงจะไม่มี ความคล้ายคลึงกันเลย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไปที่ได้จากการทำวิจัย

1.1 จากการศึกษาครั้งนี้ทำให้ทราบว่าบุคลิกภาพผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรสประกอบด้วยบุคลิกภาพ 4 ด้าน ดังนี้คือ เอื้อเพื่อเผื่อแผ่ ความประนีประนอม ความรับผิดชอบและการพึ่งตนเอง ข้อค้นพบดังกล่าวน่าจะเป็นประโยชน์ในการให้แนวทางแก่ผู้ที่ทำงานเกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาด้านชีวิตสมรสแก่ผู้ที่มาขอรับบริการการให้คำปรึกษาเมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับการแต่งงานว่าสมควรที่จะแต่งงานหรือไม่หรือแต่งงานแล้วโอกาสที่จะมีปัญหาเกิดขึ้นในภายหลังจนถึงขั้นแยกทางกันหรือไม่เป็นต้น โดยให้ผู้มาขอรับบริการทำแบบทดสอบวัดคุณภาพชีวิตสมรสและประเมินผล โดยประเมินผลจากเกณฑ์ที่กำหนดไว้ดังแสดงในภาคผนวก ง.

1.2 เครื่องมือวัดบุคลิกภาพผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรสที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ นำมาเป็นส่วนหนึ่งของการพิจารณาในการใช้ชีวิตคู่ได้ โดยให้คู่รัก คู่หมั้น หรือผู้ที่ต้องการจะใช้ชีวิตร่วมกันมาทำแบบทดสอบดังกล่าว แล้วพิจารณาว่าทั้งคู่มีบุคลิกภาพของผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรสหรือไม่โดยประเมินผลจากเกณฑ์ที่กำหนดไว้ดังแสดงในภาคผนวก ง. แต่อย่างไรก็ตามควรใช้เกณฑ์อื่นมาร่วมในการพิจารณาดัดสินใจด้วยเพราะเครื่องมือนี้เป็นเพียงส่วนหนึ่งของการตัดสินใจเท่านั้น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัย

2.1 ควรทำการศึกษาในหน่วยงานภาครัฐบาล รัฐวิสาหกิจหรือเอกชนอื่นๆ อีก นอกเหนือจากที่ได้ศึกษามาแล้วในงานวิจัยฉบับนี้ หรือทำการศึกษาในประชากรส่วนอื่นๆ เช่น ประชากรในชุมชนแออัดและประชากรในต่างจังหวัดเป็นต้น

2.2 ในการสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรสครั้งต่อไป ควรจะสร้างแบบทดสอบให้มีจำนวนข้อวัดในแต่ละองค์ประกอบให้มากขึ้น เพื่อที่จะได้ค่าความเชื่อมั่นสูงขึ้น

2.3 ศึกษาตัวแปรอื่นๆ ที่คาดว่า อาจจะมีส่วนเกี่ยวข้องกับความสำเร็จในชีวิตสมรส เช่น การศึกษา ชนชั้นทางสังคม รายได้ ความสัมพันธ์ในครอบครัวและสติปัญญา เป็นต้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมลลา แสงสีทอง. “แนวความคิดเกี่ยวกับการเลือกคู่ครอง,” วารสารสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา. กรุงเทพฯ:มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2525.
- คณัฏ ไซยโยธา. พื้นฐานทางสังคมวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ:สำนักพิมพ์ โอเคียนสโตร์, 2534.
- จิตรียา ไซยศรีพรหม. ลักษณะบุคลิกภาพการปรับตัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา (ม.1-ม.6) ในกรุงเทพมหานคร. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ:มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527. อัดสำเนา.
- จันทร์เพ็ญ สุปต์กาญจนากุล. ตัวแบบสมมุติฐานความพึงพอใจในชีวิตสมรส:ทดสอบเฉพาะกรณีข้าราชการกระทรวงอุตสาหกรรม. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ:มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2526. อัดสำเนา.
- จิระ เจริญสุขวิมล. การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านความวิตกกังวล. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ:มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527. อัดสำเนา.
- จุลรัช อัครธราดล. การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพโลดโผน. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ:มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534. อัดสำเนา.
- ชม ภูมิภาค. จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ:สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2523.
- เชิดศักดิ์ โฉราสินธุ์. การวัดทัศนคติและบุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษา และจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520.
- ชมภู พึ่งธรรม. การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านความเป็นผู้นำ ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 เขตการศึกษา 3 กรุงเทพมหานคร. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ:มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. อัดสำเนา.
- ชวาล แพรัตกุล. คู่มือดำเนินการสอบแบบทดสอบมาตรฐาน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ครุสภา, 2520.
- เดโช สวานานนท์. จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพฯ:สำนักพิมพ์ โอเคียนสโตร์, 2508.
- ดุษ ขุมสาย, ม.ล. จิตวิทยาในชีวิตประจำวัน. กรุงเทพฯ:สำนักพิมพ์ ไทยวัฒนาพานิช, 2508.

- ทวี ก่อแก้ว และอบรม สันภิบาล. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ:สำนักพิมพ์โอเดียน สโตร์, 2517.
- ธิติมา จันทพลาบูรณ์. การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ:มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527. อัดสำเนา.
- ธีรนุช โมลิสสกุลมงคล. การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพความเป็นนักธุรกิจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครนายก. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ:มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532. อัดสำเนา.
- นางเยาว์ พึ่งพา. การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพความเป็นทหาร. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ:มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529. อัดสำเนา.
- นิตยา แก้วเล็ก. การศึกษามูลคิภาพของนิสิต พลศึกษา คณะพลศึกษา มศ.ว ประสานมิตร. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ:มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2538. อัดสำเนา.
- นวลละออ สุภาพล. ผลการฝึกทักษะในการรับวัฒนธรรมที่มีก่อนคุณลักษณะของนักเรียนนายร้อยตำรวจ. ปริญญาโท กศ.ค. กรุงเทพฯ:มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534. อัดสำเนา.
- บุญประครอง ภานุรัตน์. ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความไม่มั่นคงในชีวิตสมรส:ศึกษากลุ่มสตรีที่สมรสแล้ว ภาครัฐบาล รัฐวิสาหกิจ และเอกชน. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2534. อัดสำเนา.
- บงกช สุขะจิระ. การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพการแสดงตัวสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ:มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2537. อัดสำเนา.
- บังอร ภูวภิรมณ์ขวัญ. การวัดบุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ:ภาคพื้นฐานการศึกษา. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. อัดสำเนา.
- พินิจ สิงห์โต. การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านจิต 6 ตามแนวพุทธศาสนา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532. อัดสำเนา.
- ราชบัณฑิตสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตสถาน. กรุงเทพฯ:สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2520.

- ล้าน สายยศ และอังคณา สายยศ. เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ:สำนักพิมพ์ ศูนย์ส่งเสริมวิชา, 2536.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ:ทวีทองการพิมพ์, 2522.
- วิมลพร พันธุมนตรี. การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบที่สำคัญตามรูปแบบของกอร์คอน. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ:มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534. อัดสำเนา.
- วีรวรรณ สุจริต. การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพความเป็นแพทย์ของนักศึกษาแพทย์. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ:มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532. อัดสำเนา.
- ศิริสุข อินหาญ. แบบแผนการเลือกคู่ครอง. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ:มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2538. อัดสำเนา.
- ศรียา นิยมธรรม. โปรแกรมการเรียนรู้วิชาจิตวิทยา. กรุงเทพฯ:อักษรการพิมพ์, 2520.
- ศิลป์ชัย รูปสุวรรณ. การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านความต้องการตามแนวทฤษฎีของเมอร์เรย์. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ:มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2538. อัดสำเนา.
- สุชา จันท์เอม. จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพฯ:สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2517.
- สมพร บุษรากิจ, สมศรี ณ ระนอง และวันเพ็ญ บุญประกอบ. “ชีวิตของผู้ครองเรือน,” วารสารสมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย. 26:53-58; มิถุนายน, 2524.
- สุภาวดี เดชาเกรียงศักดิ์. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัดสรรกับความพึงพอใจในชีวิตสมรสของสตรีสมรสด้วยคู่ใหญ่ก่อนต้นที่ทำงานแล้วในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ:จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535. อัดสำเนา.
- สิริ เสรไทย. วัฒนธรรมวิทยา. กรุงเทพฯ:โรงพิมพ์คุรุสภา, 2516.
- สุรีย์ กาญจนวงศ์. “การปรับตัวในชีวิตสมรส,” วารสารประชากรศึกษา 21-23; ตุลาคม, 2523.
- สุรีย์ กาญจนวงศ์. ชีวิตสมรสเอกสารประกอบการบรรยายวิชาจิตวิทยาประชากร. ภาควิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2528.
- สวนา พรพัฒน์กุล. จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพฯ:โรงพิมพ์แสงรุ่งการพิมพ์, 2525.
- เสาวณีย์ ตนะคุลย์. คุณภาพชีวิตของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศศ. ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2533. อัดสำเนา.

อังศรา ภาติกะวัยวัฒน์. การเลือกคู่ครองของข้าราชการกรุงเทพมหานครที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ ศศ. ม. กรุงเทพฯ:จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย, 2522. อัดสำเนา.

อนันต์ ศรีโสภา. การวัดและการประเมินผลการศึกษา. กรุงเทพฯ:สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2520.

อุบลรัตน์ พิชญ์ชยชนนท์. คุณภาพชีวิตสมรส:ศึกษากรณีข้าราชการสังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศศ. ม. กรุงเทพฯ:มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2531. อัดสำเนา.

Allport, Gordon W. "Personality," A Psychological Interpretation. New York:258-297;1967.

Anastasi, Anne. Personality Development. New York:McGraw-Hill Book Company, 1968.

Anderson, Micheal. Sociology of the Family. Raltimare Penguir Books. Inc, 1973. Inc.,

Anastasi, Anne. Psychological Testing. 3rd ed. London: The Macmillan Company, 1969.

Bahr, Stephen J. Family Interaction. New York:Company A Division of Mchillan, Inc., 1989.

Belkin, Gary S. and Ruth H. Skydeel. Foundations of Psychology. Dodton:Houghton Mifflin, 1979.

Bernard, Haroll W. Mental Health in the Classroom. New York:McGraw-Hill Inc., 1970.

Blood, Bob and Margaret Blood. Marriage. New York:Free Prers of Glence, 1978.

Blood and D.M. Wolfe. Husbands and Wives The Dynamies of Married Living. Glencoe, LLL:Free Prers, 1960.

Burgers, E.W, H.J. Locke and M.M. Thomas. The Family. 2nd. ed. New York: American Book, 1963.

Burgers, Ernest W. and Harvey J. Locke. The Family. New York:American Book Co. 1950.

Burgress, Ernest W. and Paul Wallin. Engagement and Marriage. Philadelphia, J.B. Lippincott Co., 1953.

- Burr, Wesley R. Theory Construction and Sociology of the Family. New York: John Wiley & Son, 1973.
- Chadwick, B.A., S. S.L. Albrecht and P.R. Kunt "Marital and Family role satisfaction," Journal of Marriage and the Family. 38 :431-440. ;August, 1976.
- Cavan, Shonle Ruth. Marriage and Family in the Modern World. Second Edition, New York: 1965.
- Cattell, Raymond B. Personality. New York: McGraw-Hill, 1950.
- Cattell, Ray Mond B. Handbook for the Sixteen Personality Factor Test. Illinois: Institution for Personality and Ability Testing, 1957.
- Cattell. "A Trait Factor-Analytic Approach to Personality," Personality: Theory, Assessment, and Research. New York: 309-320; 1970. ✓
- Cattell, Raymond B and Herbert W. Eber. Handbook for the Sixteen Personality Factor Questionnaire Form A, B & C. 1957 Edition With 1964 Supplementation.
- Dinkmeyer, Don C. Child Development: The Emerging Self. New Delhi: Prentice Hall of India Private Limited, 1967.
- Edwards, Allen L. Techniques of Attitude Scale Construction. New York: Cppleton-Century, 1957.
- Fysenck, Han J. The Structure of Human Personality. London: Methuen & Co., Ltd., 1970.
- Farber, Bernand "An Index of Marital Integration," Sociometry 20:117-134; 1957.
- Gilmer, B. Von Haller. Psychology. New York: Harper & Row, 1970.
- Gordon, Jesse E. Personality and Behaviors. New York: The Macmillan Company, 1963.
- Garrett, Willam R. Seasons of Marriage and Family Life. New York: B.S. College Publishing.
- Hall, Calvin S. and Lindzey. Gardner, Theories of Personality. 2nd. ed New York: John Wiley and Sons. Inc., 1970.
- Hathaway, S.R and J.C. Mckinley. Minnesota Multiphasic Personality Inventory : Manual for Administration and Scoring. New York, Psychological Cooperation, 1967.

- Hawkin, James and Johnson Kathryn. "Perception of behavioral conformity, imputation of consensus, and marital satisfaction," Journal of Marriage and Family, 501-511; August, 1969.
- Hilgard, Ernest R. Intorduction to Psychology. New York:Harcourts, Brace and World Inc., 1962.
- James T. Fawcett. "Psychological determinant of nuptiality," Population Psychology:Resarch and Education Issues. p.161. Washington:US. Department of Health Education, and Welfare, 1979.
- Judson T. Landis and Mary G. Landis. Building a Sucessful Marrige p.531-532. New Jersey:Prentice-Hall, Inc., 1968.
- Kieckpatrick, Cliffard. The Family. New York: the Ronald Prees Company, 1955.
- Kephart, William M. The Family Society and The Individual. Boston:Haughton Mifflin Co., 1961.
- Kerlinger, Fred N. Foundation of Behavioral Research, Educational and Psychological In quiry. New York, Holt, 1964
- Kleinmuntz, Benjamin. Personality Measurement. An Introduction. Illinois:Porsey Prers, 1967.
- Landis, Paul H. Making the Most of Marriage. 4th ed. Englewodd Cliffe, N.J.: Prentice-Hall, 1975.
- Lewis, Robert A. and Graham B. Spanier, "Theorizing about the quality and stability of marriage," Contemporary thories about the family. Vol 2. New York:The Free Prers, 1979.
- Morgan, C.T. Introduction to Psychology. 6th ed. Tokyo:McGraw-Hill, Kogakusha, 1979.
- Morris, C.G. Psychology. Englewood Cliffs, New Jersey: 3rd ed. Prentice-Hall, Inc., 1979.
- Munsinger, Harry. Fundamentals of Child Development. New York:Halt, Rinedhart and Winston, 1975.
- Morris, C.G. Psychology. 3rd ed. Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice-Hall, Inc., 1979.

- Orden, Susan R. and Norman M. Bradburn. "Dimension of Marriage Happiness," American Journal of Sociology. 73:715-731; 1968.
- Orthmer, Dennis K. "Leisure activity patterna and marital satisfaction over the marital carcer," Journal of Marriage and the Family. 37:91-102; 1957.
- Purnell, Benson. The interest of happily marride couples. Vol 14. p. 276-280. Marriage and family Living, 1952.
- Robert, B.Me Call. Funda mental Statistics. New York: Chicago: San an cis co Atlenta, 1970.
- Robert, R. Bell. Marriage and Family Interactions. 3rd ed. P.274-280. Homewood. ILL, The Resey Pr., 1971.
- Robert Geib Foster. Marriage and Family Relationships. p.128-138. New York:The Macmillan Company, 1980.
- Rollin, Boyd C. and Richard Galligan. "The Developing Child and Marital Satisfaction of Parent," in Richard M. Lerner and Grabam B. Spanier (ed.), P.71-105. New York:Child Influence on Marital and Family Interaction:A Life Span Perspective. Academ Press.
- Stinnett, N and J. Walters. Relationship in marriage and the family. New York: MacMillan Publishing, 1984.
- Samule, William. Personality:Searching for the sourcers of Human Behavior. New York:McGraw-Hill, 1981.
- Thorpe, Louis P., Willis W. Clark and Ernest W. Tiege. Manual California Test of Personality. America, Mc Graw-Hill Inc., 1953.
- Udry, Richard. The Social Context of Marriage. P.286-461. New York:J.B. Lippincott Co, n.d.
- Wileoxon, S.A. and A.J. Hovestadt. "Percieve Health and Similarity of Family of Origin Experience as Predictor of Dyadic Adjustment for Marriage Cauples," Journal of Marital and Family Theory. 9:431-434: October, 1983.
- Willamson, Robert C. Marriage and Family Relation. New York:John Wiley & Sons, n.d.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.
ค่าสถิติที่ได้จากการทดสอบ

ตาราง 1 ผลการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างนิยามตามแนวของแคทเทิลกับข้อความที่สร้างขึ้น

องค์ประกอบ	ข้อที่	ข้อความ	I.O.C
1. ชอบออกสังคม	1.	ฉันสนุกสนานกับการไปปาร์ตี้เฮฮาเข้าออกตามคิสโก้เรคหรือผับต่าง ๆ	1.00
	2.	เมื่อมีเวลาว่างฉันจะออกไปเที่ยวข้างนอกกับเพื่อนฝูง	1.00
	3.	ในวันหยุดฉันจัดปาร์ตี้ขึ้นที่บ้าน	0.80
	4.	เมื่อพบคนแปลกหน้าฉันจะเป็นฝ่ายเข้าไปทักทายก่อน	1.00
	5.	ฉันมักจะมีเพื่อนมาเยี่ยมเยียนหรือพักค้างคืนจนเต็มบ้าน	1.00
	6.	ฉันชอบพูดคุยพบปะกับคนมากหน้าหลายตา	1.00
	7.	ในวันหยุดฉันมักจะไปพักผ่อนในที่เงียบสงบกับครอบครัว	0.80
	8.	ฉันมักจะไปงานเลี้ยงสังสรรค์ที่มีแต่กลุ่มเพื่อนสนิทกลุ่มเล็ก ๆ เท่านั้น	1.00
	9.	ฉันมักจะใช้เวลาในตอนเย็นพักผ่อนอยู่กับบ้าน	1.00
	10.	ในเวลาว่างฉันอ่านหนังสือที่น่าสนใจอยู่กับบ้าน	1.00
	11.	ฉันรู้สึกอึดอัดใจเมื่อต้องพบกับคนแปลกหน้า	1.00
	12.	ฉันไปดูภาพยนตร์คนเดียวหรือกับเพื่อนสนิทเพียง 1-2 คน	1.00
2. สติปัญญา	1.	ฉันวางแผนชีวิตอย่างดีเพื่อชีวิตจะได้ดำเนินไปอย่างราบรื่น	1.00
	2.	ฉันวางแผนและศึกษารายละเอียดก่อนลงมือทำงานทุกครั้ง	1.00
	3.	เมื่อมีอุปสรรคหรือข้อยุ่งยากเกิดขึ้น ฉันจะพยายามแก้ไขจนกว่าจะสำเร็จ	1.00
	4.	เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้น ฉันจะปรึกษาบุคคลที่น่าเชื่อถือและนำความคิดของคนเหล่านั้นมาปรับเป็นวิธีการแก้ปัญหาของตนเอง	1.00

ตาราง 1 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ข้อที่	ข้อความ	I.O.C
	5.	ฉันไม่เชื่อว่าอะไรง่าย ๆ จนกว่าจะมีหลักฐานมายืนยัน	1.00
	6.	ฉันปล่อยชีวิตไปตามยถากรรมเพราะว่าอะไรจะเกิดก็ต้องเกิด	1.00
	7.	ฉันไม่ชอบวางแผนในการทำงานล่วงหน้าเพราะเป็นการเสียเวลา	1.00
	8.	ฉันมักจะยอมแพ้อย่างง่ายดาย เมื่อพบกับปัญหาที่ยากแก่การแก้ไข	1.00
	9.	เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นฉันจะปรึกษาบุคคลที่ฉันเชื่อถือและปฏิบัติตามคำแนะนำของเขาทุกอย่าง	0.60
	10.	ฉันคิดว่าข่าวในหน้าหนังสือพิมพ์เป็นจริงและเชื่อถือได้	1.00
	11.	ฉันมักจะหมดความพยายามที่จะทำงานต่อไป	0.40
	12.	ฉันนำวิธีการคิดและการแก้ปัญหาของคนอื่นมาพิจารณาและปรับให้เหมาะสมกับตนเอง	1.00
3. จิตใจมั่นคง	1.	เมื่อมีเหตุฉุกเฉินฉันสามารถรักษาอาการภายนอกให้ดูสงบ ไม่ตื่นตระหนกได้	0.40
	2.	เวลาที่โกรธกับใครฉันจะรอจนกว่าอารมณ์เย็นลงก่อนที่จะพูดกับเขาในเรื่องที่เกิดขึ้น	1.00
	3.	ฉันไม่ถือโทษโกรธเคืองผู้อื่นง่าย ๆ	1.00
	4.	ฉันสามารถพูดคุยกับคนที่ฉันไม่ชอบโดยไม่รู้สึกผิดปกติใด ๆ	1.00
	5.	ฉันแสดงอาการไม่พอใจทันทีเมื่อมีคนพูดขัดหู	0.80
	6.	ฉันควบคุมอารมณ์ของตนเองได้เมื่อถูกวิพากษ์วิจารณ์	0.80
	7.	ฉันรู้สึกว่าคุณเองออกถื่นอารมณ์ไม่ได้กับการกระทำของคนรอบข้าง	1.00
	8.	เมื่อมีเหตุฉุกเฉิน ฉันมักจะตื่นเต้น จนทำอะไร ไม่ถูก	1.00
	9.	เมื่อมีคนที่ทำให้ฉันไม่พอใจ ฉันจะเข้าไปพูดคุยกับเขาทันที	1.00

ตาราง 1 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ข้อที่	ข้อความ	I.O.C
4. อ่อนน้อมถ่อมตน	10.	ถ้าฉันไม่ชอบใครฉันจะแสดงให้เขาู้ทันที	1.00
	11.	ฉันมักจะเสียงสั่นเมื่อฉันรู้สึกโกรธ หรือตื่นกลัว	1.00
	12.	ฉันเคยโมโหจนถึงขั้นตะโกนคำใส่พวกเขา	0.40
	1.	ถ้ามีคนมาสูบบุหรี่หรืออยู่ใกล้ ๆ ฉัน และทำให้ฉันรำคาญ ฉันจะเดินเลี่ยงไปที่อื่น	1.00
	2.	หากมีคนมาสูบบุหรี่ใกล้ ๆ ฉัน และทำให้ฉันรำคาญ ฉันจะบอกให้เขาหยุดสูบบุหรี่ทันที	1.00
	3.	ถ้ามีคนใส่ร้ายฉัน ฉันคิดว่าทางที่ดีที่สุดคือ ปล่อยให้มัน ผ่านไป	0.40
	4.	เวลาที่ฉันกำลังโกรธใครก็ตาม ฉันจะหลีกเลี่ยงการ เผชิญหน้ากับเขา	1.00
	5.	ฉันมักจะเป็นฝ่ายเถียงเป็นคนสุดท้ายก่อนที่จะเงียบ ไป	1.00
	6.	ฉันเป็นคนตัดสินใจว่าคนอื่นควรทำอะไรและทุกคน ต้องทำตามฉันโดยไม่มีข้อโต้แย้ง	1.00
	7.	ฉันพยายามที่จะเดินตามทางของตนเองโดยไม่ฟังเสียง คัดค้าน	1.00
	8.	เมื่อมีการขัดแย้งหรือทะเลาะเบาะแว้งกัน ฉันพยายาม อย่างเต็มที่ที่จะให้มีการประนีประนอม	1.00
	9.	ฉันชอบพูดว่าเห็นด้วยกับคนอื่นมากกว่าที่จะโต้เถียง	0.60
	10.	ในการโต้เถียงฉันจะเป็นคนที่เสียขาดไม่ ประนีประนอม	1.00
	11.	ฉันชอบเถียงแบบหัวชนฝาหรือไม่ก็กำปั้นทุบดิน	1.00
	12.	ฉันเห็นว่าการทำให้ผู้อื่นเกิดความขุ่นเคืองใจมิใช่สิ่งที่ ผิด แต่อย่างไร ถ้ามันช่วยให้ฉันได้รับสิ่งที่ต้องการ	1.00

ตาราง 1 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ข้อที่	ข้อความ	I.O.C
5. อารมณ์ขัน	1.	ฉันชอบดูภาพยนตร์ตลก	1.00
	2.	ฉันชอบเล่าเรื่องสนุก ๆ และเรื่องตลกในงานเลี้ยง	0.80
	3.	ฉันสามารถทำให้งานเลี้ยงสังสรรค์ที่เงียบเหงากลับสนุก สนานขึ้น	1.00
	4.	ฉันเป็นคนที่ทำให้ผู้อื่นหัวเราะได้เสมอ	1.00
	5.	ฉันรู้สึกอารมณ์เสีย ถ้ากำลังเครียดอยู่แล้วมีคนเล่าเรื่อง ตลกขึ้นมา	0.80
	6.	ฉันจะโกรธมากถ้าบังเอิญทำอะไรเป็น ๆ เซซ ๆ แล้วมี คนหัวเราะ	0.80
	7.	ฉันชอบดูภาพยนตร์สารคดีมากกว่าภาพยนตร์ตลก	1.00
	8.	ฉันคิดว่าคนที่หัวเราะมาก ๆ คือคนที่ไม่รู้จักโต	1.00
	9.	ฉันคิดว่าการหัวเราะในที่สาธารณะเป็นการเสียมารยาท อย่างมาก	0.80
	10.	ถ้าฉันได้อ่านหนังสือ “ขายหัวเราะ” หรือ “มหาสนุก” ฉันจะหัวเราะดังกว่าคนอื่น	0.80
	11.	ฉันรู้สึกอึดอัดใจถ้าเจอหัวเราะดัง ๆ ออกมาท่ามกลาง ผู้คนมากมาย	0.80
	12.	ฉันจำไม่ได้ว่าหัวเราะครั้งสุดท้ายเมื่อไร เพราะมันนาน มาก	1.00
6. ความรับผิดชอบ	1.	โดยปกติแล้วฉันไปตามนัดตรงเวลา	1.00
	2.	ฉันสะสมเก็บออมเงินไว้สำหรับภายภาคหน้า	1.00
	3.	ฉันคิดว่าไม่เป็นการเสียหายถึงจะไปสายเมื่อมีนัด	1.00
	4.	ฉันเก็บเงินสำรองไว้ในบัญชีเพื่อใช้ในยามฉุกเฉิน	1.00
	5.	หากฉันพูดว่าจะทำอะไรแล้วฉันจะทำตามสัญญา	1.00
	6.	ฉันใช้ชีวิตสนุกสนาน เทียวเตร่ ไปเรื่อย ๆ ไม่อยากคิด เรื่องของอนาคตให้นักสมอง	1.00

ตาราง 1 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ข้อที่	ข้อความ	I.O.C
7. ความรอบคอบ	7.	ฉันจะเลิกเล่นสัญญาณ ถ้าทำตามแล้วเกิดความยุ่งยาก	1.00
	8.	ฉันเคยแกล้งป่วยเพื่อหลีกเลี่ยงความรับผิดชอบที่ไม่อยากรับ	1.00
	9.	ฉันปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายก่อนไปเที่ยว	1.00
	10.	ฉันออกไปเที่ยวกับเพื่อนๆ ทั้งๆ ที่มีงานสำคัญรออยู่	1.00
	11.	เมื่อทำผิดฉันจะยอมรับผิด โดยไม่พยายามหลีกเลี่ยงหรือโทษผู้อื่น	1.00
	12.	เมื่อฉันถูกจับได้ว่าทำผิด ฉันจะปฏิเสธไว้ก่อนแล้วค่อยคิดหาวิธีแก้ไขทีหลัง	1.00
	1.	ฉันเคยเซ็นชื่อโดยไม่ได้อ่านสัญญาณให้ละเอียด	1.00
	2.	ฉันมักจะเลือกเส้นทางที่เสี่ยงแต่ลัดไปในทางที่ปลอดภัย แต่ช้า	0.40
	3.	เวลาซื้อของฉันมักจะตรวจดูใบรับประกัน	1.00
	4.	ฉันอ่านตัวหนังสือ โดยละเอียดก่อนเซ็นสัญญาเสมอ	0.60
	5.	เวลาเดินทางฉันจะเลือกที่นั่งที่ปลอดภัยที่สุด	1.00
	6.	ฉันเล่นน้ำทะเลเฉพาะในเขตที่เขียนว่าปลอดภัย	1.00
	7.	เมื่อต้องเดินทางฉันไปถึงจุดนัดหมายเกือบจะวินาทีสุดท้าย	1.00
	8.	ฉันไปเที่ยวต่างจังหวัดในวันหยุดโดยไม่ได้อำนาจ	1.00
	9.	ถ้ามีคนรู้จักแต่ไม่สนิทเลยมาขอยืมเงินฉันก็จะให้เขา	1.00
	10.	ฉันจะให้ยืมเงินเฉพาะคนที่ฉันไว้วางใจเท่านั้น	1.00
	11.	ฉันชอบงานที่มีการเปลี่ยนแปลง การเดินทาง และมีความหลากหลายแม้ว่ามันจะเสี่ยงก็ตาม	0.80

ตาราง 1 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ข้อที่	ข้อความ	I.O.C
8. เชื่อมั่นในตนเอง	12.	ฉันชอบงานที่มีความมั่นคงถึงแม้ว่าค่าตอบแทนจะ ไม่มากนักก็ตาม	1.00
	1.	ฉันล้มเลิกไม่กล้าตัดสินใจทั้ง ๆ ที่รู้ว่าผลที่เกิดขึ้นไม่มี อันตรายร้ายแรง	1.00
	2.	เมื่อตัดสินใจทำอะไรแล้ว ฉันไม่โลเล หรือเปลี่ยนใจ ง่าย ๆ	1.00
	3.	หากมีคนแย้งขึ้นมาฉันจะคล้อยตามเขาไปโดยง่าย	1.00
	4.	ฉันไม่กล้าแสดงความคิดเห็นเพราะกลัวถูกตำหนิว่า ไม่เข้าท่า	1.00
	5.	ฉันกล้าแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างจากผู้อื่น	1.00
	6.	ฉันกล้าตัดสินใจที่จะกระทำการต่าง ๆ อย่างมีเหตุผล	1.00
	7.	ฉันเลิกล้มความตั้งใจหลายครั้งเพราะคิดว่าตนเองไม่ มีความสามารถ	1.00
	8.	ฉันชอบเป็นผู้นำในการทำกิจกรรมต่าง ๆ	1.00
	9.	เมื่อมีปัญหาใด ๆ ฉันจะตัดสินใจด้วยตนเองก่อน ที่จะปรึกษาผู้อื่น	1.00
	10.	ฉันจะไม่แสดงความคิดเห็นและทัศนคติที่คิดว่าผู้อื่น จะมีความเห็นคัดค้านกับฉัน	1.00
	11.	ฉันเชื่อว่าตนเองมีความสามารถในการปฏิบัติภาระ กิจต่าง ๆ ให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี	1.00
9. ยอมรับผู้อื่น	12.	ฉันรู้สึกไม่มั่นใจถ้าจะต้องทำอะไรตามลำพัง	1.00
	1.	ฉันคิดว่าคนส่วนใหญ่ปฏิบัติต่อฉันเหมือนกันทั้ง ต่อหน้า และลับหลัง	1.00
	2.	ฉันมักคิดว่าคนอื่นพูดถึงฉันลับหลัง	1.00
	3.	ฉันช่วยปลอบใจและให้กำลังใจเวลาที่มีคนมาระบาย ความทุกข์ให้ฟัง	1.00

ตาราง 1 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ข้อที่	ข้อความ	I.O.C
	4.	ฉันคิดว่าส่วนใหญ่แล้วคนเรามากโกหกเพื่อเอาตัวรอด	1.00
	5.	ฉันรู้สึกไร้ค่าเมื่อมีคนมาระบายความทุกข์ให้ฟัง	1.00
	6.	ฉันไม่เห็นประโยชน์ในการทำสิ่งต่างๆ ให้แก่ผู้อื่น ถ้าพวกเขาไม่สามารถทำสิ่งที่มีประโยชน์ให้แก่นั้น ภายหลัง	1.00
	7.	ฉันช่วยเหลือบุคคลอื่นที่ประสบความทุกข์ยากเท่าที่มีโอกาสและความสามารถที่จะช่วยได้	1.00
	8.	ฉันมักจะเป็นที่พึ่งพาของผู้อื่นเมื่อพวกเขาต้องเผชิญกับปัญหา	1.00
	9.	เมื่อผู้อื่นมีความทุกข์ ฉันก็พลอยมีความทุกข์ไปกับเขาด้วย	0.80
	10.	เมื่อมีคนได้รับความเดือดร้อน ฉันคิดว่าไม่ควรเข้าไปยุ่งเกี่ยวเพราะเราอาจจะเดือดร้อนไปด้วย	1.00
	11.	ฉันมีความสุขที่ได้ทำอะไรเล็ก ๆ น้อย ๆ ให้แก่ผู้อื่น	1.00
	12.	ฉันไม่คิดที่จะสนใจปัญหาของผู้อื่นหรือแม้แต่คนใกล้ชิด เพราะถ้าฟังปัญหาของตัวเองก็มากมาอยู่แล้ว	1.00
10. นักปฏิบัติ	1.	ฉันมักจะเป็นฝ่ายเฝ้าดูมากกว่าจะลงมือปฏิบัติเอง	1.00
	2.	ฉันทนไม่ได้ที่จะต้องอยู่เฉย ๆ โดยไม่ทำอะไร	1.00
	3.	ในวันหยุดฉันมักจะตื่นแต่เช้าเพราะมีกิจกรรมต่างๆ รออยู่	1.00
	4.	ในวันหยุดสุดสัปดาห์ ฉันใช้เวลาส่วนมากไปกับการนอนพักผ่อน	1.00
	5.	ฉันลงมือทำสิ่งต่างๆ ทันทีแทนที่จะผัดวันประกันพรุ่ง	1.00

ตาราง 1 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ข้อที่	ข้อความ	I.O.C
11. เปิดเผย	6.	กว่าที่จะได้ลงมือทำอะไรสักอย่าง ฉันจะใช้เวลานานมาก	1.00
	7.	ฉันมักจะปล่อยให้วันเวลาผ่านไปโดยไม่ได้อะไรเลย	1.00
	8.	ฉันมักจะขาดแรงจูงใจในการกระทำการต่าง ๆ	1.00
	9.	ฉันมีงานอดิเรกทำมากมายในยามว่าง	1.00
	10.	ฉันมักจะกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมใหม่ ๆ	1.00
	11.	ฉันมักจะนอนตื่นสายในวันหยุดสุดสัปดาห์	0.40
	12.	ฉันชอบที่จะมีงานหลาย ๆ อย่างทำตลอดเวลา	1.00
	1.	เพื่อให้ผู้อื่นประทับใจ ฉันจึงทำตัวในแบบที่ผู้อื่นคาดหวังมากกว่าที่จะเป็นตัวของตัวเอง	1.00
	2.	เวลาที่ฉันคบกับใคร ฉันจะเป็นตัวของตัวเองมากที่สุด	1.00
	3.	ในกรณีที่ฉันทนไม่ได้กับพฤติกรรมบางอย่างของคนใกล้ชิดฉันจะพยายามหาทางพูดคุยกับเขาอย่างเปิดเผย	1.00
	4.	ฉันมักจะซ่อนความไม่พอใจเอาไว้คนเดียว	0.80
	5.	ฉันสามารถพูดคุยเรื่องส่วนตัวกับเพื่อนหรือสมาชิกในครอบครัว	1.00
	6.	ฉันไม่กล้าที่จะปรึกษาเรื่องส่วนตัวกับผู้อื่นหรือแม้แต่คนใกล้ชิด	1.00
	7.	ถ้าฉัน ไม่ไปทันเวลานัดหมาย ฉันจะบอกเหตุผลที่ฟังแล้วดูดีถึงแม้ว่ามันไม่จริงก็ตาม	1.00
	8.	เมื่อฉันกลับบ้านไม่ตรงเวลา ฉันจะบอกเหตุผลตามความเป็นจริง	1.00
	9.	ฉันมักแสดงออกในทางตรงกันข้ามกับความรู้สึกที่แท้จริงเพื่อให้ผู้อื่นชื่นชมในตัวฉัน	1.00

ตาราง 1 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ข้อที่	ข้อความ	I.O.C
12. จิตใจสงบ	10.	ฉันมักจะบอกความรู้สึกที่แท้จริงที่เกิดขึ้นกับตัวฉันมากกว่าที่จะเสแสร้ง	0.40
	11.	ฉันจำเป็นต้องโกหกเพื่อให้สถานการณ์บางอย่างดีขึ้น	1.00
	12.	ฉันจะพูดอะไรที่ดูดีไว้ก่อน โดยที่การปฏิบัติไม่จำเป็นต้องตรงกับที่พูดเสมอไป	1.00
	1.	ฉันกังวลว่าผู้อื่นจะคิดอย่างไรเกี่ยวกับตัวฉัน	1.00
	2.	ฉันมักจะใจลอยแม้แต่เวลาอยู่ในวงสนทนา	1.00
	3.	ฉันรู้สึกกังวลโดยไร้เหตุผลในสิ่งที่ไม่ได้เกิดขึ้นจริงๆ	1.00
	4.	เมื่อฉันถูกตำหนิ ฉันจะเก็บมาคิดเป็นเวลานาน	0.80
	5.	ฉันมีเรื่องที่ต้องคิดมากมายจนนอนไม่หลับ	1.00
	6.	ความคิดเห็นที่ผู้อื่นมีต่อตัวฉัน ไม่ทำให้ฉันรู้สึกชุ่มใจแต่อย่างใด	1.00
	7.	ฉันคิดว่าเป็นเรื่องปกติธรรมดาที่เราจะทำอะไรผิดพลาดต่อหน้าผู้อื่นบ้างเป็นบางครั้ง	1.00
	8.	ฉันกังวลใจอยู่เป็นเวลานานในเรื่องประสบการณ์ที่น่าอับอาย	1.00
	9.	ฉันมักจะลืมเรื่องที่ทำให้ไม่สบายใจเมื่อกลับถึงบ้าน	1.00
13. ใจกว้าง	10.	ฉันมักก่อกวนใจในเรื่องรอบ ๆ ตัวอยู่ตลอดเวลา	1.00
	11.	ไม่ว่าจะทำอะไรก็ตามฉันจะมีสมาธิแน่วแน่อยู่กับสิ่งนั้น ๆ	1.00
	12.	ฉันนอนหลับสบายตลอดคืน	1.00
	1.	ในกรณีที่เกิดความคิดเห็นไม่ตรงกัน ฉันจะเอาใจเราไปใส่ใจเขาและพยายามเข้าใจความคิดเห็นของคนอื่น	1.00
	2.	ฉันยินดีที่จะรับฟังคำวิจารณ์ที่เกี่ยวกับตัวเองและถ้าเป็นจริงฉันก็จะพยายามปรับปรุงตัวเองเสียใหม่	1.00

ตาราง 1 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ข้อที่	ข้อความ	I.O.C
	3.	เมื่อมีผู้แสดงความคิดเห็นที่ขัดแย้งกับความรู้สึกลึกซึ้ง ความคิด ความเชื่อของฉัน ฉันจะอดทนรับฟังความคิดเห็นเหล่านั้น นั้นได้จนจบ	1.00
	4.	ฉันมักจะโจมตีความคิดเห็นของผู้อื่นที่ไม่ตรงกับความคิด ความเห็นของตัวเอง	1.00
	5.	ฉันจะรู้สึกโกรธมากเมื่อมีผู้วิพากษ์วิจารณ์เกี่ยวกับตัวฉัน หรือความประพฤติของฉัน	1.00
	6.	เมื่อมีผู้อื่นกระทำ使我เสียหาย แต่ถ้าฉันรู้ว่าเขาไม่ได้ตั้งใจ ฉันก็ยินดีให้อภัยแก่เขาด้วยความจริงใจ	1.00
	7.	เมื่อมีผู้แสดงความคิดเห็นที่ขัดกับความรู้สึกลึกซึ้ง ความคิด ความเชื่อของฉัน ฉันจะขัดขวาง หรือโต้แย้งทันทีโดยไม่ ปล่อยให้เขาพูดจนจบ	1.00
	8.	เป็นการยากที่ฉันจะให้อภัยกับคนที่เคยทำให้ฉันไม่พอใจ	1.00
	9.	ฉันชอบแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและพร้อมที่จะรับฟัง ความคิดเห็นของผู้อื่น	1.00
	10.	ฉันพิจารณาสำรวจตรวจตราและใช้ความคิดของผู้อื่น เท่า ๆ กับความคิดของตนเอง	0.80
	11.	ฉันไม่ชอบทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นเพราะทำให้ฉันยอมรับ ความคิดเห็นของเขาไม่ได้	1.00
	12.	ฉันเชื่อว่าความคิดเห็นของฉันถูกต้องเสมอ	1.00
14. ฟังตนเอง	1.	ฉันสามารถซ่อมแซมสิ่งของเครื่องใช้ภายในบ้านได้เอง	0.80
	2.	ฉันปรุงอาหารอย่างง่าย ๆ รับประทานเองเมื่อถึงคราว จำเป็น	1.00
	3.	ฉันชอบทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเองมากกว่าฟังผู้อื่น	1.00
	4.	เวลาที่ฉันจะทำอะไรฉันมักจะขอความช่วยเหลือจากคน รอบข้าง	1.00

ตาราง 1 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ข้อที่	ข้อความ	I.O.C
15. ระเบียบวินัย	5.	ฉันชอบให้ผู้อื่นตัดสินใจให้และบอกว่าฉันควรทำอย่างไร	1.00
	6.	ฉันสามารถดูแลตนเองได้เมื่อเกิดการเจ็บป่วยเล็กน้อยๆ	1.00
	7.	ฉันทำความสะอาดและจัดห้องนอนเอง	1.00
	8.	เป็นเรื่องยากสำหรับฉันที่จะลงมือทำอาหารรับประทานเอง	1.00
	9.	ฉันคิดว่าฉันไม่สามารถใช้ชีวิตอยู่ตามลำพังได้	1.00
	10.	เมื่อมีเหตุฉุกเฉินขึ้น สิ่งแรกที่ฉันมักปฏิบัติก็คือ ขอความช่วยเหลือจากผู้อื่น	1.00
	1.	ฉันพอใจกับรูปแบบชีวิตที่ดำเนินไปอย่างเป็นระเบียบและมีเวลาที่แน่นอน	1.00
	2.	ฉันระมัดระวังตัวเองอย่างมากเกี่ยวกับมารยาททางสังคม	1.00
	3.	ฉันใช้ชีวิตตามสบายอยากจะทำอะไรก็ทำ	1.00
	4.	ถ้าฉันไม่เห็นด้วยกับระเบียบข้อใด ฉันก็จะไม่ปฏิบัติตาม	1.00
	5.	ฉันเก็บรักษาสิ่งต่าง ๆ ไว้อย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย	1.00
	6.	ฉันเป็นคนที่เชื่อฟังและเคารพกฎข้อบังคับต่าง ๆ	1.00
	7.	ฉันไม่ชอบทำอะไรตามกฎเกณฑ์หรือสิ่งที่ผู้อื่นคาดหวังจะให้ทำ	0.80
	8.	ฉันทำอะไรตามใจตนเอง ไม่ว่าสิ่งนั้นจะดีหรือไม่ก็ตาม	0.40
	9.	ฉันปฏิบัติตามมโนธรรมและเสียงส่วนรวม โดยที่ไม่รู้สึกอึดอัด	0.80
	10.	ฉันจะไปถึงที่ทำงานและกลับบ้านตรงเวลา	1.00
	11.	ฉันรู้สึกอึดอัดกับกฎข้อบังคับต่าง ๆ ของสังคม	1.00

ตาราง 1 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ข้อที่	ข้อความ	I.O.C
16. อารมณ์อ่อนกลาย	11.	ฉันรู้สึกอึดอัดกับกฎข้อบังคับต่าง ๆ ของสังคม	1.00
	12.	ฉันทำอะไรตามความพอใจ โดยไม่สนใจว่าผู้อื่นจะคิดอย่างไร	1.00
	1.	ฉันยอมรับสิ่งที่ผิดพลาดในชีวิตและหาทางแก้ไข	1.00
	2.	ฉันรู้สึกหงุดหงิดเมื่อสิ่งต่าง ๆ ไม่เป็นไปตามที่ต้องการ	1.00
	3.	ฉันมักจะมีอาการขัดแย้งกับผู้อื่น แม้แต่กับคนที่ฉันรัก	1.00
	4.	สัมพันธภาพระหว่างฉันกับคนรอบข้างเป็นไปด้วยดี	1.00
	5.	ฉันรู้สึกเหมือนอยู่คนเดียวในโลก	1.00
	6.	โดยธรรมชาติแล้วคนเราเป็นมิตรและเอื้ออารีต่อผู้อื่น	1.00
	7.	ฉันรู้สึกว่าผู้อื่นกำลังใช้ประโยชน์จากตัวฉัน	1.00
	8.	ชีวิตของฉันเป็นชีวิตที่ว่างเปล่า มีแต่ความท้อแท้สิ้นหวัง	1.00
	9.	ชีวิตของฉันเป็นชีวิตที่เต็มไปด้วยสิ่งดี ๆ และน่าตื่นเต้น	0.80
	10.	ฉันดำเนินชีวิตอย่างมีความหวังและมีจุดหมายที่ชัดเจน	1.00
	11.	ฉันมีชีวิตอยู่ไปวัน ๆ โดยปราศจากจุดหมาย	1.00
	12.	ฉันพอใจกับชีวิตของฉันในปัจจุบัน	0.80

ตาราง 2 ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนเป็นรายชื่อของแบบทดสอบวัดคุณลักษณะกับคะแนนรวมของแบบทดสอบวัดคุณภาพชีวิตสมรสจากการทดสอบ ครั้งที่ 1

องค์ประกอบ	ข้อที่	r_{xy}	องค์ประกอบ	ข้อที่	r_{xy}
1. ชอบออกสังคม	1.	0.07	3. จิตใจมั่นคง	7.	0.08
	2.	0.03		8.	0.20*
	3.	0.08		9.	0.17
	4.	0.09		10.	0.05
	5.	0.03		11.	-
	6.	0.13		12.	0.11
	7.	0.08			
	8.	0.00		1.	-
	9.	0.43*		2.	0.26*
	10.	0.21*		3.	0.08
	11.	0.10		4.	0.07
	12.	0.03		5.	0.08
2. สติปัญญา	1.	0.43*		6.	0.14
	2.	0.07		7.	0.02
	3.	0.22*		8.	0.10
	4.	0.09		9.	-0.16
	5.	0.04		10.	0.00
	6.	0.23*		11.	0.19
4. อ่อนน้อมถ่อมตน	1.	0.06		12.	-
	2.	0.14			
	3.	-		7.	0.15
	4.	0.39*		8.	0.08
	5.	0.31*		9.	0.05
				10.	0.05
				11.	0.14

ตาราง 2 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ข้อที่	r_{xy}	องค์ประกอบ	ข้อที่	r_{xy}
5. อารมณ์ขัน	6.	0.29*	6. ความรับผิดชอบ	12.	0.01
	7.	0.24*			
	8.	0.23*		1.	0.08
	9.	0.00		2.	0.29*
	10.	0.27*		3.	0.09
	11.	0.29*		4.	0.23*
	12.	0.13		5.	-
				6.	0.27*
	1.	-0.12		7.	0.13
	2.	0.01		8.	0.00
	3.	0.11		9.	0.27*
	4.	0.02		10.	0.18
7. ความรอบคอบ	5.	0.05	9. ยอมรับผู้อื่น	11.	0.30*
	6.	0.16		12.	0.20*
	1.	0.05		7.	0.08
	2.	-		8.	0.14
	3.	0.07		9.	0.27*
	4.	0.03		10.	0.04
	5.	0.02		11.	0.28*
	6.	0.09		12.	0.43*
	7.	0.13			
	8.	0.00		1.	0.39*
	9.	0.02		2.	0.29*
	10.	0.09		3.	0.28*
	11.	-0.11		4.	0.28*
	12.	0.14		5.	0.44*
				6.	0.26*

ตาราง 2 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ข้อที่	r_{xy}	องค์ประกอบ	ข้อที่	r_{xy}
8. เชื้อมันในตนเอง	1.	-0.04		7.	0.21*
	2.	-0.02		8.	0.41*
	3.	0.16		9.	0.21*
	4.	0.19		10.	0.20*
	5.	0.15		11.	0.27*
	6.	0.20*		12.	0.29*
10. นักปฏิบัติ	1.	0.16		7.	0.16
	2.	0.07		8.	0.03
	3.	0.13		9.	-0.11
	4.	0.12		10.	-
	5.	0.02		11.	0.04
	6.	0.13		12.	0.11
	7.	0.17			
	8.	0.09	12. จิตใจสงบ	1.	0.39*
	9.	-0.12		2.	0.13
	10.	-0.08		3.	0.15
	11.	-		4.	0.06
	12.	0.00		5.	0.05
				6.	0.29*
11. เปิดเผย	1.	0.03		7.	0.00
	2.	0.18		8.	-0.01
	3.	0.10		9.	0.07
	4.	0.31*		10.	0.21*
	5.	0.12		11.	-0.12
	6.	0.04		12.	-0.07

ตาราง 2 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ข้อที่	r_{xy}	องค์ประกอบ	ข้อที่	r_{xy}
13. ใจกว้าง	1.	0.32*	15. ระเบียบวินัย	7.	0.05
	2.	0.28*		8.	0.01
	3.	0.30*		9.	0.16
	4.	0.08		10.	0.11
	5.	0.10		11.	0.34*
	6.	0.26*		12.	0.29*
	7.	0.16			
	8.	0.23*		1.	0.14
	9.	0.26*		2.	0.00
	10.	0.24*		3.	0.07
	11.	0.20*		4.	0.09
	12.	0.29*		5.	0.08
14. พึ่งตนเอง	1.	0.09		6.	0.17
	2.	0.05		7.	0.05
	3.	0.40*		8.	-
	4.	0.25*		9.	0.07
	5.	0.27*		10.	0.21*
	6.	0.00		11.	0.27*
16. อารมณ์อ่อนกลาย	1.	0.03		12.	0.33*
	2.	0.01		7.	0.18
	3.	0.29*		8.	0.11
	4.	0.27*		9.	0.11
	5.	0.11		10.	0.13
	6.	0.29*		11.	0.24*
				12.	-0.11

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 3 ค่าไอเกน ค่าร้อยละความแปรปรวน ร้อยละของความแปรปรวนสะสม จากการทดสอบ ครั้งที่ 2

ข้อที่	ค่าไอเกน	ค่าร้อยละความแปรปรวน	ร้อยละของความแปรปรวนสะสม
1.	7.40678	12.1	12.1
2.	3.38961	5.6	17.7
3.	2.22910	3.7	21.4
4.	2.09660	3.4	24.8
5.	1.94701	3.2	28.0
6.	1.71094	2.8	30.8
7.	1.62233	2.7	33.4
8.	1.51122	2.5	35.9
9.	1.49102	2.4	38.4
10.	1.38105	2.3	40.6
11.	1.36799	2.2	42.9
12.	1.30181	2.1	45.0
13.	1.24007	2.0	47.0
14.	1.21039	2.0	49.0
15.	1.15723	1.9	50.9
16.	1.10571	1.8	52.7
17.	1.09244	1.8	54.5
18.	1.04799	1.7	56.2
19.	1.03487	1.7	57.9
20.	0.99496	1.6	59.6
21.	0.97935	1.6	61.2
22.	0.94831	1.6	62.7
23.	0.92394	1.5	64.2
24.	0.89155	1.5	65.7
25.	0.88045	1.4	67.2

ตาราง 3 (ต่อ)

ข้อที่	ค่าไอเกน	ค่าร้อยละความแปรปรวน	ร้อยละของความแปรปรวนสะสม
26.	0.87230	1.4	68.6
27.	0.84878	1.4	70.0
28.	0.84134	1.4	71.4
29.	0.83589	1.4	72.7
30.	0.78014	1.3	74.0
31.	0.76499	1.3	75.3
32.	0.75189	1.2	76.5
33.	0.73774	1.2	77.7
34.	0.70784	1.2	78.9
35.	0.69270	1.1	80.0
36.	0.66229	1.1	81.1
37.	0.65438	1.1	82.2
38.	0.64145	1.1	83.2
39.	0.61510	1.0	84.2
40.	0.59849	1.0	85.2
41.	0.58820	1.0	86.2
42.	0.57173	0.9	87.1
43.	0.55712	0.9	88.0
44.	0.53862	0.9	88.9
45.	0.52239	0.9	89.7
46.	0.51131	0.8	90.6
47.	0.49091	0.8	91.4
48.	0.47527	0.8	92.2
49.	0.45590	0.7	92.9
50.	0.43838	0.7	93.6
51.	0.43281	0.7	94.3

ตาราง 3 (ต่อ)

ข้อที่	ค่าไอเกน	ค่าร้อยละความแปรปรวน	ร้อยละของความแปรปรวนสะสม
52.	0.40736	0.7	95.0
53.	0.39228	0.6	95.7
54.	0.38019	0.6	96.3
55.	0.37347	0.6	96.9
56.	0.38943	0.6	97.5
57.	0.33660	0.6	98.0
58.	0.32521	0.5	98.5
59.	0.30004	0.5	99.0
60.	0.29595	0.5	99.5
61.	0.28880	0.5	100

ตาราง 4 น้ำหนักองค์ประกอบหลังหมุนแกนแบบอโรโกนอล

องค์ประกอบ				
ข้อที่	1	2	3	4
1.	0.00	0.23	0.15	0.01
2.	0.07	-0.13	-0.05	-0.04
3.	-0.29	0.24	0.18	0.43*
4.	-0.05	0.04	0.36*	-0.00
5.	-0.23	0.02	0.33	0.47*
6.	0.27	0.37*	0.03	-0.05
7.	0.38*	0.08	-0.04	0.18
8.	0.19	0.41*	0.29	0.09
9.	0.11	-0.08	0.50*	0.15
10.	0.02	0.20	0.50*	0.12
11.	0.23	-0.07	-0.25	-0.05
12.	0.01	0.09	0.54*	-0.06
13.	0.14	-0.03	-0.00	0.02
14.	-0.22	0.06	0.36	0.39*
15.	0.35*	0.21	0.18	0.07
16.	0.21	0.20	0.04	-0.03
17.	0.20	0.14	0.26	-0.19
18.	0.07	0.15	0.28	0.10
19.	0.20	0.13	0.19	0.38*
20.	-0.00	0.40*	0.07	0.15
21.	0.23	-0.08	0.46*	0.04
22.	0.07	0.15	0.43*	0.10
23.	0.21	0.38*	0.14	0.23
24.	-0.16	0.31*	0.04	0.17
25.	0.06	0.01	-0.00	0.48*

ตาราง 4 (ต่อ)

องค์ประกอบ				
ข้อที่	1	2	3	4
26.	0.31*	0.14	-0.03	0.25
27.	0.23	0.30	0.46*	0.07
28.	0.42*	-0.15	0.29	0.04
29.	0.18	0.30	0.31*	0.00
30.	0.01	0.34*	0.15	0.16
31.	0.38*	0.04	-0.03	0.00
32.	0.50*	0.08	0.21	0.09
33.	0.04	0.56*	0.02	0.39
34.	0.46*	0.03	0.43	-0.06
35.	0.33*	0.06	-0.01	0.14
36.	0.25	-0.16	0.25	0.31*
37.	0.46*	-0.18	0.33	0.19
38.	-0.03	0.11	0.14	0.02
39.	0.43*	-0.15	0.16	0.32
40.	0.25	0.06	-0.06	0.56*
41.	0.24	0.42*	0.13	0.00
42.	0.44*	0.29	-0.05	0.23
43.	0.26	0.40*	0.13	0.02
44.	0.45*	0.06	0.19	0.06
45.	0.17	0.06	-0.06	0.61*
46.	0.24	-0.29	0.32*	0.26
47.	0.43*	0.22	0.19	0.21
48.	-0.10	0.18	0.03	-0.14
49.	-0.00	0.30*	0.00	0.11
50.	0.12	0.43*	0.24	-0.00

ตาราง 4 (ต่อ)

องค์ประกอบ				
ข้อที่	1	2	3	4
51.	0.57*	0.10	0.18	0.06
52.	0.03	0.41*	0.06	0.18
53.	-0.15	0.37*	0.14	0.14
54.	0.45*	-0.03	0.19	0.15
55.	0.12	0.40*	0.18	-0.02
56.	0.12	0.39*	0.03	0.07
57.	-0.00	0.34*	0.13	-0.01
58.	0.22	0.46*	0.27	-0.05
59.	0.51*	0.15	-0.04	0.16
60.	0.11	0.33*	-0.02	0.23
61.	0.60*	0.02	0.08	0.00

ตาราง 5 ค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบเป็นรายชื่อของแต่ละองค์ประกอบจากการทดสอบ
ครั้งที่ 2

ชื่อองค์ประกอบ	ข้อที่	t	ชื่อองค์ประกอบ	ข้อที่	t
1. เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	7.	6.06	2. ความประนีประนอม	6.	5.21
	15.	9.31		8.	8.25
	26.	6.95		20.	4.16
	28.	6.49		23.	5.86
	31.	5.55		24.	4.01
	32.	9.29		30.	6.49
	34.	10.12		33.	8.06
	35.	5.91		41.	6.88
	37.	9.97		43.	7.22
	39.	9.91		49.	5.23
	42.	8.25		50.	8.27
	44.	3.92		52.	7.89
	47.	9.24		53.	4.56
	51.	10.83		55.	6.40
	54.	10.80		56.	4.56
	59.	4.78		57.	5.14
	61.	9.40		58.	2.80
				60.	4.78

ตาราง 5 (ต่อ)

ชื่อองค์ประกอบ	ข้อที่	t	ชื่อองค์ประกอบ	ข้อที่	t
3. ด้านความรับผิดชอบ	4.	2.75	4. ฟังตนเอง	3.	3.92
	9.	7.04		5.	4.22
	10.	9.11		14.	3.69
	12.	4.56		19.	6.57
	21.	10.27		25.	3.87
	22.	6.37		36.	6.60
	27.	3.87		40.	6.69
	29.	7.42		45.	4.54
	46.	7.33			

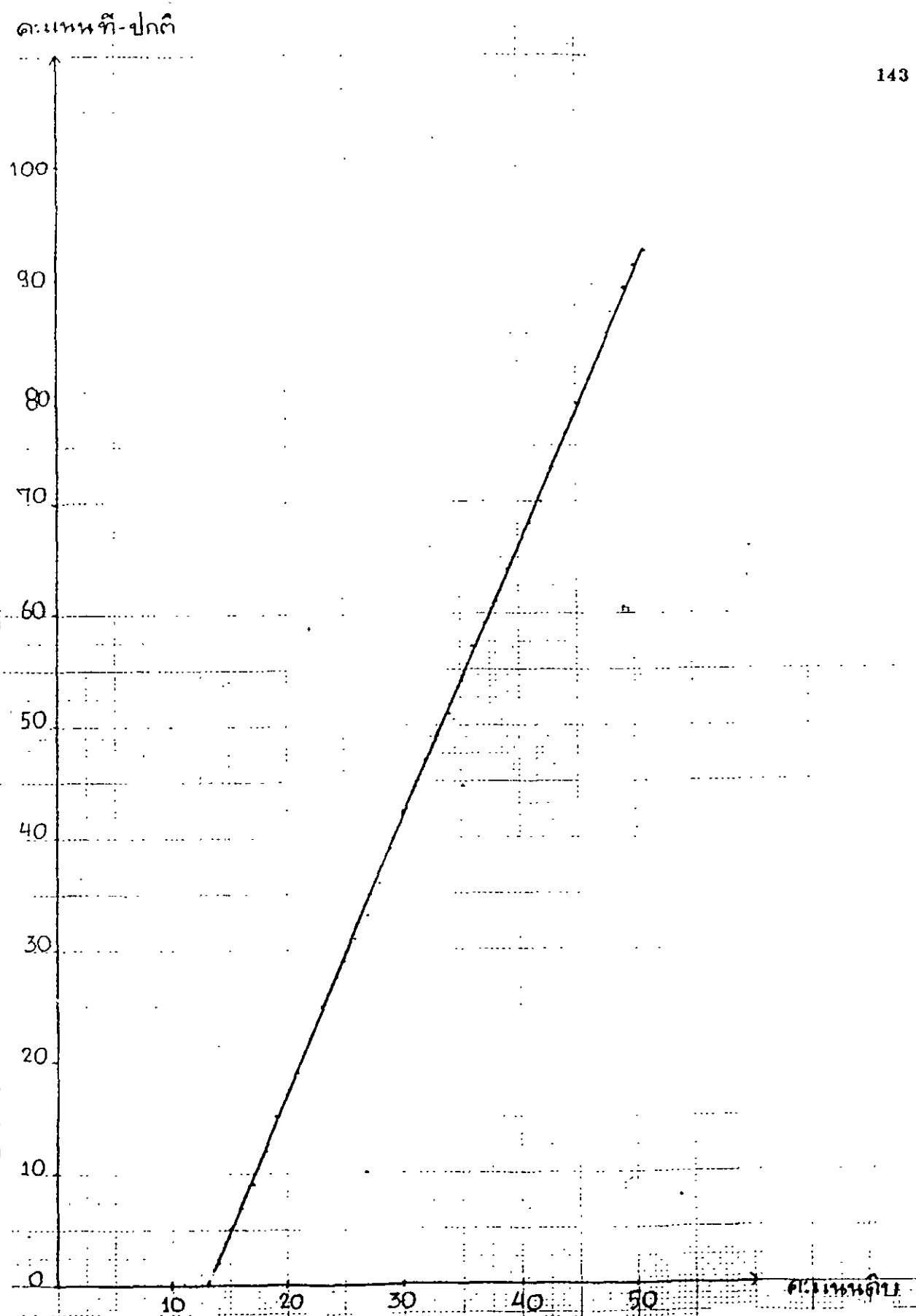
ภาคผนวก ข.

ภาคผนวก ข.

กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนดิบ
และคะแนนมาตรฐานที่-ปกติ ที่ได้จากการคำนวณ

ตาราง 1 เกณฑ์ปกติขององค์ประกอบด้านความเชื่อเพื่อแผ่อแผ่ ในรูปของคะแนน
มาตรฐาน ที่-ปกติที่ได้จากการคำนวณ

คะแนนดิบ	คะแนนที่-ปกติ
45	79
44	77
43	74
42	72
41	69
40	67
39	64
38	62
37	59
36	57
35	54
34	52
33	49
32	47
31	44
30	42
29	39
28	37
27	34
26	32
25	29
24	27
23	25

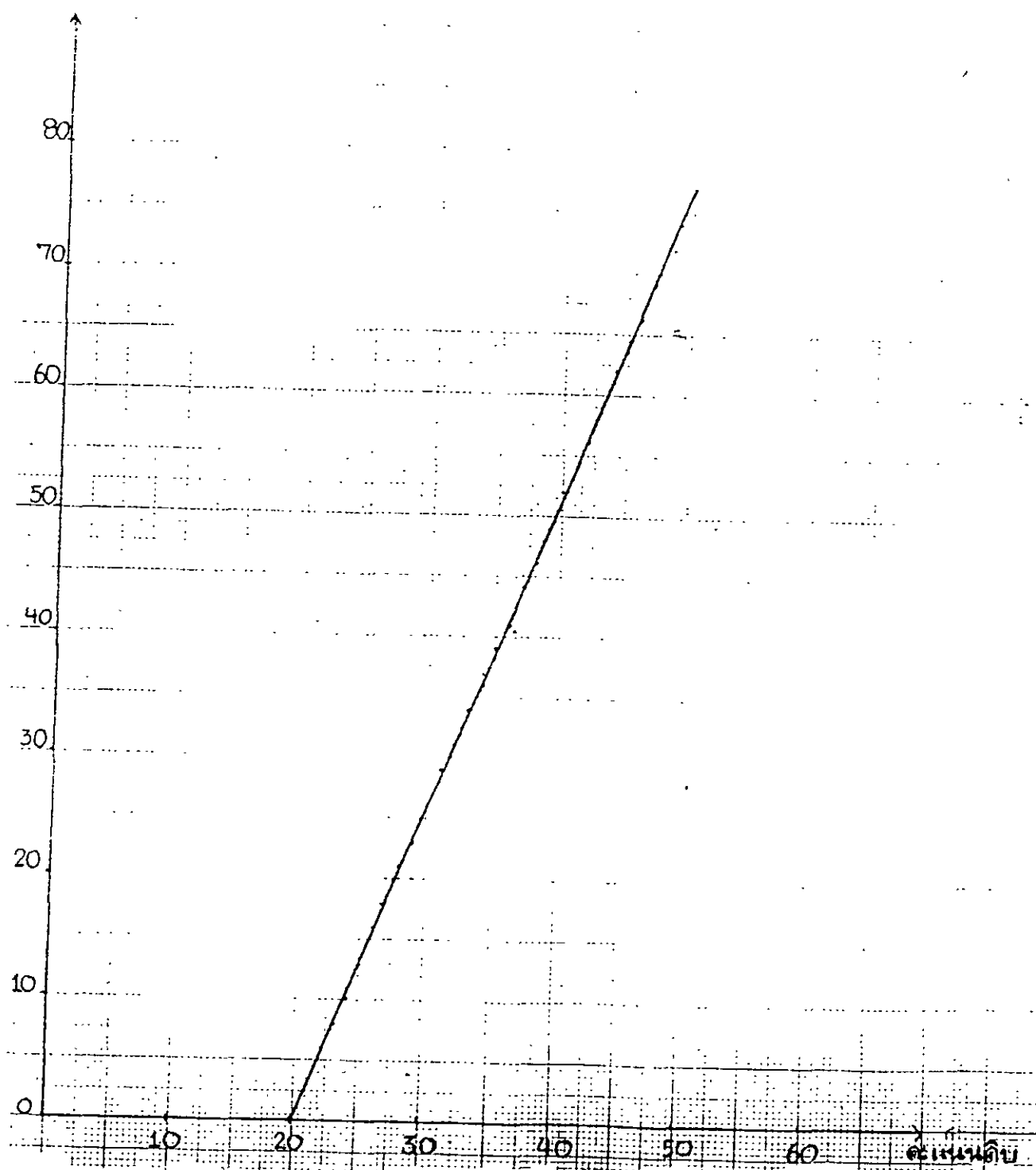

ภาพประกอบ 1 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานที่-ปกติ ที่
ได้จากการคำนวณขององค์ประกอบด้านความเอื้อเพื่อเผื่อแผ่

ตาราง 2 เกณฑ์ปกติขององค์ประกอบด้านความประนีประนอมในรูปของคะแนนมาตรฐาน
ที่-ปกติ ที่ได้จากการคำนวณ

คะแนนดิบ	คะแนนที่-ปกติ
50	80
49	76
48	74
47	72
46	69
45	66
44	64
43	61
42	58
41	56
40	53
39	50
38	48
37	45
36	42
35	40
34	37
33	34
32	31
31	28
30	26
29	23
28	21

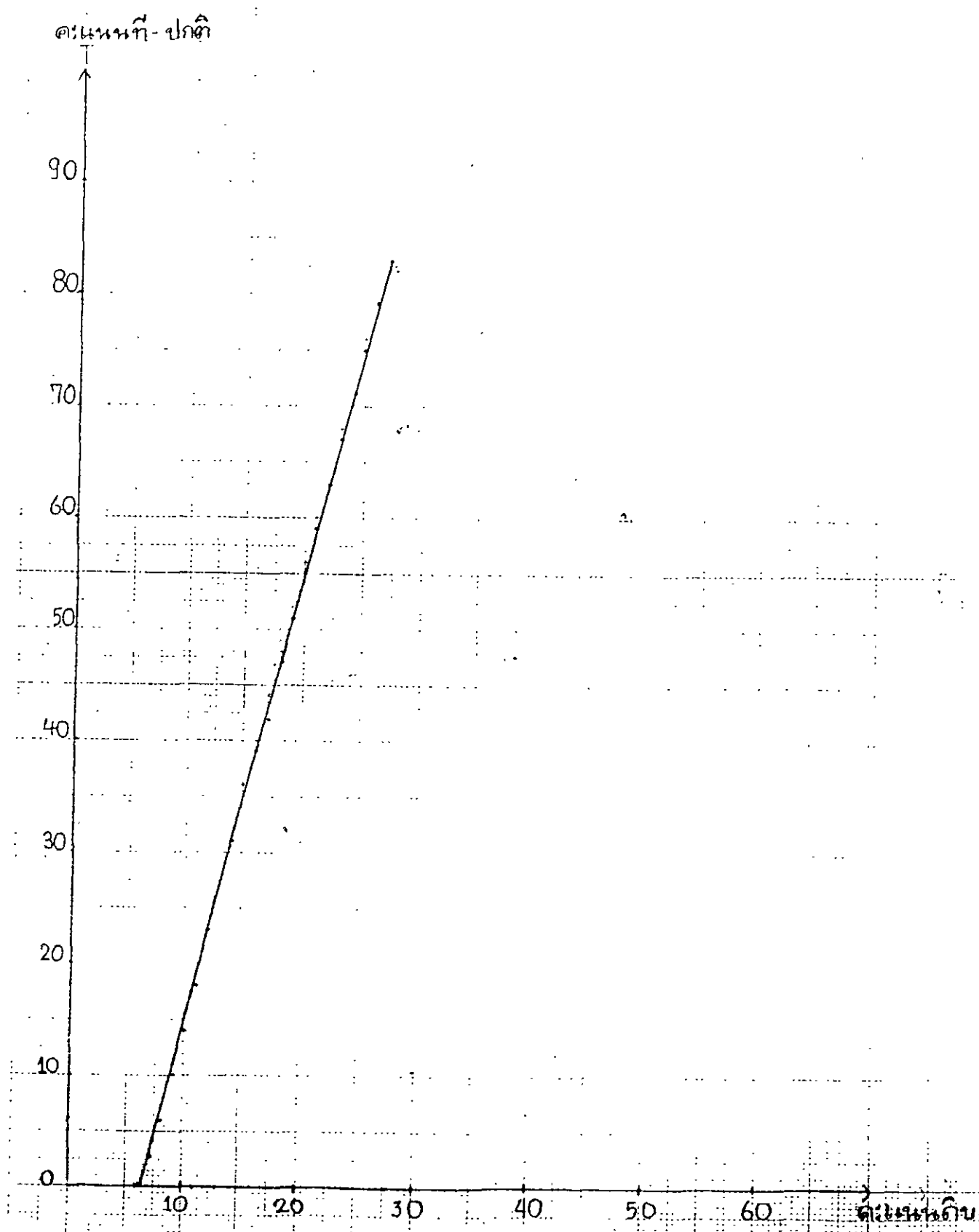
คะแนนทึ-ปกติ

ภาพประกอบ 2 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน-ทีปกติ
ที่ได้จากการคำนวณขององค์ประกอบด้านความประนีประนอม

ตาราง 3 เกณฑ์ปกติขององค์ประกอบด้านความรับผิดชอบ ในรูปของคะแนนมาตรฐาน
ที่-ปกติ ที่ได้จากการคำนวณ

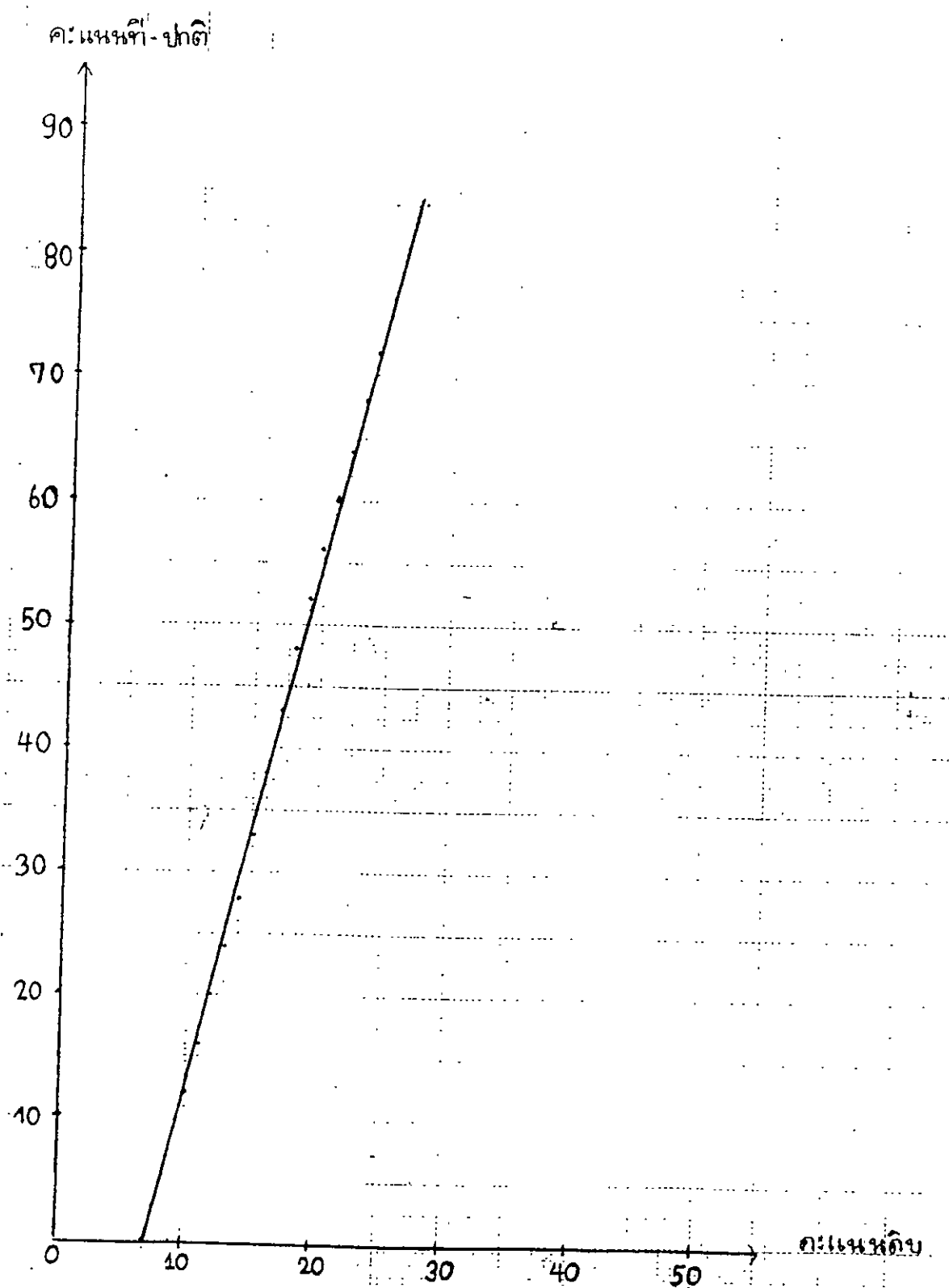
คะแนนดิบ	คะแนนที่-ปกติ
27	85
26	80
25	76
24	72
23	68
22	64
21	60
20	56
19	52
18	48
17	44
16	40
15	36
14	32
13	27
12	23
11	19

ภาพประกอบ 3 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน ที-ปกติ
ที่ได้จากการคำนวณขององค์ประกอบด้านความรับผิดชอบ

ตาราง 4 เกณฑ์ปกติขององค์ประกอบด้านการพึ่งตนเอง ในรูปของคะแนนมาตรฐาน
ที่-ปกติ ที่ได้จากการคำนวณ

คะแนนดิบ	คะแนนที่-ปกติ
24	74
23	70
22	66
21	62
20	57
19	53
18	49
17	44
16	40
15	35
14	31
13	27
12	22
11	18
10	13

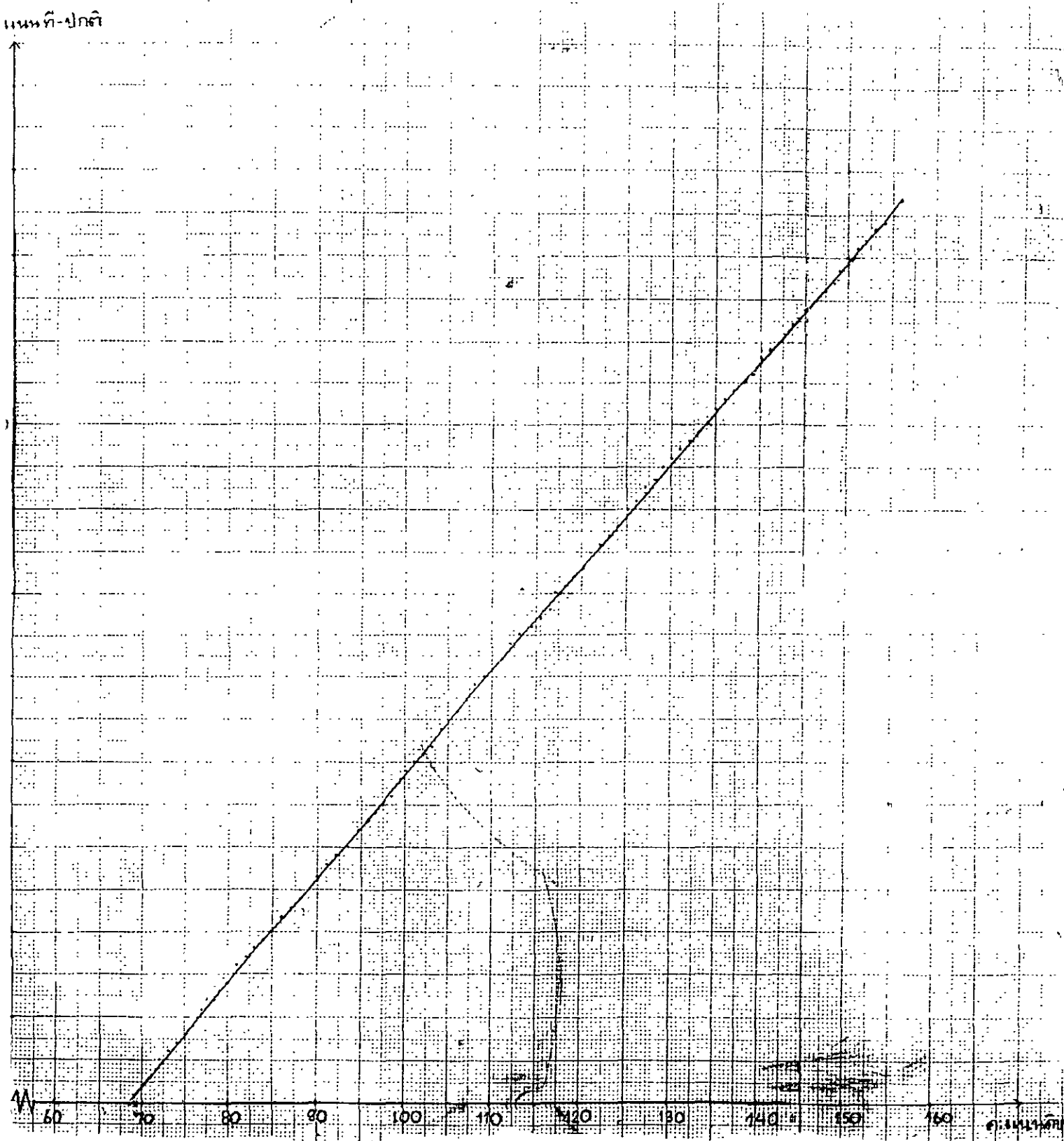
ภาพประกอบ 4 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน จิต-ปกติ ที่ได้จากการคำนวณขององค์ประกอบด้านการพึ่งตนเอง

ตาราง 5 เกณฑ์ปกติของคะแนนรวมของแบบทดสอบทั้งฉบับในรูปของคะแนนมาตรฐาน
ที่-ปกติ ที่ได้จากการคำนวณ

คะแนนดิบ	คะแนนที่-ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที่-ปกติ
130	76	101	40
129	75	100	39
128	73	99	38
127	72	98	36
126	71	97	35
125	70	96	34
124	68	95	33
123	67	94	31
122	66	93	30
123	65	92	29
120	63	91	28
119	62	90	26
118	61	89	-
117	60	88	24
116	58	87	-
115	57	86	-
114	56	85	-
113	55	84	-
112	54	83	-
111	52	82	-
110	51	81	-
109	50	80	-
108	49	79	-
107	47	78	-
106	46	77	-

ตาราง 5 ต่อ

คะแนนดิบ	คะแนนที่-ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที่-ปกติ
105	45	76	-
104	44	75	-
103	42	74	-
102	41	73	-
		72	4

ภาพประกอบ 5 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนดิบและคะแนนที-ปกติ ที่ได้จากการคำนวณของแบบทดสอบทั้งฉบับ

ภาคผนวก ค.
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือ

1. รศ. อังคนาสายยศ จากภาควิชาวัดผล คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒ ประสานมิตร
2. รศ. ถ้วน สายยศ จากภาควิชาวัดผล คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒ ประสานมิตร
3. รศ. อัจฉรา สุขารมณ์ จากสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒ ประสานมิตร
4. ผศ. ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร จากสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรี
นครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
5. ผศ. ภัทรอำไพ พิพัฒนานนท์ จากภาควิชาพยาบาลศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์
โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

ภาคผนวก ง.

คู่มือดำเนินการสอบแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรส

คู่มือดำเนินการสอบแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรส

ความหมายของบุคลิกภาพตามแนวของแคทเทิลและบุคลิกภาพผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรส

บุคลิกภาพตามแนวของแคทเทิล หมายถึง คุณลักษณะและพฤติกรรมของบุคคล เมื่อแสดงออกมาแล้วจะบอกถึงระดับการปรับตัว และการแสดงต่อสิ่งแวดล้อมที่ตนอยู่ ได้แก่ ทักษะคิด ความเชื่อ ความสนใจ ครอบคลุมไปถึงลักษณะทางอารมณ์ สังคมและสติปัญญา ซึ่งประกอบไปด้วยองค์ประกอบบุคลิกภาพ 16 ด้าน

บุคลิกภาพผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรส หมายถึง คุณลักษณะและพฤติกรรมของบุคคล เมื่อแสดงออกมาแล้วจะบอกถึงระดับการปรับตัว และการแสดงต่อสิ่งแวดล้อมที่ตนอยู่ ได้แก่ ทักษะคิด ความเชื่อ ความสนใจ ครอบคลุมไปถึงลักษณะทางอารมณ์ สังคมและสติปัญญา ซึ่งประกอบไปด้วยข้อความตามแนวทฤษฎีบุคลิกภาพตามแนวของแคทเทิลที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตสมรสและได้ทำการวิเคราะห์องค์ประกอบแล้ว

โครงสร้างของแบบทดสอบ

แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรส เป็นแบบทดสอบที่ถามเกี่ยวกับ การกระทำ ทักษะคิด ความเชื่อ ความสนใจเกี่ยวกับเรื่องชีวิตครอบครัวและเรื่องทั่วไป โดยมีข้อความให้ผู้ทดสอบอ่านแล้วให้พิจารณาว่าข้อความเหล่านั้นตรงกับความต้องการหรือไม่ถ้าตอบว่า “ใช่” หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกและความต้องการมากที่สุด ถ้าตอบว่า “ไม่แน่ใจ” หมายถึง เมื่อผู้ทดสอบตัดสินใจไม่ได้หรือไม่แน่ใจว่าข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกหรือความต้องการของผู้ทดสอบ ถ้าตอบว่า “ไม่ใช่” หมายถึง ข้อความนั้นไม่ตรงกับความต้องการของผู้ทดสอบเลย แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรสฉบับนี้ประกอบด้วยข้อความที่วัดบุคลิกภาพผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรสจำนวน 52 ข้อ ซึ่งมีองค์ประกอบทั้งหมด 4 ด้าน

1. ด้านความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ หมายถึง บุคคลที่เข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นมีน้ำใจช่วยเหลือผู้อื่นเมื่อเขาประสบความสำเร็จทุกซอก มองคนในแง่ดี มีสุขภาพจิตดี และมีสัมพันธภาพที่ดีกับคนรอบข้าง ดังตัวอย่าง

ข้อ (0) ฉันมีความสุขที่ได้ทำอะไรเล็กๆ น้อยๆ ให้แก่ผู้อื่น

ข้อ (00) ฉันรู้สึกไร้ค่าเลยเมื่อมีคนมาระบายความทุกข์ให้ฟัง

2. ด้านความประนีประนอม หมายถึง บุคคลที่หลีกเลี่ยงการขัดแย้งกับผู้อื่นพร้อมที่จะรับฟังความคิดเห็นของบุคคลอื่นที่แตกต่างจากตน อีกทั้งให้อภัยในความผิดพลาด ที่ไม่ได้เป็นไปโดยเจตนาของผู้อื่น ดังตัวอย่าง

ข้อ (0) ฉันเถียงเป็นคนสุดท้ายก่อนที่จะเงียบกันไป

ข้อ (00) เวลาที่โกรธกับใครฉันจะรอให้อารมณ์เย็นลงก่อนที่จะพูดกับเขาในเรื่องที่เกิดขึ้น

3. ด้านความรับผิดชอบ หมายถึง บุคคลที่วางแผนในการใช้ชีวิต รู้จักเก็บออมเงินไว้เพื่ออนาคต มีความบากบั่นไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคและปัญหา ยอมรับในสิ่งที่ตนเองกระทำลงไปทั้งในด้านการเป็นผลดีและผลเสียดังตัวอย่าง

ข้อ (0) ฉันเก็บเงินสำรองในบัญชีเพื่อใช้ในยามฉุกเฉิน

ข้อ (00) ฉันปล่อยชีวิตไปตามยถากรรมเพราะอะไรจะเกิดก็ต้องเกิด

4. ด้านการพึ่งตนเอง หมายถึง บุคคลที่สามารถดูแลตนเองได้ กระทำสิ่งใดๆ ได้ด้วยตนเอง สามารถจะจัดการกับปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดี มีความมั่นใจในการกระทำสิ่งต่างๆ อย่างมีเหตุผล ดังตัวอย่าง

ข้อ (0) ฉันตัดสินใจแก้ปัญหาด้วยตนเองก่อนที่จะปรึกษาผู้อื่น

ข้อ (00) ฉันต้องพึ่งผู้อื่นในการจัดการปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิต

การพัฒนาแบบทดสอบ

ในการสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรสได้ดำเนินการทดลองและปรับปรุงแก้ไข ตั้งแต่ปี 2539-2540 จึงสำเร็จตามที่ต้องการ การดำเนินการทดลองปรับปรุงแก้ไขมีขั้นตอนดังนี้ คือ

ตอนที่ 1 ผลการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างนิยามปฏิบัติตามแนวของเกณฑ์กับข้อความของแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 192 ข้อ ผลปรากฏว่ามีค่า I.O.C. อยู่ระหว่าง 0.40-1.00 ผู้วิจัยได้คัดเลือกข้อความที่มีค่า I.O.C. > 0.5 โดยมีข้อความที่คัดออก 9 ข้อ และข้อความที่คัดเลือกไว้ทั้งหมด 183 ข้อ มีค่า I.O.C. อยู่ระหว่าง 0.60-1.00 เพื่อใช้ในการทดสอบครั้งที่ 1

ตาราง 1 ผลการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างนิยามปฏิบัติการตามแนวของเกณฑ์
 เทลกับข้อความของแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

องค์ประกอบ	จำนวนข้อ	I.O.C.	จำนวนข้อที่ คัดเลือกไว้	จำนวนข้อที่ คัดออก
1. ชอบออกสังคม	12	0.80-1.00	12	-
2. สติปัญญา	12	0.60-1.00	11	1
3. จิตใจมั่นคง	12	0.80-1.00	10	2
4. อ่อนน้อมถ่อมตน	12	0.60-1.00	11	1
5. อารมณ์ขัน	12	0.80-1.00	12	-
6. ความรับผิดชอบ	12	1.00	11	1
7. ความรอบคอบ	12	0.60-1.00	11	1
8. ความเชื่อมั่นในตนเอง	12	1.00	12	-
9. ยอมรับผู้อื่น	12	0.80-1.00	12	-
10. นักปฏิบัติ	12	1.00	11	1
11. เปิดเผย	12	0.80-1.00	11	1
12. จิตใจสงบ	12	0.80-1.00	12	-
13. ใจกว้าง	12	0.80-1.00	12	-
14. พึ่งตนเอง	12	0.80-1.00	12	-
15. ระเบียบวินัย	12	0.80-1.00	11	1
16. อารมณ์ผ่อนคลาย	12	0.80-1.00	12	-
รวม 16 ด้าน	192 ข้อ	0.60-1.00	183 ข้อ	9 ข้อ

ตอนที่ 2 การทดสอบครั้งที่ 1 กลุ่มตัวอย่าง 240 คน การทดสอบครั้งนี้ ได้หาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนเป็นรายชื่อของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพตามแนวของเกณฑ์เทล จำนวน 183 ข้อ กับคะแนนรวมของแบบทดสอบวัดคุณภาพชีวิตสมรส จำนวน 36 ข้อ พบว่า มีค่าสหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง -0.16-0.44 โดยคัดเลือกข้อความที่มีค่าสหสัมพันธ์ >0.20 ขึ้นไป โดยมีข้อความที่คัดออก 122 ข้อ และมีข้อความที่คัดเลือกไว้ทั้งหมด 61 ข้อ มีค่าสหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.20-0.44 สำหรับใช้ในการทดสอบครั้งที่ 2

ตาราง 2 ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนเป็นรายชื่อของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพตามแนว
ของเกณฑ์กับคะแนนรวมของแบบทดสอบวัดคุณภาพชีวิตสมรส

องค์ประกอบ	r_{xy}	จำนวนข้อที่คัดเลือกไว้	จำนวนข้อที่คัดออก
1. ชอบออกสังคม	0.21-0.43	2	10
2. สติปัญญา	0.22-0.43	4	7
3. จิตใจมั่นคง	0.26	1	9
4. อ่อนน้อมถ่อมตน	0.23-0.39	7	4
5. อารมณ์ขัน	-	-	12
6. ความรับผิดชอบ	0.20-0.30	6	5
7. ความรอบคอบ	-	-	11
8. เชื่อมั่นในตนเอง	0.20-0.43	4	8
9. ยอมรับผู้อื่น	0.20-0.44	12	-
10. นักปฏิบัติ	-	-	11
11. เปิดเผย	0.31	1	10
12. จิตใจสงบ	0.21-0.32	3	9
13. ใจกว้าง	0.20-0.32	9	3
14. พึ่งตนเอง	0.25-0.40	5	8
15. ระเบียบวินัย	0.21-0.33	3	7
16. อารมณ์ผ่อนคลาย	0.240-0.29	4	8
รวม	0.20-0.44	61 ข้อ	122 ข้อ

ตอนที่ 3 การทดสอบครั้งที่ 2 กลุ่มตัวอย่าง 417 คน การทดสอบครั้งนี้ได้วิเคราะห์องค์ประกอบบุคลิกภาพผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรส และตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของข้อคำถามแต่ละข้อในการวัดบุคลิกภาพที่สำคัญแต่ละด้าน และคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากกว่า 0.30 ขึ้นไป ปรากฏว่ามีข้อคำถามที่ไม่สามารถจัดอยู่ในองค์ประกอบใดได้จำนวน 9 ข้อ เหลือข้อคำถามที่ใช้ได้จำนวน 52 ข้อ โดยนำมาวิเคราะห์ใหม่ เพื่อใช้ในการตรวจสอบค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่น

ตาราง 3 จำนวนข้อและค่าน้ำหนักองค์ประกอบของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรส

องค์ประกอบ	จำนวนข้อ	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ
ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	17	0.31-0.61
ความประนีประนอม	18	0.30-0.56
ความรับผิดชอบ	9	0.31-0.54
การพึ่งตนเอง	8	0.31-0.61

ในการตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบเป็นรายข้อได้ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 2.75-10.83 ซึ่งเป็นค่าที่มีอำนาจจำแนกสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สำหรับค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ หมายถึง ความคงเส้นคงวาของผลการวัดการที่นำเครื่องมือนี้ไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างไม่ว่าจะทดสอบกี่ครั้งๆ ก็ตามก็ยังคงได้คะแนนเท่าเดิม สำหรับค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบฉบับนี้ หากค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นได้แสดงไว้ในตาราง 19

ตาราง 4 ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบในแต่ละองค์ประกอบและรวมทุกองค์ประกอบ

องค์ประกอบ	t	r_{tt}
ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	3.92-10.83	0.8101
ความประนีประนอม	2.80-8.27	0.6872
ความรับผิดชอบ	2.75-10.27	0.6394
การพึ่งตนเอง	3.69-6.69	0.5977
แบบทดสอบรวมทั้งฉบับ	2.75-10.83	0.8589

ตอนที่ 4 การทดสอบครั้งที่ 3 กลุ่มตัวอย่าง 380 คน เพื่อหาค่าสถิติพื้นฐานและหา
เกณฑ์ปกติ

ตาราง 5 ค่าสถิติพื้นฐานของแบบทดสอบในแต่ละองค์ประกอบและรวมทุกองค์ประกอบ

องค์ประกอบ	จำนวนข้อ	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	SD
ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	17	51	1.96	0.23
ความประนีประนอม	18	54	2.16	0.21
ความรับผิดชอบ	9	27	2.05	0.27
การพึ่งตนเอง	8	28	2.29	0.28
แบบทดสอบทั้งฉบับ	52	156	2.09	0.16

ตาราง 6 เกณฑ์ปกติของคะแนนรวมของแบบทดสอบทั้งฉบับในรูปของคะแนนมาตรฐานที่
ปกติ

คะแนนดิบ	คะแนนที่-ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที่-ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที่-ปกติ
		127	72	97	35
		126	71	96	34
		125	70	95	33
		124	68	94	32
		123	67	93	30
		122	66	92	29
		121	65	91	28
150	100	120	63	90	27
149	98	119	62	89	25
148	97	118	61	88	24
147	96	117	60	87	23
146	95	116	58	86	22
145	94	115	57	85	20
144	92	114	56	84	19

คะแนนดิบ	คะแนนที่-ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที่-ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที่-ปกติ
143	91	113	55	83	18
142	90	112	54	82	17
141	89	111	52	81	16
140	88	110	51	80	14
139	86	109	50	79	13
138	85	108	49	78	12
137	84	107	47	77	11
136	83	106	46	76	9
135	82	105	45	75	8
134	80	104	44	74	7
133	79	103	42	73	6
132	78	102	41	72	5
131	77	101	40	71	3
130	76	100	39	70	2
129	75	99	38	69	1
128	73	98	36	68	0

ตอนที่ 5 การทดสอบครั้งที่ 4 กลุ่มตัวอย่างเป็นกลุ่มสมรรถที่ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรส จำนวน 22 คู่ และกลุ่มสมรรถที่ไม่ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรส จำนวน 17 คู่ โดยแบ่งเป็นคู่ที่ไม่หย่าร้างจำนวน 11 คู่ และคู่ที่หย่าร้างจำนวน 6 คู่ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบ และเพื่อพิสูจน์ทฤษฎีความคล้ายคลึง

ค่าความเที่ยงตรงของแบบทดสอบ หมายถึง ประสิทธิภาพของแบบทดสอบฉบับนั้น ที่สามารถวัดสิ่งที่ต้องการวัดได้ตรงตามจุดมุ่งหมาย ซึ่งจากการดำเนินการสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรสในครั้งนี้ ได้ตรวจสอบความเที่ยงตรงทั้งหมด 4 วิธี ดังนี้ 1.ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้องของข้อความที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นกับนิยามปฏิบัติการตามแนวของแคทเทิล ดังที่ได้กล่าวมาแล้วในตอนต้นที่ 1 2.ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างแบบ Internal Consistency โดยหาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนเป็นรายข้อของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพตามแนวของแคทเทิลกับคะแนนรวมของ

แบบทดสอบวัดคุณภาพชีวิตสมรส ดังที่ได้กล่าวมาแล้วในตอนที่ 2 3.ตรวจสอบค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง โดยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบดังที่ได้กล่าวมาแล้วในตอนที่ 3 และ 4.โดยใช้วิธีเทคนิคกลุ่มรู้จักอยู่แล้ว ใช้ค่า t-test เป็นค่าสถิติในการตรวจสอบ พบว่า แบบทดสอบมีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จากการตรวจสอบความเที่ยงตรงทั้งหมด 4 วิธี พบว่าแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรสมีความเที่ยงตรงหมดทุกวิธี

สำหรับการพิสูจน์ทฤษฎีความคล้ายคลึง พบว่า คู่สมรสที่ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรสมีบุคลิกภาพที่ไม่แตกต่างกัน และมีคะแนนสูงทั้งคู่ ส่วนคู่สมรสที่ไม่ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรส (ไม่หย่าร้าง) มีบุคลิกภาพที่ไม่แตกต่างกัน และมีคะแนนต่ำทั้งคู่ แต่คู่สมรสที่ไม่ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรส (หย่าร้าง) มีบุคลิกภาพที่แตกต่างกัน โดยถ้าสามีมีคะแนนต่ำ ภรรยาจะมีคะแนนสูง ในทางตรงกันข้าม ถ้าสามีมีคะแนนสูง ภรรยาจะมีคะแนนต่ำ

วิธีดำเนินการสอบ

เมื่อมีผู้สนใจที่จะทำการทดสอบ ให้ติดต่อที่ภาควิชาจิตวิทยา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร โดยอุปกรณ์ที่ใช้ในการทดสอบ ได้แก่ แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรส สำหรับการให้คำชี้แจงรายละเอียดมีปรากฏ อยู่บนแผ่นหน้าของแบบทดสอบทุกฉบับ ผู้ดำเนินการสอบต้องให้คำชี้แจงจำกัดอยู่แต่เฉพาะเท่าที่ปรากฏเท่านั้น โดยอธิบายวิธีตอบแบบทดสอบให้ผู้สอบเข้าใจอย่างแจ่มแจ้งทุกคน

วิธีตรวจให้คะแนน

การตรวจให้คะแนน ผู้ตรวจต้องถือหลักการให้คะแนนดังนี้

1. ให้ 3 คะแนน สำหรับข้อที่ตอบ “ใช่”
2. ให้ 2 คะแนน สำหรับข้อที่ตอบ “ไม่แน่ใจ”
3. ให้ 1 คะแนน สำหรับข้อที่ตอบ “ไม่ใช่”
4. มีบางข้อที่เป็นข้อความในทางปฏิเสธการให้คะแนนจะให้คะแนนตรงกันข้ามกับข้อ 1 และ 3 คือ ให้ 3 คะแนน สำหรับข้อที่ตอบ “ไม่ใช่” ให้ 1 คะแนน สำหรับข้อที่ตอบ “ใช่” และให้ 2 คะแนน สำหรับข้อที่ตอบ “ไม่แน่ใจ”

5. ในกรณีที่ผู้ทดสอบ เว้นว่าง หรือตอบเกินกว่าหนึ่งตัวเลือกจะไม่ตรวจคะแนนให้

สำหรับข้อความในทางปฏิเสธของแบบทดสอบแต่ละฉบับมีดังนี้ 5, 6, 8, 9, 11, 13, 16, 19, 22, 23, 26, 27, 29, 31, 32, 36, 37, 38, 42, 43, 47, 48, 49, 50

คะแนนเกณฑ์ปกติ

คะแนนเกณฑ์ปกตินี้ เป็นเกณฑ์ปกติระดับท้องถิ่น (Localnorm) กลุ่มตัวอย่างเป็นข้าราชการและพนักงานที่ทำงานอยู่ในกระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงการคลัง การประปา นครหลวง องค์การเภสัชกรรม ธนาคารกสิกรไทย (สำนักพหลโยธิน) ห้างสรรพสินค้า โรบินสัน (อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ) จำนวน 380 คน คะแนนเกณฑ์ปกตินี้ เป็นคะแนนมาตรฐานในรูปคะแนนทีปกติ (Normalized T-scores) ดังแสดงไว้แล้วในตาราง 21

เกณฑ์ตัดสิน

เนื่องจากการตีความหมายของคะแนนเป็นแบบอิงกลุ่ม เกณฑ์ปกติของแบบทดสอบจึงใช้คะแนนมาตรฐานในรูปของคะแนนทีปกติ และเพื่อสะดวกแก่การนำไปใช้ ผู้วิจัยได้นำเสนอเกณฑ์การตัดสินดังตาราง 22

ตาราง 7 แสดงคะแนนดิบ คะแนนเกณฑ์ปกติ ของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรส

กลุ่ม	คะแนนดิบ	คะแนนเกณฑ์ปกติ	ระดับของความสำเร็จในชีวิตสมรส
1	ตั้งแต่ 121 และสูงกว่า	ตั้งแต่ T65 และสูงกว่า	สูงมาก
2	ตั้งแต่ 113-121	ตั้งแต่ T55-T65	สูง
3	ตั้งแต่ 105-113	ตั้งแต่ T45-T55	ปานกลาง
4	ตั้งแต่ 97-105	ตั้งแต่ T35-T45	ต่ำ
5	ตั้งแต่ 97 และต่ำกว่า	ตั้งแต่ T35 และต่ำกว่า	ต่ำมาก

ถ้าผู้ทดสอบได้คะแนนตรงจุดแบ่งพอดี คือ T35, T45, T55 และ T65 หรือได้คะแนนดิบเท่ากับ 97, 105, 113, 121 พอดี ให้เลื่อนขึ้นไปอยู่ในกลุ่มสูงถัดไปเสมอ การประเมินผลแบ่งเป็น 2 กรณี คือ

1. ประเมินผลเป็นรายบุคคล เมื่อผู้ทดสอบต้องการทราบว่าตนเองมีบุคลิกภาพ ผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรสอยู่ในระดับใดให้เทียบคะแนนที่ผู้ทดสอบทำได้กับ คะแนนดิบได้เลย

2. ประเมินผลเป็นรายคู่สำหรับผู้ชายและผู้หญิงที่เป็นคู่รักหรือคู่หมั้นและต้องการทราบว่าคู่ของตนเองสมควรที่จะแต่งงานกันหรือไม่แบ่งเป็น 6 กรณีคือ

กรณีที่ 1 ถ้าฝ่ายชายและฝ่ายหญิงทั้งคู่มีคะแนนอยู่ในกลุ่ม 1 และ 2 เมื่อแต่งงานแล้วโอกาสที่จะประสบความสำเร็จในชีวิตสมรสสูง (ควรแต่งงานกัน)

กรณีที่ 2 ถ้าฝ่ายชายและฝ่ายหญิงทั้งคู่มีคะแนนอยู่ในกลุ่ม 3 เมื่อแต่งงานกันแล้วโอกาสที่จะประสบความสำเร็จในชีวิตสมรสปานกลาง (ควรระวัง)

กรณีที่ 3 ถ้าฝ่ายชายและฝ่ายหญิงทั้งคู่มีคะแนนอยู่ในกลุ่ม 4 และ 5 เมื่อแต่งงานกันแล้วโอกาสที่จะประสบความสำเร็จในชีวิตสมรสในชีวิตสมรสต่ำ (ไม่ควรแต่งงานกัน)

กรณีที่ 4 ถ้าฝ่ายชายหรือฝ่ายหญิงต่างมีคะแนนอยู่ในกลุ่ม 1 และ 2 อีกฝ่ายมีคะแนนอยู่ในกลุ่ม 3 เมื่อแต่งงานแล้วโอกาสที่จะประสบความสำเร็จในชีวิตสมรสปานกลาง (ควรระวัง)

กรณีที่ 5 ถ้าฝ่ายชายหรือฝ่ายหญิง ต่างมีคะแนนอยู่ในกลุ่ม 1 และ 2 อีกฝ่ายมีคะแนนอยู่ในกลุ่ม 4 และ 5 เมื่อแต่งงานกันแล้วโอกาสที่จะประสบความสำเร็จในชีวิตสมรสต่ำ (ไม่ควรแต่งงานกัน)

กรณีที่ 6 ถ้าฝ่ายชายหรือฝ่ายหญิงต่างมีคะแนนอยู่ในกลุ่มที่ 3 อีกฝ่ายมีคะแนนอยู่ในกลุ่ม 4 และ 5 เมื่อแต่งงานกันแล้วโอกาสที่จะประสบความสำเร็จในชีวิตสมรสต่ำ (ไม่ควรแต่งงานกัน)

อย่างไรก็ตามผู้ทดสอบควรใช้เกณฑ์อื่นในการพิจารณาประกอบการตัดสินใจด้วย เนื่องจากเครื่องมือนี้เป็นเพียงส่วนหนึ่งของการตัดสินใจเท่านั้น

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาว มาลาภรณ์ บุตรเมฆ
เกิดวันที่	4 เดือน กันยายน พุทธศักราช 2511
สถานที่เกิด	จังหวัด เพชรบูรณ์
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 23 หมู่ที่ 7 ต.สวนใหญ่ อ.เมือง จ.นนทบุรี
ตำแหน่ง หน้าที่การงานปัจจุบัน	พยาบาลประจำการ 5
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	หอผู้ป่วยจักษุ ไสต นาสิก ลาริงซ์ พิเศษ โรงพยาบาล รามธิบดี 270 ถ.พระรามหก เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ.2529	มัธยมศึกษา จากโรงเรียนสตรีนนทบุรี
พ.ศ.2532	วิทยาศาสตร์บัณฑิต (พยาบาลและผดุงครรภ์) จากมหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ.2540	การศึกษามหาบัณฑิต (จิตวิทยาพัฒนาการ) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร